

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ
ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ
ΣΥΝΕΔΡΙΟ

Ετήσια έκθεση σχετικά με τις κοινές επιχειρήσεις της ΕΕ για το οικονομικό έτος 2019

Περιεχόμενα

Ακρωνύμια	4
Κεφάλαιο 1 Οι κοινές επιχειρήσεις της ΕΕ και ο έλεγχος του ΕΕΣ	7
Εισαγωγή	8
Οι κοινές επιχειρήσεις της ΕΕ	9
Κοινές επιχειρήσεις που λειτουργούν βάσει των προγραμμάτων-πλαisiού έρευνας	11
Ο έλεγχός μας	23
Κεφάλαιο 2 Επισκόπηση των αποτελεσμάτων του ελέγχου	26
Εισαγωγή	27
Τα αποτελέσματα του ετήσιου ελέγχου που διενεργήσαμε επί των κοινών επιχειρήσεων για το οικονομικό έτος 2019 είναι συνολικά θετικά	28
Αποτελέσματα ελέγχου στο πλαίσιο άλλων πρόσφατων δημοσιεύσεων του ΕΕΣ που εστιάζονται στις ΚΕ	45
Κεφάλαιο 3 Δηλώσεις αξιοπιστίας των κοινών επιχειρήσεων της ΕΕ	47
3.1. Πληροφορίες προς υποστήριξη της δήλωσης αξιοπιστίας	48
Κοινές επιχειρήσεις που υλοποιούν προγράμματα-πλαisiο της ΕΕ	52
3.2. Κοινή Επιχείρηση του ερευνητικού προγράμματος διαχείρισης της εναέριας κυκλοφορίας στο πλαίσιο του Ενιαίου Ευρωπαϊκού Ουρανού (SESAR)	53
3.3. Κοινή Επιχείρηση Clean Sky (Clean Sky)	64
3.4. Κοινή Επιχείρηση της πρωτοβουλίας για τα καινοτόμα φάρμακα (ΠΚΦ)	73
3.5. Κοινή Επιχείρηση «Κυψέλες καυσίμου και υδρογόνο» (ΚΚΥ)	83
3.6. Κοινή Επιχείρηση «Ηλεκτρονικά συστατικά στοιχεία και συστήματα για την ευρωπαϊκή πρωτοπορία» (ECSEL)	92

3.7. Κοινή Επιχείρηση Βιομηχανιών Βιοπροϊόντων (BBI)	103
3.8. Κοινή επιχείρηση Shift2Rail (S2R)	112
Κοινή Επιχείρηση που λειτουργεί στο πλαίσιο της ΕΥΡΑΤΟΜ	120
3.9. Ευρωπαϊκή Κοινή Επιχείρηση για τον ITER και την ανάπτυξη της ενέργειας από σύντηξη (F4E)	121

Ακρωνύμια

Στην κατάσταση αυτή περιλαμβάνονται οι οργανισμοί της ΕΕ και τα λοιπά όργανα που καλύπτονται από την παρούσα έκθεση.

Ακρωνύμιο	Πλήρης ονομασία
ΑΔΕΑ	Ακαθάριστες εγχώριες δαπάνες για την έρευνα και την ανάπτυξη
ΑΕΕ	Αποσπασμένος εθνικός εμπειρογνώμονας
ΓΔ RTD	Γενική Διεύθυνση Έρευνας και Καινοτομίας
ΔΕΔ-Μ	Πρόγραμμα Διευρωπαϊκού Δικτύου Μεταφορών
ΔΠΕ	Διεθνή Πρότυπα Ελέγχου της IFAC
ΕΑΧ	Εθνική αρχή χρηματοδότησης
ΕΕ	Ευρωπαϊκή Ένωση
ΕΕΕΔ	Εισφορές σε είδος για επιχειρησιακές δραστηριότητες
ΕΕΣΔ	Εισφορές σε είδος για συμπληρωματικές δραστηριότητες
ΕΙΤ	Ευρωπαϊκό Ινστιτούτο Καινοτομίας και Τεχνολογίας
ΕΟ	Εκτελεστικός Οργανισμός
Ευρατόμ	Ευρωπαϊκή Κοινότητα Ατομικής Ενέργειας
ΚΕ	Κοινή Επιχείρηση
«Ορίζων 2020»	Πρόγραμμα-πλαίσιο για την έρευνα και την καινοτομία «Ορίζων 2020» (2014-2020)
ΜΣΕ	Μηχανισμός «Συνδέοντας την Ευρώπη»
ΠΔΠ	Πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο
ΠΚΦ	Κοινή Επιχείρηση της πρωτοβουλίας για τα καινοτόμα φάρμακα
ΣΛΕΕ	Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης
7ο ΠΠ	Έβδομο πρόγραμμα-πλαίσιο για την έρευνα και την τεχνολογική ανάπτυξη (2007-2013)

ARTEMIS	Κοινή Επιχείρηση ARTEMIS για την υλοποίηση κοινών τεχνολογικών πρωτοβουλιών στα ενσωματωμένα συστήματα υπολογιστών
BBI	Κοινή Επιχείρηση Βιομηχανιών Βιοπροϊόντων
CAS	Κοινή Υπηρεσία Ελέγχου της ΓΔ RTD της Επιτροπής
CFS	Πιστοποιητικό οικονομικών καταστάσεων
COSO	Επιτροπή επιχορήγησης οργανισμών της Επιτροπής Treadway (The Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission)
CS	Κοινή Επιχείρηση Clean Sky
EASA	Ευρωπαϊκός Οργανισμός Ασφάλειας της Αεροπορίας
ECSEL	Κοινή Επιχείρηση «Ηλεκτρονικά συστατικά στοιχεία και συστήματα»
ENIAC	Γνωμοδοτικό συμβούλιο για την ευρωπαϊκή πρωτοβουλία στη ναυοηλεκτρονική
EUAN	Δίκτυο των οργανισμών της Ευρωπαϊκής Ένωσης
EUROHPC	Κοινή Επιχείρηση για την ευρωπαϊκή υπολογιστική υψηλών επιδόσεων
EVM	Διαχείριση δεδουλευμένης αξίας
F4E	Κοινή Επιχείρηση «Σύντηξη για ενέργεια»
ICF	Πλαίσιο εσωτερικού ελέγχου της Επιτροπής του 2017 (Internal Control Framework)
IFAC	Διεθνής Ομοσπονδία Λογιστών
INTOSAI	Διεθνής Οργανισμός των Ανώτατων Οργάνων Ελέγχου
ISSAI	Διεθνή Πρότυπα των Ανώτατων Οργάνων Ελέγχου του INTOSAI
ITER	Διεθνής θερμοπυρηνικός πειραματικός αντιδραστήρας (International Thermonuclear Experimental Reactor)
KKY	Κοινή Επιχείρηση «Κυψέλες καυσίμου και υδρογόνο»

MUS	Δειγματοληψία νομισματικής μονάδας (Monetary Unit Sampling)
PMO	Γραφείο Διαχείρισης και Εκκαθάρισης των Ατομικών Δικαιωμάτων
S2R	Κοινή Επιχείρηση Shift2Rail (Ευρωπαϊκή πρωτοβουλία για τους σιδηροδρόμους)
SESAR	Κοινή Επιχείρηση του ερευνητικού προγράμματος διαχείρισης της εναέριας κυκλοφορίας στο πλαίσιο του Ενιαίου Ευρωπαϊκού Ουρανού

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ
ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ
ΣΥΝΕΔΡΙΟ

Κεφάλαιο 1

Οι κοινές επιχειρήσεις της ΕΕ και ο έλεγχος του

ΕΕΣ

Εισαγωγή

1.1. Το Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο (ΕΕΣ) ιδρύθηκε από τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ) ως ο εξωτερικός ελεγκτής των οικονομικών της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ). Με την ιδιότητα αυτή, ενεργούμε ως ο ανεξάρτητος θεματοφύλακας των οικονομικών συμφερόντων των πολιτών της ΕΕ, συμβάλλοντας ιδίως στη βελτίωση της δημοσιονομικής διαχείρισής της. Περισσότερες πληροφορίες σχετικά με το έργο μας παρατίθενται στις εκθέσεις δραστηριοτήτων μας, τις ετήσιες εκθέσεις μας σχετικά με την εκτέλεση του προϋπολογισμού της ΕΕ, τις ειδικές εκθέσεις μας, τις πανοραμικές επισκοπήσεις μας, καθώς και τις γνώμες που διατυπώνουμε επί νέας ή επικαιροποιούμενης νομοθεσίας της ΕΕ ή επί άλλων αποφάσεων με επιπτώσεις στη δημοσιονομική διαχείριση.

1.2. Στο πλαίσιο της εντολής αυτής, προβαίνουμε σε ετήσια εξέταση των λογαριασμών, καθώς και των σχετικών πράξεων των κοινών επιχειρήσεων της ΕΕ, οι οποίες αποτελούν συμπράξεις δημόσιου και ιδιωτικού τομέα που συστήνονται βάσει κανονισμών του Συμβουλίου της ΕΕ.

1.3. Στην παρούσα έκθεση παρουσιάζονται τα αποτελέσματα του ελέγχου που διενεργήσαμε επί των κοινών επιχειρήσεων της ΕΕ (οι οποίες αναφέρονται συλλογικά ως «κοινές επιχειρήσεις» ή «ΚΕ») για το οικονομικό έτος 2019. Η έκθεση διαρθρώνεται ως εξής:

- στο κεφάλαιο 1 περιγράφονται οι ΚΕ και η φύση του ελέγχου μας·
- στο κεφάλαιο 2 παρουσιάζονται τα συνολικά αποτελέσματα του ελέγχου·
- στο κεφάλαιο 3 παρατίθεται η δήλωση αξιοπιστίας για καθεμιά από τις οκτώ ΚΕ, συνοδευόμενη από τις γνώμες και τις παρατηρήσεις μας σχετικά, αφενός, με την αξιοπιστία των λογαριασμών κάθε κοινής επιχείρησης και, αφετέρου, σχετικά με τη νομιμότητα και κανονικότητα των σχετικών πράξεων.

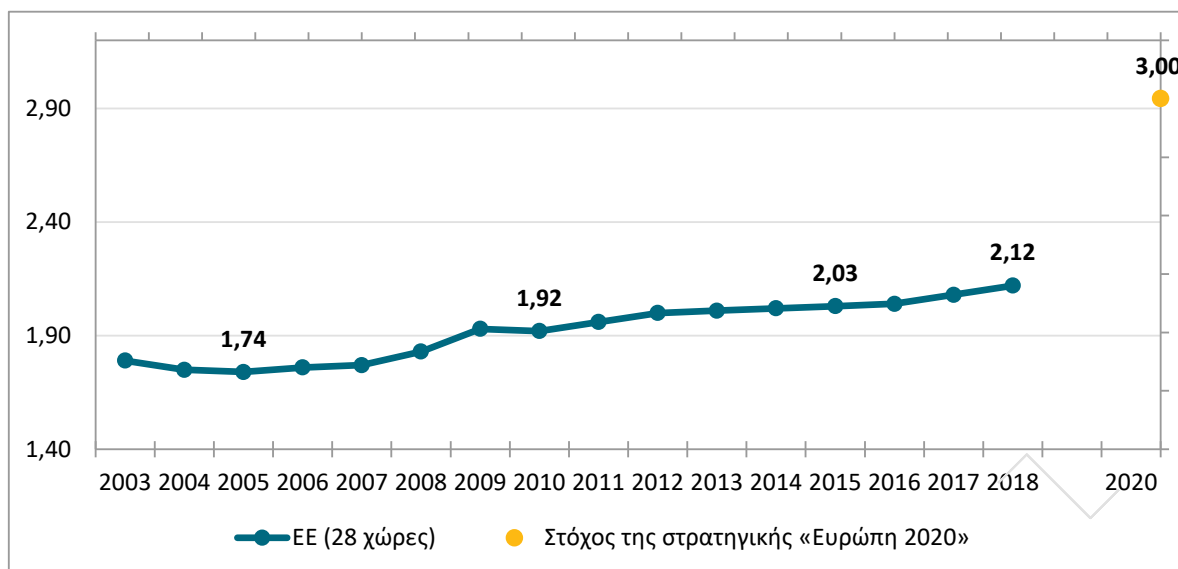

Οι κοινές επιχειρήσεις της ΕΕ

Οι συμπράξεις δημόσιου και ιδιωτικού τομέα αποτελούν ένα ισχυρό εργαλείο για την παραγωγή αποτελεσμάτων στους τομείς της έρευνας και της καινοτομίας στην Ευρώπη

1.4. Μία από τις βασικές επιδιώξεις της ΕΕ είναι να ενθαρρύνει την αύξηση των επενδύσεων στην έρευνα, ώστε να τονωθεί η ανταγωνιστικότητά της. Ένας από τους πέντε βασικούς στόχους της στρατηγικής «Ευρώπη 2020», που εγκρίθηκε το 2010, είναι η επένδυση ποσοστού 3 % του ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος (ΑΕΠ) της ΕΕ σε δραστηριότητες έρευνας και ανάπτυξης (Ε&Α) (βλέπε [γράφημα 1.1](#)).

Γράφημα 1.1 – Ακαθάριστες εγχώριες δαπάνες Ε&Α (ΑΔΕΑ) στην ΕΕ των 28, περίοδος 2003-2018 (ως ποσοστό του ΑΕΠ)

Πηγή: ΕΕΣ, βάσει στοιχείων της Eurostat, Ιούνιος 2020.

1.5. Τον Ιούνιο του 2005, η Επιτροπή παρουσίασε την έκθεση με τίτλο «Πρώθηση των εταιρικών συνεργασιών στην Ε&Α μεταξύ του ιδιωτικού και του δημόσιου τομέα, με σκοπό την προώθηση της ανταγωνιστικότητας της ευρωπαϊκής βιομηχανίας», στην οποία ζητούσε τη δημιουργία κοινών τεχνολογικών πρωτοβουλιών (ΚΤΠ) ως ειδικών προγραμμάτων για την υλοποίηση στρατηγικών θεματολογίων έρευνας σε συγκεκριμένους κλάδους με τη νομική μορφή των ΚΕ (βλέπε [γράφημα 1.2](#)). Βασικό στοιχείο αποτελούσε η συνένωση δυνάμεων με τον ιδιωτικό τομέα και με κράτη μέλη για την επίτευξη αποτελεσμάτων που μια χώρα ή εταιρεία είναι λιγότερο πιθανό να επιτύχει μόνη της.

Γράφημα 1.2 – Από τα στρατηγικά θεματολόγια της ΕΕ στις κοινές επιχειρήσεις

Πηγή: ΕΕΣ.

Κοινές επιχειρήσεις που λειτουργούν βάσει των προγραμμάτων-πλαisiού έρευνας

1.6. Οι ΚΕ είναι συμπράξεις μεταξύ της Επιτροπής και των αντίστοιχων κλάδων, και σε ορισμένες περιπτώσεις και του ερευνητικού κλάδου ή διακυβερνητικών οργανισμών, που σκοπό έχουν τη στενότερη σύνδεση των αποτελεσμάτων των έργων σε στρατηγικούς τομείς έρευνας και καινοτομίας με την αγορά και την ενίσχυση των δεσμών μεταξύ της έρευνας και της κοινωνικής ανάπτυξης. Συστήνονται δυνάμει του άρθρου 187 ΣΛΕΕ ή, στην περίπτωση της ΚΕ «Σύντηξη για ενέργεια» (F4E), των άρθρων 45 έως 51 της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας.

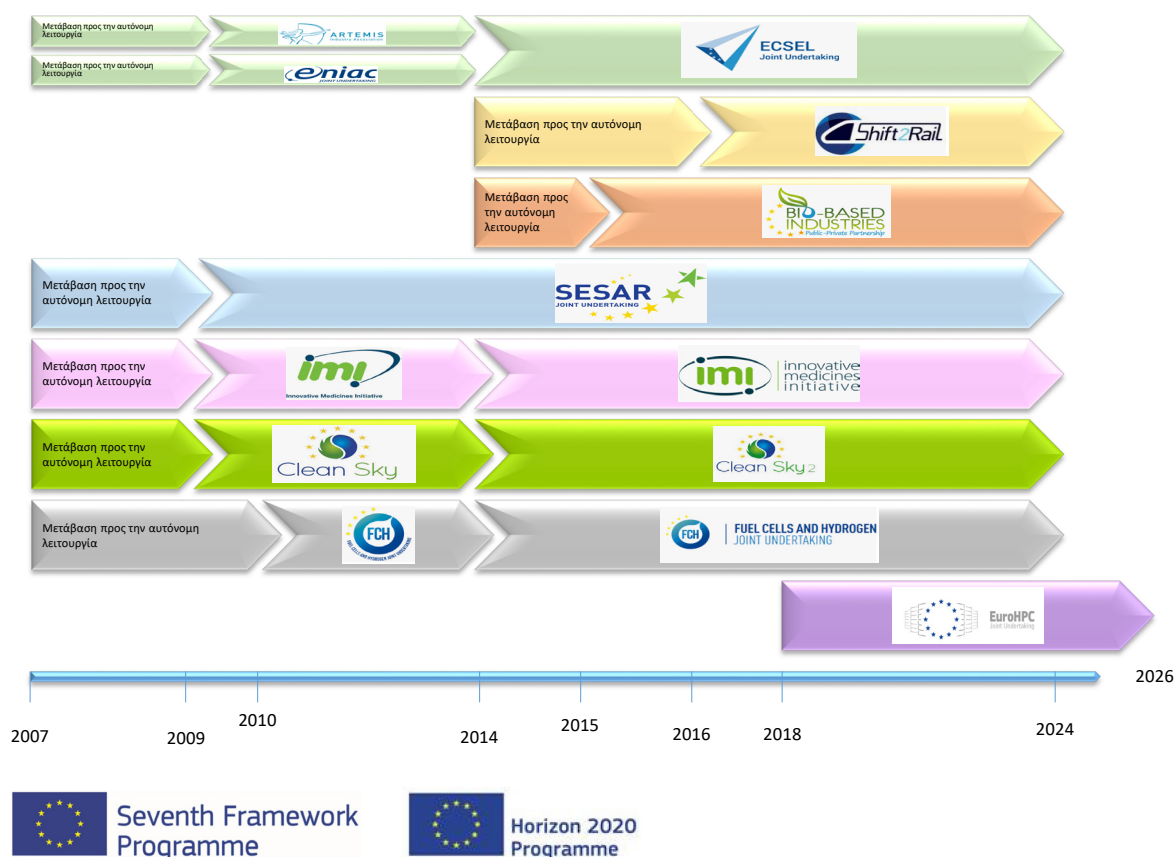
1.7. Οι ΚΕ είναι μια μορφή σύμπραξης δημόσιου-ιδιωτικού τομέα με νομική προσωπικότητα. Ο δημόσιος τομέας συμμετέχει κατά κανόνα διά της ΕΕ (εκπροσωπούμενης από την Επιτροπή), ο δε ιδιωτικός εκπροσωπείται από ενώσεις του συγκεκριμένου κλάδου και, σε ορισμένες περιπτώσεις, από τον ερευνητικό τομέα. Μπορεί επίσης να υπάρχουν και άλλοι εταίροι (συμμετέχοντα κράτη, διεθνείς οργανισμοί). Οι ΚΕ διαμορφώνουν το δικό τους θεματολόγιο έρευνας και χορηγούν χρηματοδότηση, κυρίως μέσω ανοικτών προσκλήσεων υποβολής προτάσεων. Εξάιρεση αποτελεί η F4E, η οποία είναι υπεύθυνη για την παροχή της εισφοράς της Ευρώπης στον διεθνή θερμοπυρηνικό πειραματικό αντιδραστήρα (ITER), τη μεγαλύτερη επιστημονική εταιρική σχέση παγκοσμίως, που αποσκοπεί να καταδείξει ότι η σύντηξη αποτελεί βιώσιμη και αειφόρο πηγή ενέργειας.

1.8. Οι ΚΕ τυγχάνουν μεγάλης προβολής και επηρεάζουν σημαντικά τομείς ζωτικής σημασίας για την καθημερινή ζωή των ευρωπαίων πολιτών, όπως οι μεταφορές, η ενέργεια, η υγεία, η βιοοικονομία και η ψηφιακή οικονομία. Στην παρούσα έκθεση οι ΚΕ αναφέρονται με τα ακρωνύμιά τους, τα οποία παρατίθενται στην αρχή της έκθεσης.

1.9. Στο πλαίσιο του έβδομου προγράμματος-πλαisiού για την έρευνα και την τεχνολογική ανάπτυξη (7ο ΠΠ), το Συμβούλιο εξέδωσε, βάσει πρότασης της Επιτροπής, κανονισμούς για τη σύσταση των πρώτων έξι ΚΕ: Ερευνητικό πρόγραμμα διαχείρισης της εναέριας κυκλοφορίας στο πλαίσιο του Ενιαίου Ευρωπαϊκού Ουρανού (SESAR), Clean Sky (CS), Πρωτοβουλία για τα καινοτόμα φάρμακα (ΠΚΦ), Κυψέλες καυσίμου και υδρογόνο (ΚΚΥ), Νανοηλεκτρονική (ENIAC) και Ενσωματωμένα συστήματα (ARTEMIS).

1.10. Η διάρκεια όλων των ΚΕ που συστάθηκαν στο πλαίσιο του 7ου ΠΠ παρατάθηκε το 2014 βάσει του προγράμματος «Ορίζων 2020» κατά 10 επιπλέον έτη (ήτοι έως το 2024). Η συνολική χρηματοδοτική εισφορά της ΕΕ στις ΚΕ διπλασιάστηκε. Επιπλέον, δημιουργήθηκαν δύο νέες ΚΕ [Βιομηχανίες βιοπροϊόντων (BBI) και Shift2Rail (S2R)] ενώ οι ΚΕ ARTEMIS και ENIAC συγχωνεύθηκαν σε μία, την ΚΕ «Ηλεκτρονικά συστατικά στοιχεία και συστήματα για την ευρωπαϊκή πρωτοπορία» (ECSEL) (βλέπε [γράφημα 1.3](#)).

Γράφημα 1.3 – Εξέλιξη των ευρωπαϊκών κοινών επιχειρήσεων

Πηγή: Ευρωπαϊκή Επιτροπή, βάσει των κανονισμών του Συμβουλίου για τη σύσταση των ΚΕ, κατόπιν επεξεργασίας από το ΕΕΣ.

Οι ΚΕ που λειτουργούν στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων 2020»

1.11. Οι εν λόγω κοινές επιχειρήσεις υλοποιούν συγκεκριμένα τμήματα του προγράμματος «Ορίζων 2020» στους τομείς των μεταφορών (CS2, S2R και SESAR), των μεταφορών / της ενέργειας (ΚΚΥ2), της υγείας (ΠΚΦ2), των βιομηχανιών βιοπροϊόντων (BBI) και των ηλεκτρονικών συστατικών στοιχείων και συστημάτων (ECSEL). Στο κεφάλαιο 3 παρουσιάζονται οι κύριοι στόχοι κάθε ΚΕ, καθώς και οι δηλώσεις αξιοπιστίας τους.

1.12. Η ΚΕ Clean Sky (CS) αναπτύσσει νέες γενιές οικολογικότερων αεροσκαφών. Στα κύρια επιτεύγματά της περιλαμβάνονται μέχρι στιγμής το πρόγραμμα επίδειξης ανοικτού στροφείου, οι πτέρυγες στρωτής ροής, τα καινοτόμα πτερύγια στροφείου και ένας κινητήρας υψηλής συμπίεσης για ελαφρά ελικόπτερα, οι καινοτόμοι αισθητήρες ανίχνευσης πάγου και προηγμένα ηλεκτρονικά συστήματα αεροσκαφών.

1.13. Στόχος της ΚΕ της πρωτοβουλίας για τα καινοτόμα φάρμακα (ΠΚΦ) είναι η επιτάχυνση της ανάπτυξης καινοτόμων φαρμάκων, ιδίως σε τομείς στους οποίους υπάρχουν ανικανοποίητες ιατρικές ή κοινωνικές ανάγκες. Τα κύρια επιτεύγματά της περιλαμβάνουν έως τώρα ένα πανευρωπαϊκό δίκτυο εκατοντάδων νοσοκομείων και εργαστηρίων για την προώθηση της ανάπτυξης των αντιβιοτικών, δοκιμές για τη βελτίωση της ασφάλειας των φαρμάκων, μια νέα προσέγγιση για τις κλινικές δοκιμές για θεραπείες με άνοια, καθώς και την καλύτερη κατανόηση των βαθύτερων αιτίων ασθενειών όπως ο διαβήτης, η ρευματοειδής αρθρίτιδα και το σοβαρό άσθμα.

1.14. Η ΚΕ Shift2Rail (S2R) επιδιώκει την καινοτομία στον σιδηροδρομικό τομέα για τη δημιουργία του Ενιαίου Ευρωπαϊκού Σιδηροδρομικού Χώρου. Στους κύριους στόχους της περιλαμβάνεται η μείωση κατά το ήμισυ του κόστους του κύκλου ζωής του συστήματος σιδηροδρομικών μεταφορών, ο διπλασιασμός της σιδηροδρομικής δυναμικότητας και η αύξηση της αξιοπιστίας και της χρονικής συνέπειας έως και κατά 50 %.

1.15. Η ΚΕ του ερευνητικού προγράμματος διαχείρισης της εναέριας κυκλοφορίας στο πλαίσιο του Ενιαίου Ευρωπαϊκού Ουρανού (SESAR) αναπτύσσει την επόμενη γενιά συστημάτων διαχείρισης της εναέριας κυκλοφορίας. Τα κύρια επιτεύγματά της περιλαμβάνουν μέχρι στιγμής την πρώτη πτήση σε τέσσερις διαστάσεις (3 διαστάσεις + χρόνος), υπηρεσίες πύργου ελέγχου εξ αποστάσεως, την ελεύθερη δρομολόγηση για τη μείωση των εκπομπών πτήσεων και καυσίμων, και την αδιάλειπτη ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ όλων των παρόχων και χρηστών πληροφοριών ATM.

1.16. Η ΚΕ «Κυψέλες καυσίμου και υδρογόνο» (KKY) αναπτύσσει καθαρές λύσεις για τη μεταφορά, την ενέργεια και την αποθήκευση. Στα κυριότερα επιτεύγματά της περιλαμβάνονται έως τώρα η διάδοση της χρήσης λεωφορείων που κινούνται με κυψέλες καυσίμου για την ανάπτυξη καθαρών δημόσιων μεταφορών, η καθιέρωση αλυσίδας αξίας της ΕΕ για στοίβες κυψελών καυσίμου με βελτιωμένες επιδόσεις και μειωμένο κόστος, η ανάπτυξη της τεχνολογίας ηλεκτρόλυσης για την παραγωγή πράσινου υδρογόνου, η ανάπτυξη και η εμπορική εκμετάλλευση πολύ μικρών μονάδων συνδυασμένης παραγωγής θερμότητας και ηλεκτρικής ενέργειας (mCHP) για την παροχή οικιακής θέρμανσης και ηλεκτρικής ενέργειας και η βελτίωση των

επιδόσεων και της ανθεκτικότητας των υλικών και η μείωση του κόστους για τις συνιστώσες και τα συστήματα. Η ΚΕ εγκαινίασε επίσης την πρωτοβουλία «Περιφέρειες», στην οποία συμμετέχουν περισσότερες από 90 περιφέρειες και πόλεις, καθώς και 55 εταιρείες του κλάδου, οι οποίες προωθούν τις συνεργίες και τις προσπάθειες έξυπνης εξειδίκευσης στην Ευρώπη.

1.17. Η ΚΕ Βιομηχανιών Βιοπροϊόντων (BBI) υλοποιεί ένα πρόγραμμα δραστηριοτήτων έρευνας και καινοτομίας στην Ευρώπη, στο πλαίσιο του οποίου αξιολογείται η διαθεσιμότητα ανανεώσιμων βιολογικών πόρων που μπορούν να χρησιμοποιηθούν για την παραγωγή βιοϋλικών και, επί της βάσης αυτής, υποστηρίζει τη δημιουργία βιώσιμων αξιακών αλυσίδων στον κλάδο των βιοπροϊόντων. Στα κύρια επιτεύγματά της περιλαμβάνονται μέχρι στιγμής η παραγωγή μιας σειράς καινοτόμων βιοπροϊόντων.

1.18. Η ΚΕ «Ηλεκτρονικά συστατικά στοιχεία και συστήματα για την ευρωπαϊκή πρωτοπορία» (ECSEL) χρηματοδοτεί έργα έρευνας, ανάπτυξης και καινοτομίας στον τομέα του σχεδιασμού και της κατασκευής ηλεκτρονικών προϊόντων. Στα κύρια επιτεύγματά της περιλαμβάνονται μέχρι στιγμής τα έργα CESAR (οικονομικά αποδοτικές μέθοδοι και διαδικασίες για τα ενσωματωμένα συστήματα ασφάλειας), το οποίο έχει σημαντικό αντίκτυπο στον κλάδο των ενσωματωμένων ευρωπαϊκών συστημάτων, και E3Car, στο πλαίσιο του οποίου βρέθηκαν λύσεις στις κύριες προκλήσεις που αντιμετωπίζουν τα ηλεκτρικά οχήματα, με τη χρήση προηγμένων διατάξεων ημιαγωγών.

1.19. Η ΚΕ για την ευρωπαϊκή υπολογιστική υψηλών επιδόσεων (EuroHPC) συστάθηκε από το Συμβούλιο τον Νοέμβριο του 2018 και είναι η πλέον πρόσφατη ΚΕ. Πρόκειται για κοινή πρωτοβουλία μεταξύ της ΕΕ και άλλων ευρωπαϊκών χωρών για την ανάπτυξη ενός οικοσυστήματος υπερυπολογιστικής παγκόσμιας κλάσης στην Ευρώπη. Η EuroHPC θα παραμείνει σε λειτουργία έως το τέλος του 2026. Το 2020 θα ελέγξουμε για πρώτη φορά τους λογαριασμούς της.

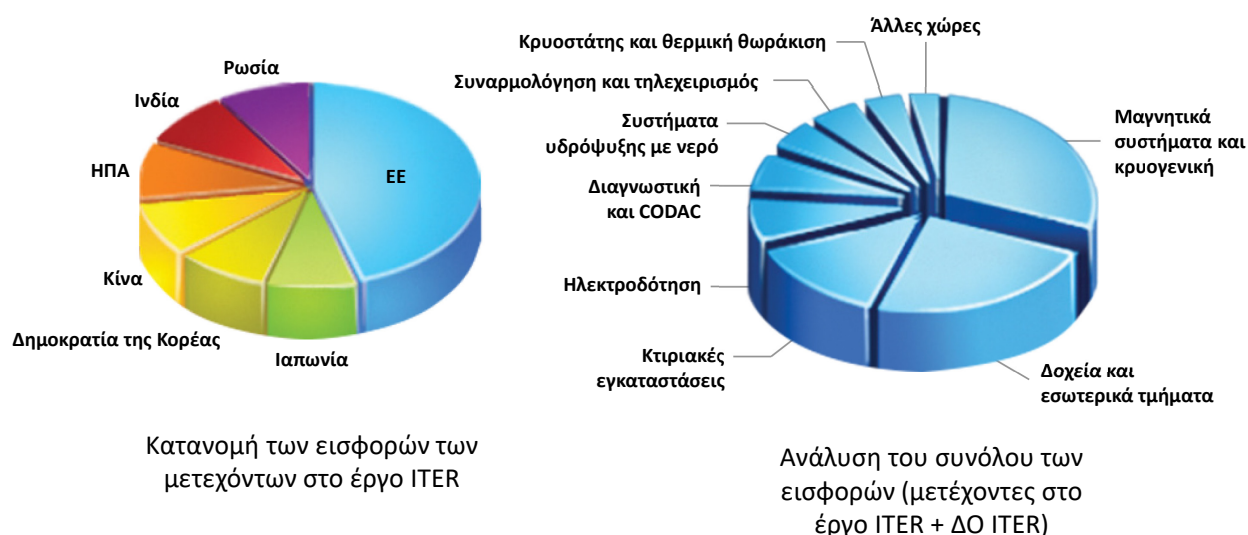
Η F4E λειτουργεί στο πλαίσιο της Ευρατόμ

1.20. Το έργο ITER ξεκίνησε επισήμως το 1988 και οι δραστηριότητες σχεδιασμού και ανάπτυξης λειτουργούν επί σειρά ετών. Στις 21 Νοεμβρίου 2006 οι συμμετέχοντες στο έργο συμφώνησαν επισήμως να δημιουργήσουν και να λειτουργήσουν πειραματική μονάδα για την απόδειξη της επιστημονικής βιωσιμότητας της σύντηξης ως βιώσιμης πηγής ενέργειας στο μέλλον. Η συμφωνία ITER τέθηκε σε ισχύ στις 24 Οκτωβρίου 2007, ημερομηνία κατά την οποία ιδρύθηκε νομίμως ο Οργανισμός ITER.

Ο Οργανισμός έχει την έδρα του στο Saint-Paul-lès-Durance (Γαλλία), ενώ οι κύριες εγκαταστάσεις σύντηξης πρόκειται να κατασκευαστούν στο Cadarache (Γαλλία).

1.21. Στο έργο συμμετέχουν επτά εταίροι σε παγκόσμιο επίπεδο: η ΕΕ, εκπροσωπούμενη από την Ευρωπαϊκή Κοινότητα Ατομικής Ενέργειας (Ευρατόμ), οι Ηνωμένες Πολιτείες, η Ρωσία, η Ιαπωνία, η Κίνα, η Νότια Κορέα και η Ινδία. Η Ευρώπη έχει αναλάβει ηγετικό ρόλο στο έργο αυτό, με μερίδιο 45 % του κόστους κατασκευής, εκ του οποίου ποσοστό 80 % χρηματοδοτείται από τον προϋπολογισμό της ΕΕ και ποσοστό 20 % από τη Γαλλία ως χώρα της έδρας του ITER. Σε καθένα από τα άλλα μέλη αντιστοιχεί μερίδιο περίπου 9 %. Αυτή η κατανομή του κόστους θα μεταβληθεί κατά τη φάση λειτουργίας, οπότε στην Ευρώπη θα αναλογεί μερίδιο 34 % του κόστους (βλέπε [γράφημα 1.4](#)).

Γράφημα 1.4 – Εισφορά των μελών του ITER

Πηγή: F4E.

1.22. Για την κατασκευή του ITER απαιτούνται πάνω από 10 εκατομμύρια συστατικά μέρη τα οποία παράγονται σε εργοστάσια ανά τον κόσμο. Το 75 % περίπου των σχετικών επενδύσεων δαπανάται για τη δημιουργία νέων γνώσεων, καθώς και υλικών και τεχνολογίας αιχμής. Αυτό προσφέρει στις ευρωπαϊκές βιομηχανίες και στις ΜΜΕ υψηλής τεχνολογίας μια πολύτιμη ευκαιρία να καινοτομήσουν και να αναπτύξουν συναφή προϊόντα για εκμετάλλευση σε τομείς εκτός της σύντηξης [παραδείγματος χάριν στον ευρύτερο ενεργειακό τομέα, στην αεροπορία και στα όργανα υψηλής τεχνολογίας, όπως οι σαρωτές πυρηνικού μαγνητικού συντονισμού (NMR)].

1.23. Η ΚΕ F4E είναι υπεύθυνη για την ευρωπαϊκή εισφορά στο έργο του ITER. Στους κύριους στόχους της περιλαμβάνονται η παροχή της εισφοράς της Ευρατόμ στον ITER και η πραγματοποίηση δραστηριοτήτων ευρύτερης θεώρησης με την Ιαπωνία για την ταχεία υλοποίηση της ενέργειας από σύντηξη. Επιπλέον εκπονεί και συντονίζει πρόγραμμα δραστηριοτήτων για την προπαρασκευή της κατασκευής αντιδραστήρα επίδειξης της σύντηξης, καθώς και σχετικών εγκαταστάσεων, συμπεριλαμβανομένης της διεθνούς εγκατάστασης ακτινοβολήσης υλικών σύντηξης. Η χρηματοδοτική δέσμευση της Ευρατόμ για την F4E ανέρχεται σε 6,6 δισεκατομμύρια ευρώ έως το τέλος του 2020.

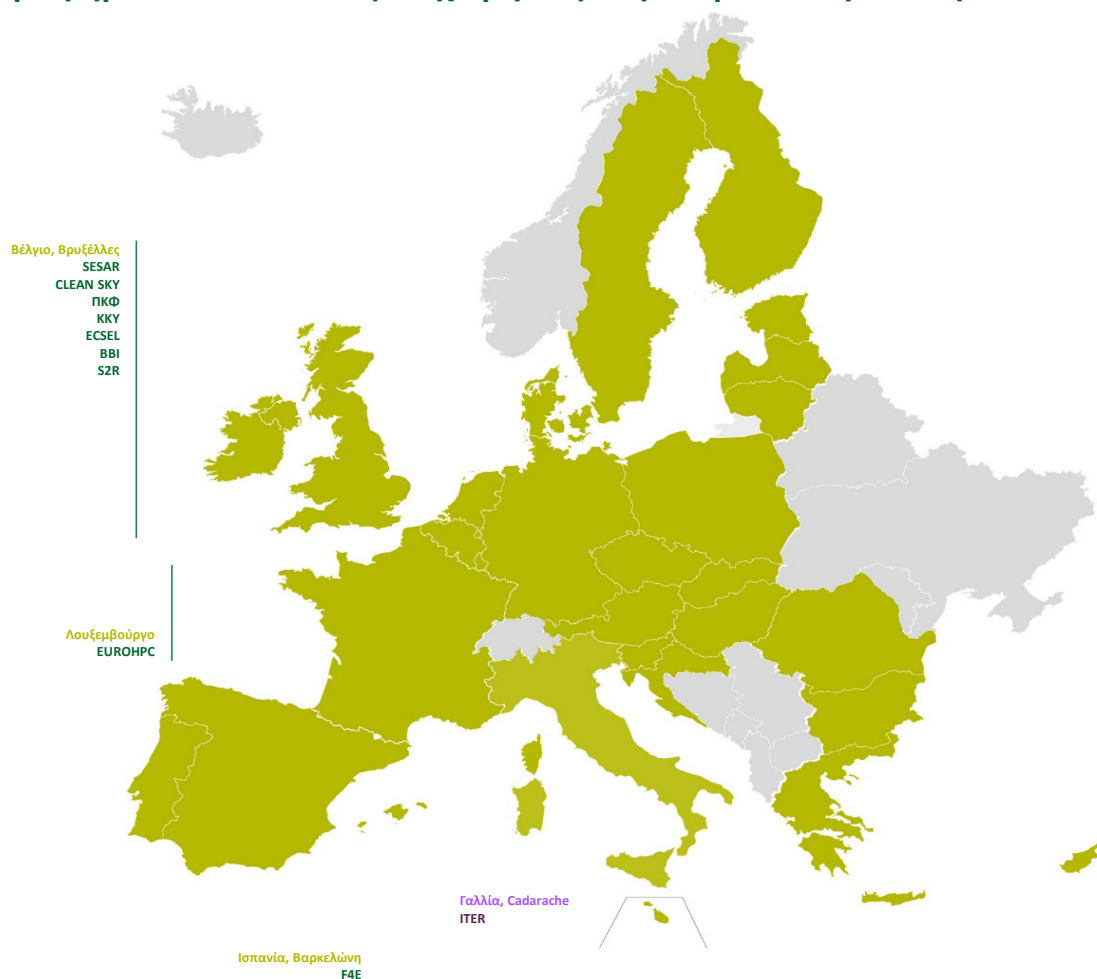
Οι ΚΕ έχουν την έδρα τους στην Ευρωπαϊκή Ένωση

1.24. Επτά ΚΕ έχουν την έδρα τους στις Βρυξέλλες (SESAR, CS, ΠΚΦ, ΚΚΥ, ECSEL, BBI και S2R). Η ΚΕ EuroHPC έχει την έδρα της στο Λουξεμβούργο.

1.25. Η ΚΕ F4E έχει την έδρα της στη Βαρκελώνη της Ισπανίας. Ο ITER, στον οποίο η ΕΕ συμβάλλει μέσω της ΚΕ F4E, κατασκευάζεται δίπλα στην εγκατάσταση Cadarache στο Saint-Paul-lès-Durance, στην Προβηγκία της νότιας Γαλλίας (βλέπε [γράφημα 1.5](#)).

Γράφημα 1.5 – Οι κοινές επιχειρήσεις στην Ευρωπαϊκή Ένωση το 2019

Πηγή: ΕΕΣ.

ΚΕ που λειτουργούν στο πλαίσιο του 7ου ΠΠ και του προγράμματος «Ορίζων 2020» με μοντέλα διμερούς ή τριμερούς διακυβέρνησης

1.26. Ωστόσο, με βάση την ίδια νομική δομή, κάθε ΚΕ είναι σε θέση να διαμορφώσει τις δικές της δράσεις με τα ειδικά χαρακτηριστικά που απαιτούνται για την ενασχόληση με την καινοτομία και την έρευνα σε διάφορους τομείς που αναπτύσσονται γύρω από διαφορετικές αγορές. Οι περισσότερες ακολουθούν ένα διμερές μοντέλο, με την Επιτροπή και τον αντίστοιχο κλάδο (σε ορισμένες περιπτώσεις και τον τομέα της έρευνας) να εκπροσωπούνται στο διοικητικό συμβούλιο και να συμβάλλουν στις δραστηριότητες της κοινής επιχείρησης (CS, ΠΚΦ, ΚΚΥ, BBI και S2R). Οι υπόλοιπες ακολουθούν τριμερές μοντέλο, στο πλαίσιο του οποίου τα κράτη μέλη ή διακυβερνητικοί οργανισμοί, η Επιτροπή και ο αντίστοιχος κλάδος συμμετέχουν στο διοικητικό συμβούλιο και συμβάλλουν στις δραστηριότητες της κοινής επιχείρησης (ECSEL, SESAR και EuroHPC).

1.27. Στο [γράφημα 1.6](#) παρουσιάζεται η γενική δομή διακυβέρνησης των ΚΕ.

Γράφημα 1.6 – Γενική δομή διακυβέρνησης των ΚΕ

Πηγή: ΕΕΣ.

Οι ερευνητικές δραστηριότητες των ΚΕ στο πλαίσιο του 7ου ΠΠ και του προγράμματος «Ορίζων 2020» χρηματοδοτούνται τόσο από την ΕΕ όσο και από τους εταίρους από τον αντίστοιχο κλάδο και από τον τομέα της έρευνας

1.28. Όλα τα μέλη συνεισφέρουν στη χρηματοδότηση των δραστηριοτήτων έρευνας και καινοτομίας των ΚΕ. Αφενός, η ΕΕ (εκπροσωπούμενη από την Επιτροπή) παρέχει κεφάλαια από το 7ο ΠΠ και το πρόγραμμα «Ορίζων 2020», εξασφαλίζοντας τη συγχρηματοδότηση από την ΕΕ των έργων έρευνας και καινοτομίας των ΚΕ. Η ΚΕ SESAR έλαβε επίσης χρηματοδότηση από το πρόγραμμα των διευρωπαϊκών δικτύων μεταφορών (ΔΕΔ-Μ)¹ στο πλαίσιο του προηγούμενου πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου (ΠΔΠ 2007-2013), και από τον Μηχανισμό «Συνδέοντας την Ευρώπη» (ΜΣΕ)² στο πλαίσιο του ισχύοντος ΠΔΠ 2014-2020. Από την άλλη πλευρά, οι εταίροι από τον αντίστοιχο κλάδο και από τον τομέα της έρευνας (μέλη από τον ιδιωτικό τομέα) εισφέρουν σε είδος μέσω της υλοποίησης των δραστηριοτήτων έρευνας και

¹ 350 εκατομμύρια ευρώ.

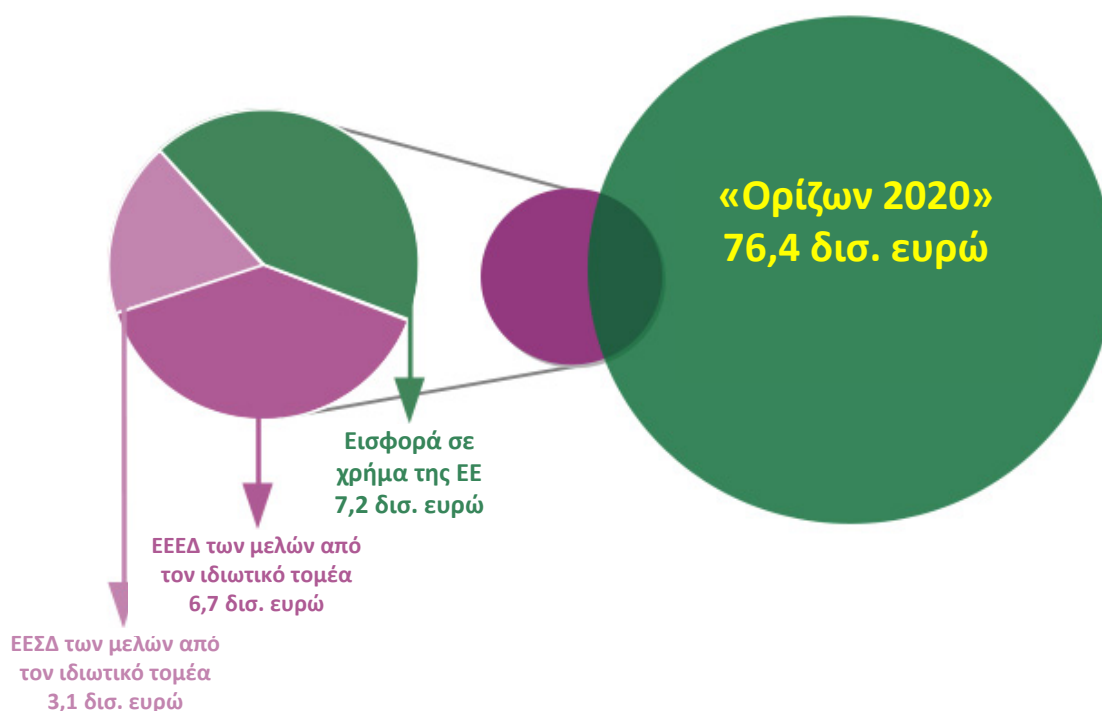
² 10 εκατομμύρια ευρώ.

καινοτομίας, στις οποίες επενδύουν τους δικούς τους οικονομικούς πόρους, ανθρώπινους πόρους, περιουσιακά στοιχεία και τεχνολογίες. Τόσο η ΕΕ όσο και οι εταίροι από τον ιδιωτικό τομέα εισφέρουν εξίσου σε χρήμα για την κάλυψη των διοικητικών δαπανών των ΚΕ.

1.29. Όσον αφορά το προηγούμενο ΠΔΠ 2007-2013, διά των ΚΕ δαπανήθηκαν περί τα 3,6 δισεκατομμύρια ευρώ ή περίπου το 7 % του συνολικού προϋπολογισμού του 7ου ΠΠ. Δεδομένου ότι η αξία των εισφορών σε είδος των εταίρων από τον ιδιωτικό τομέα πρέπει να είναι τουλάχιστον ίση με το ποσό της συγχρηματοδότησης της ΕΕ, η χρηματοδότηση της ΕΕ, ύψους 3,6 δισεκατομμυρίων ευρώ, εξασφαλίζει τη μόχλευση περίπου 8,7 δισεκατομμυρίων ευρώ σε έργα έρευνας και καινοτομίας του 7ου ΠΠ.

1.30. Όσον αφορά το τρέχον ΠΔΠ 2014-2020, οι ΚΕ διαχειρίζονται περίπου 7,2 δισεκατομμύρια ευρώ ή το 10 % του συνολικού προϋπολογισμού του προγράμματος «Ορίζων 2020». Ωστόσο, όπως καταδεικνύεται στο [γράφημα 1.7](#), η εν λόγω χρηματοδότηση της ΕΕ καθιστά εφικτή τη μόχλευση περίπου 17 δισεκατομμυρίων ευρώ σε έργα έρευνας και καινοτομίας, σε τομείς που εμπίπτουν στην αρμοδιότητα των ΚΕ στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων 2020».

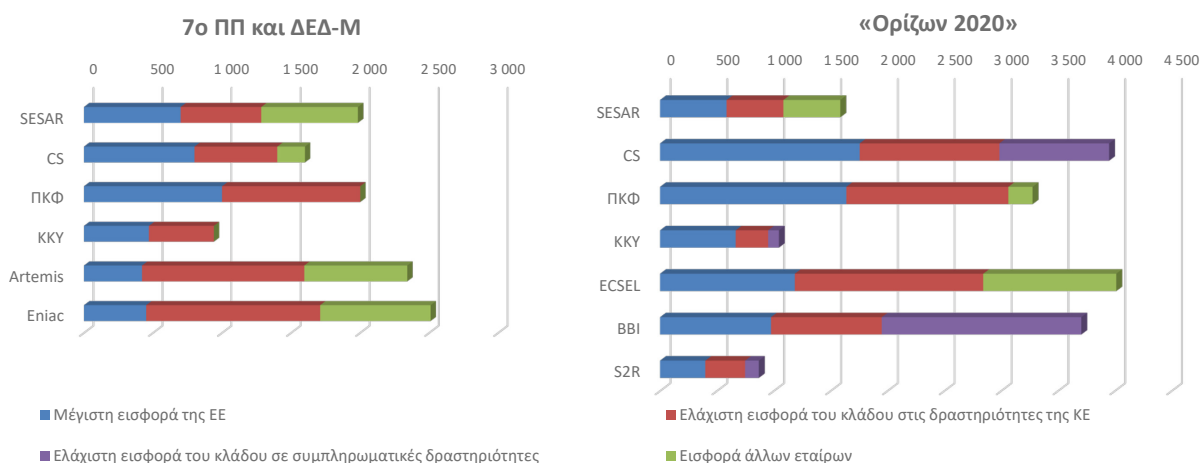
Γράφημα 1.7 – Συγχρηματοδότηση των ΚΕ και μόχλευση των εισφορών σε είδος των εταίρων από τον ιδιωτικό τομέα στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων 2020»

Πηγή: ΕΕΣ.

1.31. Όσον αφορά τις δραστηριότητες στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων 2020», οι αντίστοιχοι ιδρυτικοί κανονισμοί των ΚΕ καθορίζουν το ποσό τόσο των εισφορών σε χρήμα της ΕΕ όσο και των εισφορών σε είδος των εταιριών από τον ιδιωτικό τομέα για τα έργα έρευνας και καινοτομίας, όπως φαίνεται στο [γράφημα 1.8](#).

Γράφημα 1.8 – Εισφορές των μελών κατά τον κύκλο ζωής των ΚΕ (σε εκατομμύρια ευρώ)

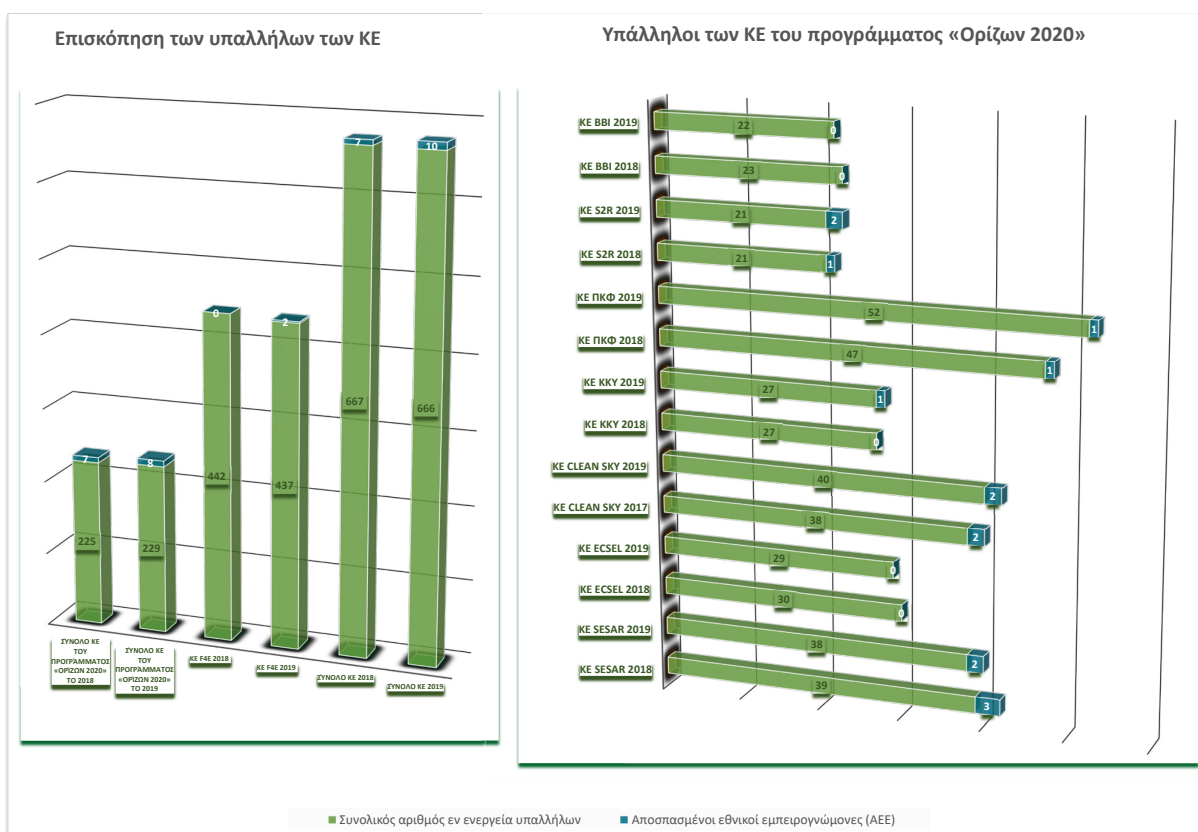
Πηγή: ΕΕΣ.

1.32. Στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων 2020» υπάρχουν δύο είδη εισφορών των μελών που προέρχονται από τον ιδιωτικό τομέα: για όλες τις ΚΕ, τα μέλη από τον ιδιωτικό τομέα πρέπει να εισφέρουν ένα ελάχιστο ποσό στο συνολικό κόστος των έργων έρευνας και καινοτομίας των ΚΕ. Η εισφορά αυτή ορίζεται ως η διαφορά μεταξύ του συνολικού κόστους του έργου και της συγχρηματοδότησης από την ΕΕ. Στην περίπτωση τεσσάρων ΚΕ (CS, ΚΚΥ, ΒΒΙ και S2R), τα μέλη από τον ιδιωτικό τομέα υποχρεούνται επίσης σε ελάχιστη εισφορά σε είδος για τη χρηματοδότηση δραστηριοτήτων που δεν περιλαμβάνονται μεν στο πρόγραμμα εργασίας των ΚΕ, εμπίπτουν όμως στο πεδίο που καλύπτουν οι στόχοι τους.

1.33. Το 2019 ο συνολικός προϋπολογισμός πληρωμών για όλες τις ΚΕ ανήλθε σε περίπου 1,9 δισεκατομμύρια ευρώ (έναντι 2 δισεκατομμυρίων ευρώ το 2018). Ο προϋπολογισμός πληρωμών του 2019 των επτά ΚΕ που υλοποιούν δραστηριότητες του προγράμματος έρευνας ανερχόταν σε 1,2 δισεκατομμύρια ευρώ (έναντι 1,2 δισεκατομμυρίων το 2018) και σε 0,7 δισεκατομμύρια ευρώ για την ΚΕ F4E (έναντι 0,8 δισεκατομμυρίων ευρώ το 2018).

1.34. Στο τέλος του 2019, οι ΚΕ που λειτουργούσαν στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων 2020» απασχολούσαν 229 υπαλλήλους (έκτακτους και συμβασιούχους) και οκτώ αποσπασμένους εθνικούς εμπειρογνώμονες (έναντι 225 υπαλλήλων και επτά αποσπασμένων εθνικών εμπειρογνομένων το 2018). Η ΚΕ F4E απασχολούσε 437 υπαλλήλους (μόνιμους, έκτακτους και συμβασιούχους) και δύο αποσπασμένους εθνικούς εμπειρογνώμονες (έναντι 442 το 2018). Ο αριθμός των καλυμμένων θέσεων εργασίας στις ΚΕ στο τέλος του 2018 και του 2019 παρουσιάζεται στο [γράφημα 1.9](#).

Γράφημα 1.9 – Πραγματικός αριθμός των καλυμμένων θέσεων εργασίας στις ΚΕ (2018 και 2019)

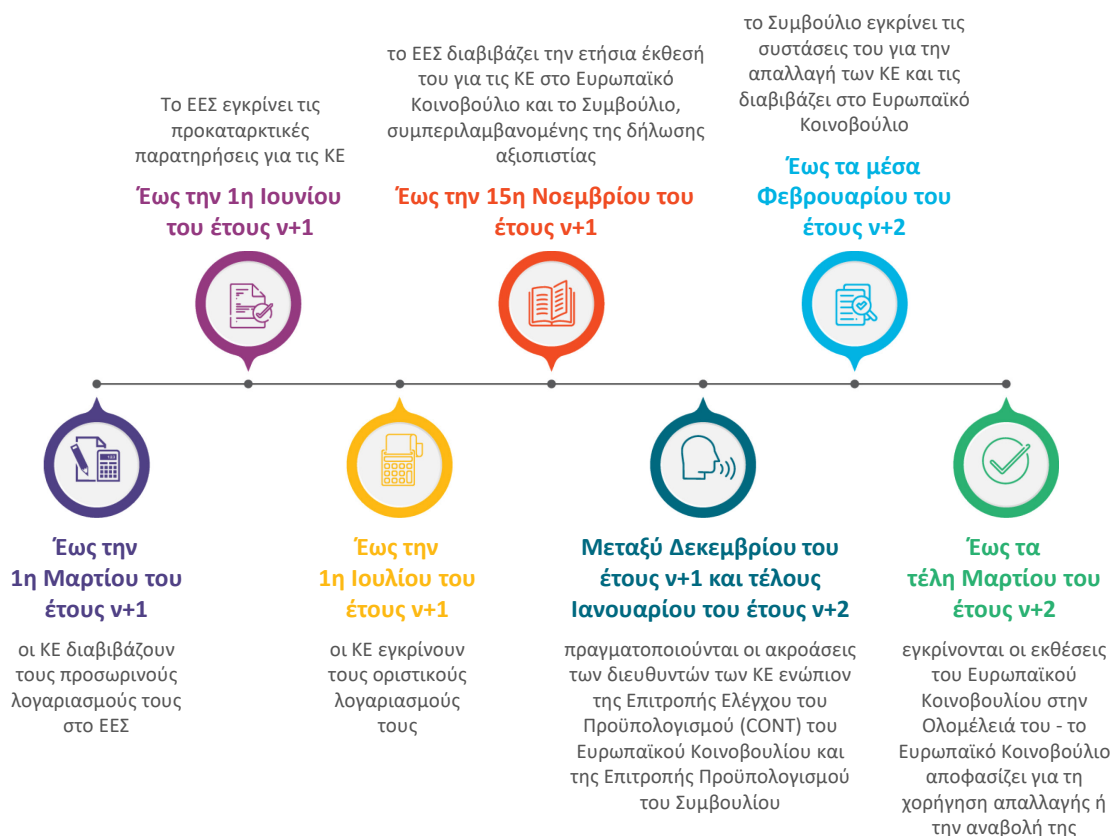

Πηγή: ΕΕΣ, βάσει στοιχείων που παρείχαν οι ΚΕ.

Οι ρυθμίσεις σχετικά με τον προϋπολογισμό και τη χορήγηση απαλλαγής είναι παρόμοιες για όλες τις ΚΕ

1.35. Στην περίπτωση των ΚΕ, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο είναι υπεύθυνα για τις ετήσιες διαδικασίες του προϋπολογισμού και της χορήγησης απαλλαγής. Στο **γράφημα 1.10** παρουσιάζεται σχηματικά η χρονογραμμή της διαδικασίας χορήγησης απαλλαγής.

Γράφημα 1.10 – Ετήσια διαδικασία χορήγησης απαλλαγής

Πηγή: ΕΕΣ.

Ο έλεγχός μας

Η εντολή μας καλύπτει τον έλεγχο των ετήσιων λογαριασμών και των σχετικών πράξεων των ΚΕ

1.36. Όπως επιτάσσει το άρθρο 287 της ΣΛΕΕ, ελέγξαμε:

- α) τους ετήσιους λογαριασμούς και των οκτώ ΚΕ για το οικονομικό έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2019 και
- β) τη νομιμότητα και κανονικότητα των πράξεων στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί αυτοί.

1.37. Βάσει των αποτελεσμάτων του ελέγχου μας, παρέχουμε στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο δήλωση ανά ΚΕ σχετικά με την αξιοπιστία των λογαριασμών τους και τη νομιμότητα και κανονικότητα των πράξεων στις οποίες αυτοί βασίζονται. Κατά περίπτωση, οι εν λόγω δηλώσεις αξιοπιστίας συνοδεύονται από σημαντικές παρατηρήσεις ελέγχου (βλέπε κεφάλαιο 3).

1.38. Σύμφωνα με τα άρθρα 70, παράγραφος 6, και 71 του δημοσιονομικού κανονισμού της ΕΕ, ο έλεγχος της αξιοπιστίας των λογαριασμών όλων των κοινών επιχειρήσεων ανατίθεται σε ανεξάρτητες, εξωτερικές ελεγκτικές εταιρείες. Κατ' εφαρμογή των διεθνών προτύπων ελέγχου, πραγματοποιήσαμε επισκόπηση της ποιότητας των εργασιών των εξωτερικών ελεγκτικών εταιρειών και αποκομίσαμε επαρκή βεβαιότητα ως προς το ότι οι εργασίες αυτές θα μπορούσαν να αποτελέσουν τη βάση για τη θεμελίωση των ελεγκτικών γνώμών μας σχετικά με την αξιοπιστία των ετήσιων λογαριασμών των ΚΕ για το οικονομικό έτος 2019.

Με τον έλεγχό μας εντοπίζονται οι βασικοί κίνδυνοι και προτείνονται σχετικές λύσεις

1.39. Οι έλεγχοί μας σχεδιάζονται με σκοπό την πρόταση λύσεων για την αντιμετώπιση των βασικών κινδύνων που εντοπίζονται. Ο ετήσιος έλεγχος των ετήσιων λογαριασμών και των σχετικών πράξεων των ΚΕ για το 2019 διενεργήθηκε σε συνέχεια της εκτίμησης κινδύνων που διενεργήσαμε και η οποία παρουσιάζεται συνοπτικά κατωτέρω.

Ο κίνδυνος για την αξιοπιστία των λογαριασμών είναι χαμηλός έως μέτριος

1.40. Συνολικά, θεωρούμε ότι ο κίνδυνος για την αξιοπιστία των ετήσιων λογαριασμών είναι χαμηλός. Ωστόσο, λόγω μιας σημαντικής αλλαγής της λογιστικής πολιτικής το 2018, ο κίνδυνος για την ΚΕ F4E επαναξιολογήθηκε ως μέτριος. Οι λογαριασμοί των ΚΕ καταρτίζονται βάσει των λογιστικών κανόνων που ενέκρινε ο υπόλογος της Επιτροπής. Οι κανόνες αυτοί βασίζονται στα διεθνώς αποδεκτά λογιστικά πρότυπα για τον δημόσιο τομέα. Ο αριθμός των ουσιωδών σφαλμάτων που εντοπίστηκαν στο παρελθόν ήταν μικρός.

Ο κίνδυνος για τη νομιμότητα και κανονικότητα των εσόδων είναι συνολικά χαμηλός

1.41. Τα έσοδα των ΚΕ το 2019 συνίσταντο κυρίως σε χρηματοδοτικές εισφορές από τον προϋπολογισμό της Επιτροπής για το πρόγραμμα «Ορίζων 2020» και από τον προϋπολογισμό της Ευρατόμ. Όπως ορίζεται στους κανονισμούς για τις ΚΕ, οι προϋπολογισμοί και τα έσοδα που προκύπτουν αποφασίζονται από κοινού με τις αρμόδιες για τον προϋπολογισμό αρχές κατά την ετήσια διαδικασία του προϋπολογισμού.

Ο κίνδυνος για τη νομιμότητα και την κανονικότητα των πληρωμών που αφορούν τις δαπάνες προσωπικού και τις διοικητικές δαπάνες είναι συνολικά χαμηλός

1.42. Ο κίνδυνος που συνδέεται με τη νομιμότητα και την κανονικότητα των πληρωμών θεωρήθηκε χαμηλός όσον αφορά τις δαπάνες προσωπικού και τις διοικητικές δαπάνες. Τις αποδοχές διαχειρίζεται το Γραφείο Διαχείρισης και Εκκαθάρισης των Ατομικών Δικαιωμάτων (PMO) της Επιτροπής, το οποίο ελέγχουμε στο πλαίσιο των ειδικών εκτιμήσεών μας σχετικά με τις διοικητικές δαπάνες. Τα τελευταία έτη δεν εντοπίσαμε ουσιώδη σφάλματα σχετικά με τις δαπάνες προσωπικού. Ο κίνδυνος για τη νομιμότητα και την κανονικότητα των διαδικασιών πρόσληψης ήταν γενικώς χαμηλός, μέτριος ωστόσο στην περίπτωση της ΚΕ F4E σχετικά με την οποία είχαν διαπιστωθεί στο παρελθόν σοβαρές αδυναμίες στις διαδικασίες πρόσληψης. Ιδιαίτερη προσοχή δόθηκε επίσης στη χρήση προσωρινά απασχολούμενων από τις ΚΕ το 2019.

Ο κίνδυνος για τη νομιμότητα και κανονικότητα των επιχειρησιακών πληρωμών είναι συνολικά μέτριος

1.43. Όσον αφορά τις ενδιάμεσες και τις τελικές πληρωμές επιχορηγήσεων, ο κίνδυνος αξιολογήθηκε γενικώς ως μέτριος, δεδομένου ότι οι εν λόγω πληρωμές βασίζονται στις δηλώσεις δαπανών των δικαιούχων, οι οποίες είναι κατά γενικό κανόνα πολύπλοκες. Επιπλέον, όσον αφορά τις πληρωμές επιχορηγήσεων στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων 2020», τα πιστοποιητικά οικονομικών καταστάσεων (CFS) απαιτούνται από τον δικαιούχο μόνο για τις τελικές πληρωμές (αρχή της εμπιστοσύνης).

1.44. Όσον αφορά τις πληρωμές βάσει σύμβασης και τις διαδικασίες σύναψης δημόσιων συμβάσεων, ο κίνδυνος αξιολογήθηκε ως χαμηλός για τις ΚΕ που υλοποιούν δραστηριότητες του 7ου ΠΠ και του προγράμματος «Ορίζων 2020», δεδομένου του περιορισμένου αριθμού τέτοιων διαδικασιών που εφαρμόζουν οι εν λόγω ΚΕ. Ο κίνδυνος αξιολογήθηκε ως μέτριος για την ΚΕ F4E, η οποία διαχειρίζεται κυρίως πολύπλοκες διαδικασίες για συμβάσεις υψηλής αξίας, καθώς και για την EuroHPC, η οποία καθιέρωσε μόλις το 2019 τη διαδικασία της για τη σύναψη συμβάσεων.

Ο κίνδυνος για τη διαχείριση του προϋπολογισμού είναι χαμηλός έως μέτριος

1.45. Ο κίνδυνος θεωρήθηκε χαμηλός έως μέτριος, λόγω του πολυετούς χαρακτήρα και της πολυπλοκότητας των δράσεων επιχορήγησης του προγράμματος «Ορίζων 2020» και του έργου ITER.

Ο κίνδυνος για τη χρηστή δημοσιονομική διαχείριση είναι χαμηλός έως μέτριος

1.46. Ο κίνδυνος εντοπίστηκε κυρίως στους τομείς του σχεδιασμού των επιχορηγήσεων, καθώς και των ανθρώπινων πόρων και της διαχείρισης έργων της ΚΕ F4E.

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ
ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ
ΣΥΝΕΔΡΙΟ

Κεφάλαιο 2

Επισκόπηση των αποτελεσμάτων του ελέγχου

Εισαγωγή

2.1. Στο παρόν κεφάλαιο παρουσιάζονται συνοπτικά τα αποτελέσματα του ετήσιου ελέγχου που διενεργήσαμε επί των ΚΕ για το οικονομικό έτος 2019, καθώς και άλλων σχετικών με τις ΚΕ ελεγκτικών εργασιών που πραγματοποιήσαμε κατά τη διάρκεια του 2019.

Οι δηλώσεις αξιοπιστίας (ελεγκτικές γνώμες) σχετικά με την αξιοπιστία των ετήσιων λογαριασμών και τη νομιμότητα και κανονικότητα των πράξεων των ΚΕ επί των οποίων βασίζονται οι εν λόγω λογαριασμοί, καθώς και όλα τα ζητήματα και οι παρατηρήσεις που δεν θέτουν υπό αμφισβήτηση τις εν λόγω γνώμες, παρουσιάζονται στο κεφάλαιο 3 της παρούσας έκθεσης.

Τα αποτελέσματα του ετήσιου ελέγχου που διενεργήσαμε επί των κοινών επιχειρήσεων για το οικονομικό έτος 2019 είναι συνολικά θετικά

2.2. Συνολικά, στο πλαίσιο του ελέγχου που διενεργήσαμε σχετικά με τους ετήσιους λογαριασμούς των ΚΕ για το οικονομικό έτος που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2019, καθώς και σχετικά με τις πράξεις επί των οποίων αυτοί βασίζονται, επιβεβαιώθηκαν τα θετικά αποτελέσματα που είχαν αναφερθεί και τα προηγούμενα έτη.

Γνώμες χωρίς επιφύλαξη σχετικά με την αξιοπιστία των λογαριασμών όλων των κοινών επιχειρήσεων

2.3. Διατυπώσαμε ελεγκτικές γνώμες χωρίς επιφύλαξη σχετικά με τους ετήσιους λογαριασμούς όλων των κοινών επιχειρήσεων. Κατά τη γνώμη μας, οι λογαριασμοί αυτοί απεικονίζουν εύλογα, από κάθε ουσιώδη πλευρά, την οικονομική κατάσταση των κοινών επιχειρήσεων την 31η Δεκεμβρίου 2019 και τα αποτελέσματα των πράξεών τους και των ταμειακών ροών τους για το οικονομικό έτος που έληξε την ημερομηνία αυτή, σύμφωνα με τις διατάξεις των εφαρμοστέων δημοσιονομικών κανονισμών και τους λογιστικούς κανόνες που ενέκρινε ο υπόλογος της Επιτροπής.

Επισήμανση ειδικού θέματος σχετικά με την εισφορά της ΕΕ στο έργο ITER

2.4. Όπως και κατά τα προηγούμενα έτη, η ελεγκτική γνώμη μας σχετικά με τους ετήσιους λογαριασμούς της ΚΕ F4E για το 2019 συνοδεύεται από επισήμανση ειδικού θέματος³, ούτως ώστε να επιστήσουμε την προσοχή στις ιδιαίτερες δυσκολίες υλοποίησης του ITER, ενός διεθνούς πρωτοποριακού έργου για τη δημιουργία και λειτουργία πειραματικής μονάδας που αποδεικνύει την επιστημονική βιωσιμότητα της σύντηξης ως μελλοντικής βιώσιμης πηγής ενέργειας.

2.5. Τον Νοέμβριο του 2016, το συμβούλιο του ITER⁴ ενέκρινε τη νέα βάση αναφοράς του έργου ITER. Η νέα αυτή βάση υπολογίζει ως χρόνο για την παραγωγή του πρώτου πλάσματος⁵ και έναρξη της φάσης λειτουργίας το 2025 και ως χρόνο ολοκλήρωσης της φάσης κατασκευής το 2035. Η νέα βάση αναφοράς θεωρείται η συντομότερη δυνατή ημερομηνία που μπορεί να επιτευχθεί από τεχνικής άποψης⁶. Στο πλαίσιο της προηγούμενης βάσης αναφοράς, που είχε προσδιοριστεί το 2010, είχε διατυπωθεί η εκτίμηση ότι η φάση κατασκευής θα ολοκληρωνόταν έως το 2020⁷.

2.6. Η ΚΕ F4E επανυπολόγισε την εισφορά της στη φάση κατασκευής του έργου σε 12 δισεκατομμύρια ευρώ (σε τιμές 2008), ποσό αυξημένο σε σχέση με τα 6,6 δισεκατομμύρια ευρώ (σε τιμές 2008) που ενέκρινε το Συμβούλιο της ΕΕ το 2010. Οι εν λόγω πρόσφατες εκτιμήσεις δεν περιλαμβάνουν περιθώριο για απρόβλεπτα,

³ Σκοπός της επισήμανσης ειδικού θέματος είναι να επιστήσει την προσοχή σε ζήτημα για το οποίο οι λογαριασμοί δεν περιέχουν μεν ουσιώδεις ανακρίβειες, αλλά το οποίο είναι τόσο σημαντικό ώστε κρίνεται θεμελιώδες για την κατανόηση των λογαριασμών από τους χρήστες.

⁴ 19ο συμβούλιο του ITER στις 16 και 17 Νοεμβρίου 2016. Το συμβούλιο του ITER είναι το διοικητικό όργανο του Οργανισμού ITER. Έχει την εξουσία να διορίζει τους υψηλόβαθμους υπαλλήλους, να τροποποιεί τους κανονισμούς και να λαμβάνει αποφάσεις σχετικά με τον συνολικό προϋπολογισμό του έργου ITER και τη συμμετοχή πρόσθετων μελών σε αυτό. Απαρτίζεται από εκπροσώπους των επτά μελών – ΕΕ, Κίνα, Ινδία, Ιαπωνία, Νότια Κορέα, Ρωσία και Ηνωμένες Πολιτείες.

⁵ Το πρώτο πλάσμα αντιπροσωπεύει τη φάση κατασκευής της μηχανής σύντηξης που θα επιτρέψει τη δοκιμή των ουσιωδών συνιστωσών της μηχανής, καθώς και το σημείο έναρξης της φάσης λειτουργίας.

⁶ Όπως ορίζεται στην πέμπτη ετήσια αξιολόγηση από ανεξάρτητη ομάδα αξιολόγησης (31 Οκτωβρίου 2016) και στην έκθεση του επικεφαλής διαχείρισης έργου της ΚΕ F4E προς το διοικητικό συμβούλιο, τον Δεκέμβριο του 2016.

⁷ COM(2010)226 τελικό της 4.5.2010.

παρότι η Επιτροπή πρότεινε ότι θα ήταν σκόπιμο να περιληφθεί περιθώριο έως και 24 μηνών για απρόβλεπτα σε σχέση με το χρονοδιάγραμμα και 10-20 % σε σχέση με τον προϋπολογισμό.

2.7. Τον Απρίλιο του 2018⁸, το Συμβούλιο της ΕΕ ανέθεσε στην Επιτροπή να εγκρίνει, εκ μέρους της Ευρατόμ, τη νέα βάση αναφοράς του έργου ITER, και επιβεβαίωσε εκ νέου τη δέσμευση να διαθέσει πόρους εντός των ορίων του νέου ΠΔΠ, με την επιφύλαξη τυχόν επακόλουθων διαπραγματεύσεων για το ΠΔΠ, στο πλαίσιο των οποίων ενδεχομένως θα προσδιοριστούν οι λεπτομέρειες της μελλοντικής χρηματοδότησης.

2.8. Μολονότι έχουν γίνει θετικά βήματα για τη βελτίωση της διαχείρισης και ελέγχου της εισφοράς της ΚΕ στη φάση κατασκευής του έργου του ITER, εξακολουθεί να είναι υπαρκτός ο κίνδυνος περαιτέρω αυξήσεων των εξόδων και καθυστερήσεων στην υλοποίηση του έργου, σε σύγκριση με τη νέα βάση αναφοράς.

2.9. Στις 31 Ιανουαρίου 2020, το Ηνωμένο Βασίλειο αποχώρησε από την ΕΕ και την Ευρατόμ. Η μεταβατική περίοδος για τη διαπραγμάτευση νέας συμφωνίας εταιρικής σχέσης με την Ευρατόμ εκπνέει στις 31 Δεκεμβρίου 2020. Η έκβαση της διαπραγμάτευσης ενδεχομένως να έχει σημαντικό αντίκτυπο στις μετά το 2020 δραστηριότητες της ΚΕ F4E και στο έργο ITER.

Γνώμες χωρίς επιφύλαξη σχετικά με τη νομιμότητα και κανονικότητα των εσόδων στα οποία βασίζονται οι λογαριασμοί όλων των ΚΕ

2.10. Για όλες τις ΚΕ διατυπώσαμε *ελεγκτικές γνώμες χωρίς επιφύλαξη* σχετικά με τη νομιμότητα και κανονικότητα των εσόδων στα οποία βασίζονται οι ετήσιοι λογαριασμοί για το οικονομικό έτος που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2019. Κατά τη γνώμη μας, οι πράξεις ήταν νόμιμες και κανονικές από κάθε ουσιώδη πλευρά.

---

⁸ Το ποσό των 6,6 δισεκατομμυρίων ευρώ (σε τιμές 2008) που εγκρίθηκε από το Συμβούλιο της ΕΕ το 2010, λογίζεται επί του παρόντος ως το ανώτατο όριο των δαπανών που μπορεί να πραγματοποιήσει η Κοινή Επιχείρηση έως το 2020.

Γνώμες χωρίς επιφύλαξη σχετικά με τη νομιμότητα και κανονικότητα των πληρωμών στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί όλων των ΚΕ

2.11. Για όλες τις ΚΕ διατυπώσαμε *ελεγκτικές γνώμες χωρίς επιφύλαξη* σχετικά με τη νομιμότητα και κανονικότητα των πληρωμών στις οποίες βασίζονται οι ετήσιοι λογαριασμοί για το οικονομικό έτος που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2019. Κατά τη γνώμη μας, οι πράξεις ήταν νόμιμες και κανονικές από κάθε ουσιώδη πλευρά.

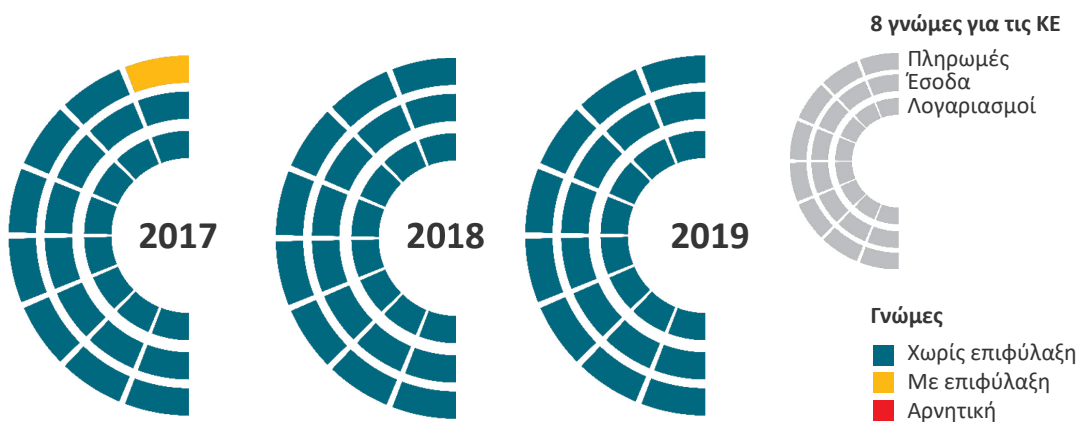
Προκειμένου να εξασφαλίσουμε την απαιτούμενη βεβαιότητα, προσαρμόσαμε καταλλήλως την προσέγγιση του ελέγχου μας για το 2019 σχετικά με τις πληρωμές επιχορηγήσεων

2.12. Για τις επτά ΚΕ που υλοποιούν έργα του 7ου ΠΠ και του προγράμματος «Ορίζων 2020» (SESAR, CS, ΠΚΦ, ΚΚΥ, ECSEL, BBI και S2R), λόγω μεθοδολογικών διαφορών μεταξύ του ΕΕΣ και της Επιτροπής και αδυναμιών που εντοπίστηκαν στους κατασταλτικούς ελέγχους της Επιτροπής, δεν βασιστήκαμε απολύτως στα εν λόγω αποτελέσματα του ελέγχου για τη διατύπωση της γνώμης μας σχετικά με τη νομιμότητα και κανονικότητα των σχετικών πληρωμών. Αντ' αυτού, συμπληρώσαμε τη διασφάλιση που μας παρείχαν οι *κατασταλτικοί έλεγχοι* (βλέπε σημεία [2.28](#) και [2.29](#) με τις αντίστοιχες υποσημειώσεις) με λεπτομερή έλεγχο στο επίπεδο των δικαιούχων και βασίσαμε τη γνώμη μας για κάθε ΚΕ σε χωριστές αξιολογήσεις των ακόλουθων ποσοτικών στοιχείων:

- α) Το επιμέρους αντιπροσωπευτικό και υπολειπόμενο ποσοστό σφάλματος κάθε ΚΕ βάσει των αποτελεσμάτων των κατασταλτικών ελέγχων της Επιτροπής για τις πληρωμές επιχορηγήσεων. Αυτό περιλάμβανε αξιολόγηση της ορθότητας και της πληρότητας των υπολογισμών σχετικά με το αντιπροσωπευτικό και το υπολειπόμενο ποσοστό σφάλματος.
- β) Το ποσοστό σφάλματος βάσει των αποτελεσμάτων των ελεγκτικών δοκιμασιών επαλήθευσης.
- γ) Τέλος, το ποσοστό σφάλματος που σχετίζεται με τις πράξεις μιας συγκεκριμένης ΚΕ στο πλαίσιο των ελεγκτικών δοκιμασιών επαλήθευσης.

2.13. Στο [γράφημα 2.1](#) παρουσιάζεται επισκόπηση της εξέλιξης των ετήσιων ελεγκτικών γνώμών μας σχετικά με τους ετήσιους λογαριασμούς, τα έσοδα και τις πληρωμές των ΚΕ από το 2017 έως το 2019.

Γράφημα 2.1 – Εξέλιξη των ελεγκτικών γνώμων του ΕΕΣ σχετικά με τις ΚΕ από το 2017 έως το 2019

Πηγή: ΕΕΣ.

Οι παρατηρήσεις μας αφορούν ζητήματα που επιδέχονται βελτίωση

2.14. Χωρίς να θέτουμε υπό αμφισβήτηση τις γνώμες μας, διατυπώσαμε διάφορες παρατηρήσεις για να επισημάνουμε θέματα που επιδέχονται βελτίωση στους τομείς της δημοσιονομικής και χρηματοοικονομικής διαχείρισης, των εισφορών σε είδος, του εσωτερικού ελέγχου και του πλαισίου παρακολούθησης για τις πληρωμές επιχορηγήσεων, των διαδικασιών σύναψης συμβάσεων, των ανθρώπινων πόρων και της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης. Οι παρατηρήσεις αυτές, οι οποίες είναι διαθέσιμες με λεπτομέρειες στο κεφάλαιο 3, συνοψίζονται κατωτέρω.

Ο ετήσιος προγραμματισμός των πληρωμών εξακολουθεί να εμφανίζει αδυναμίες

2.15. Το γεγονός ότι οι ΚΕ πρέπει να προγραμματίζουν σημαντικά πολυετή ερευνητικά έργα που βασίζονται σε επιχορηγήσεις εξακολούθησε να αποτελεί την κύρια δυσκολία στον σχεδιασμό και στην παρακολούθηση των πιστώσεων πληρωμών. Δεδομένων των αναγκών των ΚΕ, οι μη χρησιμοποιηθείσες πιστώσεις πληρωμών μπορούν να συμπεριλαμβάνονται στον προϋπολογισμό τα επόμενα τρία οικονομικά έτη. Όσον αφορά την ΚΕ ΒΒΙ, η σημαντική αύξηση των αχρησιμοποίητων πιστώσεων πληρωμών για έργα του προγράμματος «Ορίζων 2020» στο τέλος του 2019 οφειλόταν κυρίως σε απρόβλεπτες καθυστερήσεις των έργων το 2019. Όσον αφορά τον προϋπολογισμό πληρωμών της ΚΕ ECSEL για έργα του 7ου ΠΠ, το χαμηλό ποσοστό εκτέλεσης που δεν υπερβαίνει το 50 % οφείλεται κυρίως στην καθυστερημένη

παροχή, εκ μέρους των εθνικών αρχών χρηματοδότησης (ΕΑΧ), των πιστοποιητικών ολοκλήρωσης του έργου για τις τρέχουσες δραστηριότητες του 7ου ΠΠ.

Μέτρα που πρέπει να ληφθούν (1)

Κατά τον προγραμματισμό νέων πιστώσεων πληρωμών, οι ΚΕ ενθαρρύνονται να λαμβάνουν υπόψη τους το συσσωρευμένο ποσό των μη χρησιμοποιηθεισών πιστώσεων πληρωμών από προηγούμενα έτη που επανεγγράφηκαν στον προϋπολογισμό του τρέχοντος έτους.

Το ποσοστό εκτέλεσης των ΚΕ και οι εισφορές των μελών από τον ιδιωτικό τομέα χρήζουν περαιτέρω βελτίωσης

Οι ΚΕ πέτυχαν ποσοστό εκτέλεσης 90 % όσον αφορά τις δραστηριότητές τους που αφορούσαν το 7ο ΠΠ και το ΔΕΔ-Μ

2.16. Οι ΚΕ που υλοποιούν δραστηριότητες στο πλαίσιο των προγραμμάτων του 7ου ΠΠ και του ΔΕΔ-Μ (ΠΔΠ 2007-2013) είναι οι SESAR, CS, ΠΚΦ, ΚΚΥ και ECSEL. Το 2019, μόνο τρεις ΚΕ (ΠΚΦ, ΚΚΥ και ECSEL) βρίσκονταν ακόμη στο στάδιο της περάτωσης της εφαρμογής των αντίστοιχων δράσεων του 7ου ΠΠ. Οι άλλες δύο ΚΕ (SESAR και CS) πραγματοποίησαν το 2019 τις τελευταίες διορθωτικές πληρωμές και ανακτήσεις των αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών προς τους δικαιούχους.

2.17. Στον [πίνακα 2.1](#) παρουσιάζονται συνοπτικά οι εισφορές των μελών στις δραστηριότητες των εν λόγω ΚΕ στο πλαίσιο του 7ου ΠΠ, ως είχαν στα τέλη του 2019. Κατά μέσο όρο, στο τέλος της περιόδου προγραμματισμού, οι εν λόγω εισφορές αντιστοιχούσαν στο 90 % των σχετικών στόχων που προβλέπονται στους ιδρυτικούς κανονισμούς των ΚΕ.

Πίνακας 2.1 – Εισφορές των μελών στο πλαίσιο του 7ου ΠΠ και του ΔΕΔ-Μ (σε εκατομμύρια ευρώ)

Εισφορές μελών (δυνάμει του ιδρυτικού κανονισμού)			ΚΕ στο πλαίσιο του 7ου ΠΠ	Εισφορές μελών (ως είχαν στις 31.12.2019)			
ΕΕ	Άλλα μέλη	Σύνολο		ΕΕ	Άλλα μέλη	Σύνολο	Ποσοστό εκτέλεσης
700,0	1 284,3	1 984,3	SESAR 1	634,1	1 100,5	1 734,6	87 %
800,0	600,0	1 400,0	CS 1	800,0	607,9	1 407,9	101 %
1 000,0	1 000,0	2 000,0	ΠΚΦ 1	924,8	780,2	1 705,0	85 %
470,0	470,0	940,0	ΚΚΥ 1	421,5	450,4	871,9	93 %
655,5	1 784,4	2 439,9	ECSEL (για Artemis/Eniac)	655,5	1 551,9	2 207,4	90 %
3 625,5	5 138,7	8 764,2	Σύνολο	3 435,9	4 491,0	7 926,9	90 %

Πηγή: Στοιχεία παρασχεθέντα από τις ΚΕ.

2.18. Όσον αφορά την ΚΕ SESAR, το πλεόνασμα της εισφοράς των μελών σε χρήμα ανήλθε, στο τέλος του 2019, σε 30,7 εκατομμύρια ευρώ. Από το ποσό αυτό, 23,8 εκατομμύρια ευρώ αντιστοιχούν σε μη χρησιμοποιηθείσες εισφορές σε χρήμα από κονδύλια του 7ου ΠΠ. Ελλείπει ρεαλιστικής λύσης για την ταχεία επιστροφή των ως άνω κεφαλαίων, αυτά παραμένουν στην ΚΕ χωρίς να χρησιμοποιούνται για ερευνητικά έργα.

Μέτρα που πρέπει να ληφθούν (2)

Προκειμένου να διασφαλιστεί η αρχή της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης, χρειάζεται να βρεθεί μια ρεαλιστική λύση ώστε να μπορέσει η ΚΕ SESAR να επιστρέψει στην Επιτροπή τα καθ' υπέρβαση καταβληθέντα κονδύλια στο πλαίσιο του 7ου ΠΠ, πριν από το επίσημο κλείσιμο της ΚΕ το 2024.

Ορισμένες ΚΕ έχασαν τη δυναμική που διέθεταν για την υλοποίηση των δραστηριοτήτων τους στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων 2020»

2.19. Οι επτά ΚΕ που υλοποιούν δραστηριότητες στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων 2020» είναι οι SESAR, CS, ΠΚΦ, ΚΚΥ, ECSEL, BBI και S2R, με διάρκεια ζωής μία δεκαετία (2014-2024). Στο τέλος του 2019, μετά τα μέσα της περιόδου υλοποίησης των δραστηριοτήτων στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων 2020» (ΠΔΠ 2014-2020), ορισμένες ΚΕ δεν είχαν επιτύχει την αναμενόμενη πρόοδο στα προγράμματά τους και, επομένως, υστερούσαν ως προς τους στόχους για τις εισφορές που προβλέπονται στους αντίστοιχους ιδρυτικούς κανονισμούς τους.

2.20. Στον [πίνακα 2.2](#) παρουσιάζονται συνοπτικά οι εισφορές των μελών στις δραστηριότητες των εν λόγω ΚΕ στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων 2020», ως είχαν στα τέλη του 2019. Στα μέσα της περιόδου προγραμματισμού, οι εν λόγω ΚΕ είχαν υλοποιήσει κατά μέσο όρο το 51 % των δραστηριοτήτων τους στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων 2020» και των σχετικών συμπληρωματικών δραστηριοτήτων ή το 44 % εάν δεν ληφθούν υπόψη οι συμπληρωματικές δραστηριότητες.

Πίνακας 2.2 – «Ορίζων 2020» – Εισφορές των μελών (σε εκατομμύρια ευρώ)

Εισφορές μελών (δυνάμει του ιδρυτικού κανονισμού)					Εισφορές μελών (ως είχαν στις 31.12.2019)						
ΕΕ	ΕΕΕΔ των άλλων μελών (1)	ΕΕΣΔ των άλλων μελών (2)	Σύνολο	ΚΕ στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων 2020»	ΕΕ	ΕΕΕΔ επικυρωμένες	ΕΕΕΔ που έχουν αναφερθεί, αλλά δεν έχουν ακόμη επικυρωθεί	ΕΕΣΔ	Σύνολο	Ποσοστό υλοποίησης με τις ΕΕΣΔ	Ποσοστό υλοποίησης χωρίς τις ΕΕΣΔ
585,0	1 000,0	ά.α.	1 585,0	SESAR 2020	331,0	186,5	179,3	ά.α.	696,8	44 %	44 %
1 755,0	1 228,5	965,3	3 948,8	CS 2	1 139,7	292,7	320,1	899,9	2 652,4	67 %	59 %
1 638,0	1 425,0	ά.α.	3 063,0	ΠΚΦ 2	423,7	232,1	144,2	ά.α.	800,0	26 %	26 %
665,0	95,0	285,0	1 045,0	ΚΚΥ 2	420,0	5,4	32,7	667,0	1 125,1	108 %	60 %
1 185,0	1 657,5	μ.δ.	2 842,5	ΕCSEL	681,5	117,4	705,4	ά.α.	1 504,3	53 %	53 %
975,0	975,0	1 755,0	3 705,0	BBI	414,6	29,9	52,0	916,1	1 412,6	38 %	25 %
398,0	350,0	120,0	868,0	S2R	221,7	76,8	74,6	182,5	555,7	64 %	50 %
7 201,0	6 731,0	3 125,3	17 057,3	Σύνολο	3 632,2	940,8	1 508,3	2 665,5	8 746,9	51 %	44 %

(1) ΕΕΕΔ: Εισφορές σε είδος στις επιχειρησιακές δραστηριότητες των ΚΕ

(2) ΕΕΣΔ: Εισφορές σε είδος σε συμπληρωματικές δραστηριότητες εκτός του προγράμματος εργασίας της ΚΕ

Πηγή: Στοιχεία παρασχεθέντα από τις ΚΕ.

Οι εισφορές των μελών από τον ιδιωτικό τομέα συμβάλλουν σε μεγάλο βαθμό στην υλοποίηση δραστηριοτήτων που δεν περιλαμβάνονται μεν στα προγράμματα εργασίας των ΚΕ, συμβάλλουν δε στην επίτευξη των στόχων των ΚΕ

2.21. Στην περίπτωση τεσσάρων ΚΕ (CS, ΚΚΥ, BBI, S2R) ο αντίστοιχος ιδρυτικός κανονισμός προβλέπει εισφορές σε είδος των μελών από τον ιδιωτικό τομέα, υπό τη μορφή συμπληρωματικών δραστηριοτήτων που εκτελούνται χωρίς να προβλέπονται στα προγράμματα εργασίας των ΚΕ και ορίζει ένα ελάχιστο επίπεδο εισφοράς που πρέπει να καταβληθεί έως το τέλος του προγράμματος «Ορίζων 2020». Όπως φαίνεται στον [πίνακα 2.2](#), στο τέλος του 2019 οι εισφορές των μελών από τον ιδιωτικό τομέα συνίσταντο κυρίως στις δηλώσεις των ίδιων δαπανών για τις δραστηριότητες αυτές.

2.22. Στο τέλος του 2019, οι εισφορές των εταιρών από τους αντίστοιχους κλάδους και τον τομέα της έρευνας των ΚΕ που εκτελούν δραστηριότητες στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων 2020» ανέρχονταν σε 5,1 δισεκατομμύρια ευρώ ή στο 52 % του συνολικού συμφωνηθέντος ποσού των 9,8 δισεκατομμυρίων ευρώ. Το

ποσό αυτό περιλάμβανε εισφορές σε είδος αξίας 2,4 δισεκατομμυρίων ευρώ⁹ (47 %) για τις επιχειρησιακές δραστηριότητες των ίδιων των ΚΕ που σχετίζονται με το πρόγραμμα «Ορίζων 2020» και εισφορές σε είδος αξίας 2,7 δισεκατομμυρίων ευρώ (53 %) για δραστηριότητες που δεν περιλαμβάνονταν στο πρόγραμμα εργασίας των ΚΕ. Στο τέλος του 2019, το ποσοστό εκτέλεσης των εισφορών σε είδος που αφορούσε επιχειρησιακές δραστηριότητες ήταν 36 %, ενώ των εισφορών σε είδος για συμπληρωματικές δραστηριότητες προσέγγιζε το 85 %. Παρά τη σημασία των συμπληρωματικών δραστηριοτήτων, οι εν λόγω ΚΕ –βάσει συμφωνίας με την Επιτροπή– δεν έχουν υποχρέωση να αναφέρουν τις αντίστοιχες συνεισφορές στους ετήσιους λογαριασμούς και οι αντίστοιχες διατάξεις των ιδρυτικών κανονισμών των ΚΕ δεν μας επιτρέπουν να τις ελέγξουμε¹⁰. Ως εκ τούτου, δεν μπορούμε να διατυπώσουμε γνώμη σχετικά με τη φύση, την ποιότητα και την ποσότητά τους όσον αφορά τις CS, KKY, BBI και S2R (βλέπε [πλαίσιο 2.1](#) και [πλαίσιο 2.2](#)).

Πλαίσιο 2.1

Εισφορές σε είδος για συμπληρωματικές δραστηριότητες στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων 2020» (μόνο για τις CS, KKY, BBI, S2R)

Όπως προβλέπεται στο κοινό άρθρο 4, παράγραφος 2, στοιχείο β), των ιδρυτικών κανονισμών των εν λόγω ΚΕ, οι «συμπληρωματικές δραστηριότητες» αντιστοιχούν σε εισφορές σε είδος για δραστηριότητες που δεν εμπίπτουν στο πρόγραμμα εργασίας και στον προϋπολογισμό της εκάστοτε ΚΕ, αλλά συμβάλλουν στην επίτευξη των γενικών στόχων της. Οι αντίστοιχες δραστηριότητες καθορίζονται σε ετήσιο πρόγραμμα συμπληρωματικών δραστηριοτήτων, στο οποίο προβλέπεται η εκτιμώμενη αξία των εισφορών. Δυνάμει του άρθρου 4, παράγραφος 4, των ιδρυτικών κανονισμών, οι δαπάνες των συμπληρωματικών δραστηριοτήτων πιστοποιούνται από ανεξάρτητο εξωτερικό ελεγκτή και δεν ελέγχονται από το ΕΕΣ ή οποιονδήποτε άλλο φορέα της ΕΕ.

⁹ Από το ποσό αυτό, στο τέλος του 2019 είχαν πιστοποιηθεί μόνο περί τα 0,9 δισεκατομμύρια ευρώ (38 %).

¹⁰ Άρθρο 4, παράγραφος 4, των αντίστοιχων ιδρυτικών κανονισμών των ΚΕ.

Πλαίσιο 2.2

Εισφορές σε είδος στις επιχειρησιακές δραστηριότητες των ΚΕ στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων 2020» (για όλες τις ΚΕ)

Όπως προβλέπεται στους ιδρυτικούς κανονισμούς όλων των ΚΕ, οι επιχειρησιακές δαπάνες τους πρέπει να καλύπτονται, αφενός, μέσω χρηματοδοτικής εισφοράς της ΕΕ και, αφετέρου, μέσω εισφορών σε είδος από τα μέλη που προέρχονται από τον ιδιωτικό τομέα, τα συμμετέχοντα κράτη ή τους διακυβερνητικούς οργανισμούς. Οι εισφορές σε είδος των μελών από τον ιδιωτικό τομέα αντιστοιχούν στις δαπάνες στις οποίες υποβάλλονται κατά την υλοποίηση των δράσεων έρευνας και καινοτομίας της ΚΕ, αφαιρουμένης της εισφοράς των άλλων μελών της ΚΕ (συγχρηματοδότηση της ΕΕ, εισφορά συμμετεχόντων κρατών ή διακυβερνητικών οργανισμών) και οποιασδήποτε άλλης εισφοράς της ΕΕ στις εν λόγω δαπάνες. Σύμφωνα με το άρθρο 4, παράγραφος 3, των ιδρυτικών κανονισμών, οι εν λόγω εισφορές σε είδος πρέπει να καταγράφονται ετησίως και οι σχετικές δαπάνες να πιστοποιούνται από ανεξάρτητο εξωτερικό ελεγκτή.

2.23. Επιπλέον, στην περίπτωση της ΒΒΙ, παρά το γεγονός ότι ο ιδρυτικός κανονισμός της τροποποιήθηκε το 2018 ώστε τα μέλη του κλάδου να έχουν τη δυνατότητα να εισφέρουν σε χρήμα σε επίπεδο έργου, παραμένει υψηλός ο κίνδυνος τα μέλη του κλάδου να μην καταφέρουν να καταβάλουν, έως τη λήξη του προγράμματος της ΚΕ, την ελάχιστη εισφορά τους σε χρήμα για τις επιχειρησιακές δαπάνες ύψους 182,5 εκατομμυρίων ευρώ. Ως εκ τούτου, η Επιτροπή (ΓΔ RTD) αποφάσισε στο τέλος του 2018 να μειώσει κατά 140 εκατομμύρια ευρώ τον προϋπολογισμό της ΚΕ για το 2020, ύψους 205 εκατομμυρίων ευρώ.

Μέτρα που πρέπει να ληφθούν (3)

Όταν ο ιδρυτικός κανονισμός μιας ΚΕ ζητεί από τα μέλη της ΚΕ που προέρχονται από τον ιδιωτικό τομέα να καταβάλλουν επιχειρησιακές χρηματοδοτικές εισφορές, είναι πολύ σημαντικό να προβλέπει επίσης το κατάλληλο νομικό πλαίσιο που θα διασφαλίζει ότι το ποσό της εν απαιτούμενης χρηματοδοτικής εισφοράς θα καταβληθεί έως το τέλος του προγράμματος.

Οι ΚΕ έχουν ολοκληρώσει τις περισσότερες διαδικασίες πρόσκλησης για την υλοποίηση των δραστηριοτήτων τους στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων 2020»

2.24. Στα τέλη του 2019, οι ΚΕ είχαν ήδη ολοκληρώσει τις περισσότερες από τις διαδικασίες πρόσκλησης για την υλοποίηση των δραστηριοτήτων που τους ανατέθηκαν στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων 2020».

2.25. Όπως φαίνεται στον [πίνακα 2.3](#), στα τέλη του 2019, είχαν ήδη ανατεθεί ή/και υπογραφεί συμβάσεις, κατά μέσο όρο, για το 78 % των προγραμματισμένων δραστηριοτήτων τους για το πρόγραμμα «Ορίζων 2020».

Πίνακας 2.3 – Πρόγραμμα «Ορίζων 2020» – Συγχρηματοδότηση των ΚΕ (ποσά που έχουν δεσμευθεί, σε εκατομμύρια ευρώ)

Εισφορές της ΕΕ (δυνάμει των ιδρυτικών κανονισμών)			ΚΕ στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων 2020»	Συμφωνίες επιχορήγησης που συνήφθησαν/υπεγράφησαν (στις 31.12.2019)	
Σύνολο ΕΕ	Διοίκηση της ΚΕ	μέγιστη συγχρηματοδότηση της ΚΕ		δεσμευθείσα συγχρηματοδότηση της ΚΕ	Ποσοστό εκτέλεσης του προϋπολογισμού
585,0	29,3	555,8	SESAR 2020	498,5	90 %
1 755,0	39,0	1 716,0	CS 2	1 523,7	89 %
1 638,0	42,6	1 595,4	ΠΚΦ 2	1 190,6	75 %
665,0	19,0	646,0	ΚΚΥ 2	536,7	83 %
1 185,0	15,3	1 169,7	ECSEL	832,8	71 %
975,0	29,3	945,8	BBI	594,3	63 %
398,0	13,5	384,5	S2R	300,2	78 %
7 201,0	187,9	7 013,1	Σύνολο	5 476,8	78 %

Πηγή: Στοιχεία παρασχεθέντα από τις ΚΕ.

Οι εσωτερικές δικλίδες ελέγχου που αφορούσαν πληρωμές επιχορηγήσεων ήταν γενικώς αποτελεσματικές

Οι περισσότερες ΚΕ εφάρμοσαν το νέο πλαίσιο εσωτερικού ελέγχου της Επιτροπής

2.26. Οι ΚΕ έχουν θεσπίσει αξιόπιστες προληπτικές διαδικασίες δικλίδων ελέγχου, οι οποίες βασίζονται σε εξέταση εγγράφων που αφορούν οικονομικά και επιχειρησιακά ζητήματα. Οι ΚΕ είναι υποχρεωμένες να εφαρμόζουν το νέο πλαίσιο εσωτερικού ελέγχου της Επιτροπής (ICF), το οποίο θεμελιώνεται σε 17 αρχές εσωτερικού ελέγχου. Στο τέλος του 2019, οι ΚΕ (με εξαίρεση την ECSEL) είχαν εφαρμόσει το νέο ICF και είχαν αναπτύξει βασικούς δείκτες για όλες τις αρχές των δικλίδων ελέγχου, προκειμένου να αξιολογούν την αποτελεσματικότητα της

διαδικασίας δικλίδων που εφαρμόζουν και να εντοπίζουν τις αδυναμίες τους¹¹. Ωστόσο, το ICF που εφαρμόζεται πρέπει να θεωρείται ως εν εξελίξει διαδικασία, η ποιότητα του οποίου εξαρτάται από τη συνεχή βελτίωση των βασικών δεικτών δικλίδων των ΚΕ και από τις ετήσιες αυτοαξιολογήσεις.

Τα αποτελέσματα των κατασταλτικών ελέγχων υποδεικνύουν ότι για τις περισσότερες ΚΕ το επίπεδο σφάλματος που αφορά τις πληρωμές επιχορηγήσεων είναι κάτω από το όριο σημαντικότητας

2.27. Όσον αφορά τις δικλίδες ελέγχου σχετικά με τη νομιμότητα και κανονικότητα των πληρωμών επιχορηγήσεων των ΚΕ στο πλαίσιο του 7ου ΠΠ, ανεξάρτητες εξωτερικές ελεγκτικές εταιρείες που έχουν συνάψει συμβάσεις με τις ΚΕ διενεργούν κατασταλτικούς ελέγχους σε δικαιούχους. Όσον αφορά τις πληρωμές επιχορηγήσεων των ΚΕ στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων 2020», η Κοινή Υπηρεσία Ελέγχου της Επιτροπής είναι υπεύθυνη για τους κατασταλτικούς ελέγχους, ωστόσο αναθέτει τα τρία τέταρτα περίπου των εν λόγω ελέγχων σε εξωτερικές ελεγκτικές εταιρείες. Όλες οι ΚΕ χρησιμοποίησαν αυτούς τους κατασταλτικούς ελέγχους, προκειμένου να αξιολογήσουν τη νομιμότητα και κανονικότητα των πληρωμών επιχορηγήσεων που πραγματοποίησαν.

2.28. Το 2019, μόνο τρεις ΚΕ (ΠΚΦ, ΚΚΥ και ECSEL) πραγματοποιούσαν ακόμη τελικές πληρωμές επιχορηγήσεων στο πλαίσιο του 7ου ΠΠ. Βάσει των αποτελεσμάτων των κατασταλτικών ελέγχων στο τέλος του 2019, οι ΚΕ ΠΚΦ και ΚΚΥ ανέφεραν υπολειπόμενα ποσοστά σφάλματος κάτω του ορίου σημαντικότητας του 2 %. Όσον αφορά την ΚΕ ECSEL, οι σημαντικές διαφορές στις μεθόδους και τις διαδικασίες που εφαρμόζουν οι ΕΑΧ των συμμετεχόντων κρατών δεν επιτρέπουν τον υπολογισμό ενός ενιαίου υπολειπόμενου ποσοστού σφάλματος για τις πληρωμές στο πλαίσιο του 7ου ΠΠ. Ωστόσο, το υπολειπόμενο ποσοστό σφάλματος που προσδιόρισε η ΓΔ RTD για το 7ο ΠΠ συνολικά ανερχόταν στο τέλος του 2019 σε 3,52 %. Δεδομένου του χαμηλού ποσοστού των πληρωμών που πραγματοποιήθηκαν το 2019 στο πλαίσιο του 7ου ΠΠ (περίπου 11 %), το υπολειπόμενο ποσοστό σφάλματος για το σύνολο των

¹¹ Στις 12 Δεκεμβρίου 2018, η ΚΕ F4E ενέκρινε το ολοκληρωμένο σύστημα προτύπων διαχείρισης και εσωτερικού ελέγχου (Management and Internal Control Standards) που καλύπτει τόσο το ICF της Επιτροπής όσο και το σύστημα διασφάλισης της ποιότητας σε επίπεδο ITER με βάση τα πρότυπα ISO. Το εν λόγω σύστημα αποτελείται από 20 πρότυπα, τα οποία ομαδοποιούνται γύρω από τις πέντε συνιστώσες του COSO: περιβάλλον ελέγχου, εκτίμηση κινδύνων, διαδικασίες δικλίδων, πληροφόρηση και επικοινωνία, καθώς και δραστηριότητες παρακολούθησης.

επιχειρησιακών πληρωμών της ECSEL που πραγματοποιήθηκαν κατά το εν λόγω έτος θεωρείται ότι είναι χαμηλότερο του ορίου σημαντικότητας.

2.29. Για τις πληρωμές επιχορηγήσεων στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων 2020», βάσει των αποτελεσμάτων των κατασταλτικών ελέγχων της Κοινής Υπηρεσίας Ελέγχου, όλες οι ΚΕ που υλοποιούν έργα του προγράμματος αυτού ανέφεραν στο τέλος του 2019 υπολειπόμενα ποσοστά σφάλματος κάτω του ορίου σημαντικότητας του 2 %.

Ο έλεγχος που διενεργήσαμε σε δικαιούχους στο πλαίσιο δείγματος των πληρωμών επιχορηγήσεων το 2019 επιβεβαίωσε τα αποτελέσματα των κατασταλτικών ελέγχων για τις δηλωθείσες δαπάνες προσωπικού

2.30. Το 2018 και το 2019, το ΕΕΣ πραγματοποίησε δειγματοληπτική επισκόπηση των κατασταλτικών ελέγχων που είχε διενεργήσει η Κοινή Υπηρεσία Ελέγχου και οι συμβεβλημένοι εξωτερικοί ελεγκτές της. Στο πλαίσιο των εν λόγω επισκοπήσεων προέκυψαν μεθοδολογικές διαφορές και αδυναμίες όσον αφορά την ποιότητα του ελέγχου, όπως αναφέρεται στο αντίστοιχο κεφάλαιο της ετήσιας έκθεσης του ΕΕΣ για το 2018 και το 2019¹², οι οποίες υποεκτιμούσαν το ποσοστό σφάλματος για τις πληρωμές στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων 2020». Επιπλέον, το υπολειπόμενο ποσοστό σφάλματος που ανέφεραν οι επτά ΚΕ του προγράμματος «Ορίζων 2020» (SESAR, CS, ΠΚΦ, ΚΚΥ, ECSEL, ΒΒΙ και S2R) στις αντίστοιχες ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων τους δεν είναι άμεσα συγκρίσιμο με το ποσοστό σφάλματος που δημοσιεύεται στην ετήσια έκθεση του ΕΕΣ για το οικονομικό έτος 2019 σχετικά με τις ερευνητικές δαπάνες της Επιτροπής¹³.

¹² Βλέπε ετήσια έκθεση του ΕΕΣ για το 2018, κεφάλαιο 5 (σημεία 5.31– 5.34) και ετήσια έκθεση του ΕΕΣ για το 2019, κεφάλαιο 4 (σημεία 4.28 και 4.29), βάσει των οποίων, σε αντίθεση με τη μέθοδο υπολογισμού του ΕΕΣ, το αντιπροσωπευτικό ποσοστό σφάλματος της Κοινής Υπηρεσίας Ελέγχου για κάθε ελεγχθείσα πράξη του προγράμματος «Ορίζων 2020» υπολογίζεται με βάση το συνολικό ποσό της δήλωσης δαπανών και όχι με βάση το ποσό των στοιχείων κόστους που περιλαμβάνονται στο δείγμα που χρησιμοποιείται για λεπτομερείς ελέγχους και επαναδιενέργεια των ελέγχων.

¹³ Σε αντίθεση με το ποσοστό σφάλματος που υπολογίστηκε από το ΕΕΣ, το υπολειπόμενο ποσοστό σφάλματος που υπολογίστηκε από τις ΚΕ (με βάση τα αποτελέσματα των κατασταλτικών ελέγχων και σύμφωνα με τον μαθηματικό τύπο της στρατηγικής κατασταλτικού ελέγχου της Κοινής Υπηρεσίας Ελέγχου για το πρόγραμμα «Ορίζων 2020»), περιλαμβάνει τη διόρθωση όλων των σφαλμάτων που εντοπίστηκαν σε ελεγχθείσες πληρωμές, καθώς και τη διόρθωση των συστηματικών σφαλμάτων στις μη ελεγχθείσες πληρωμές των ελεγχθέντων δικαιούχων (κατ' «επέκταση»).

2.31. Ως εκ τούτου, προσαρμόσαμε την προσέγγιση ελέγχου μας για το 2019 και συμπληρώσαμε τη βεβαιότητα που αποκομίσαμε από τους κατασταλτικούς ελέγχους με λεπτομερείς ελέγχους που διενεργούνται στο επίπεδο των δικαιούχων (ελεγκτικές δοκιμασίες επαλήθευσης) σε δείγμα πράξεων πληρωμών των ΚΕ. Οι εν λόγω πράξεις επιλέχθηκαν τυχαία (δείγμα βάσει MUS) από τον πληθυσμό όλων των ενδιάμεσων και τελικών πληρωμών επιχορηγήσεων που πραγματοποιήθηκαν το 2019 από τις επτά ΚΕ που υλοποιούν έργα του 7ου ΠΠ και του προγράμματος «Ορίζων 2020».

2.32. Οι αναλυτικοί έλεγχοί μας επιβεβαίωσαν την ύπαρξη συστημικών σφαλμάτων στις δηλωθείσες δαπάνες προσωπικού, οι οποίες είχαν επίσης εντοπιστεί και αναφερθεί από τους ελεγκτές που διενεργούσαν τους κατασταλτικούς ελέγχους. Οι κύριες πηγές σφάλματος που διαπιστώσαμε ήταν οι εξής:

- ωριαίες αμοιβές οι οποίες δεν βασίζονταν σε ένα οικονομικό έτος που είχε ολοκληρωθεί,
- ώρες εργασίας που δηλώθηκε ότι πραγματοποιήθηκαν σε ημέρες αργίας,
- χρήση ατομικών παραγωγικών ωρών, κάτι που απαγορεύεται όταν οι δηλώσεις δαπανών βασίζονται σε μηνιαίες ωριαίες αμοιβές,
- τιμές μονάδας που περιλάμβαναν εκτιμήσεις που απέκλιναν σημαντικά από τις πραγματικές τιμές μονάδας.

Μέτρα που πρέπει να ληφθούν (4)

Η περαιτέρω απλούστευση των κανόνων δήλωσης δαπανών για τις δαπάνες προσωπικού (π.χ. καθιέρωση σταθερού ημερήσιου συντελεστή που να αντικαθιστά τις τρεις επιλογές υπολογισμού των ωριαίων αμοιβών) αποτελεί προϋπόθεση για τα μελλοντικά προγράμματα, προκειμένου να σταθεροποιηθούν τα ποσοστά σφάλματος στις πληρωμές επιχορηγήσεων για την έρευνα κάτω από το όριο σημαντικότητας. Οι ΚΕ θα μπορούσαν επίσης να χρησιμοποιήσουν τις επιλογές απλουστευμένου κόστους. Το 2018 και το 2019, η ΚΕ S2R χρησιμοποίησε επιτυχώς το σύστημα της κατ' αποκοπή χρηματοδότησης ως πιλοτικό έργο, για προσκλήσεις υποβολής προτάσεων στις οποίες έχουν δικαίωμα συμμετοχής μόνο τα μέλη της. Ένα αποτελεσματικό σύστημα κατ' αποκοπή χρηματοδότησης, ωστόσο, απαιτεί μια ισχυρή βάση δεδομένων, η οποία να καλύπτει πολλά χρόνια και να περιέχει αξιόπιστα οικονομικά στοιχεία για τους δικαιούχους, ούτως ώστε να μπορούν να προσδιοριστούν τα κατάλληλα κατ' αποκοπή ποσά.

Η διαδικασία σχεδιασμού και αξιολόγησης της ΚΕ F4E για τη σύναψη συμβάσεων παρουσιάζει αδυναμίες

2.33. Ο έλεγχος συμμόρφωσης που διενεργήσαμε σχετικά με τις διαδικασίες σύναψης συμβάσεων υψηλής αξίας της ΚΕ F4E ανέδειξε αδυναμίες στη διαδικασία σχεδιασμού και αξιολόγησης των συμβάσεων.

2.34. Όσον αφορά τη διαδικασία σχεδιασμού, για μία διαδικασία, οι αρχικές δημοσιευθείσες προθεσμίες δεν ήταν ρεαλιστικές, καθώς δεν λάμβαναν πλήρως υπόψη την πολυπλοκότητα τόσο της ίδιας της διαδικασίας όσο και της σύμβασης. Όσον αφορά τη διαδικασία αξιολόγησης, σε μία περίπτωση η ΚΕ F4E δεν προσδιόρισε με σαφήνεια τις ελάχιστες τεχνικές απαιτήσεις, οι οποίες αποκλείονται εξ ορισμού από τις διαπραγματεύσεις. Σε μια άλλη περίπτωση, ο διοικητικός φόρτος που συνεπαγόταν η απόδειξη της ισοδυναμίας με τη συγκεκριμένη πιστοποίηση, ως μέρος των κριτηρίων επιλογής, ενδέχεται να απέτρεψε δυνητικούς αναδόχους με ισοδύναμες πιστοποιήσεις από την υποβολή προσφοράς.

Μέτρα που πρέπει να ληφθούν (5)

Η ΚΕ F4E ενθαρρύνεται να βελτιώσει τη διαδικασία σχεδιασμού της σύναψης συμβάσεων δημοσιεύοντας εξ αρχής ρεαλιστικά χρονοδιαγράμματα στα έγγραφα του διαγωνισμού, λαμβάνοντας υπόψη την πολυπλοκότητα τόσο της διαδικασίας υποβολής προσφορών (π.χ. επιτόπιες επισκέψεις) όσο και της σύμβασης.

Επιπλέον, η ΚΕ F4E ενθαρρύνεται να βελτιώσει τη διαδικασία αξιολόγησης και διαπραγμάτευσης αποφεύγοντας τη συμπερίληψη ειδικών απαιτήσεων σχετικά με προσόντα/ικανότητες στο πλαίσιο των κριτηρίων επιλογής και καθορίζοντας σαφώς το πεδίο των διαπραγματεύσεων στα έγγραφα του διαγωνισμού.

Οι αδυναμίες της ΚΕ F4E όσον αφορά τους ανθρώπινους πόρους και τη διαχείριση έργων θέτουν σε κίνδυνο την επιχειρησιακή της αποτελεσματικότητα

2.35. Στο πλαίσιο της όγδοης ετήσιας αξιολόγησης της ΚΕ F4E, η ομάδα εμπειρογνομόνων εντόπισε σειρά προβλημάτων και κινδύνων στο επίπεδο των ανώτερων διοικητικών στελεχών και της εταιρικής φιλοσοφίας. Επιπλέον, παρατήρησε ότι η ΚΕ F4E, προκειμένου να αντιμετωπίσει τους περιορισμούς που της επέβαλλε ο πίνακας προσωπικού για το μόνιμο και λοιπό προσωπικό, καταφεύγει όλο και περισσότερο σε εξωτερικούς πόρους και στην εσωτερική ανάθεση, ακόμη και για θέσεις που θεωρούνται βασικές αρμοδιότητες. Το 2019, οι εν λόγω πόροι ανέρχονταν σε περίπου 289 άτομα (ή 62 %) του μόνιμου προσωπικού, όπως καθοριζόταν στον

πίνακα προσωπικού. Η κατάσταση αυτή, εάν παραμείνει ανεπίλυτη, θα μπορούσε να επηρεάσει αρνητικά τις επιδόσεις του προσωπικού.

Μέτρα που πρέπει να ληφθούν (6)

Η ΚΕ F4E ενθαρρύνεται να αντιμετωπίσει τα ζητήματα και τους συναφείς κινδύνους που διαπίστωσε η ομάδα εμπειρογνομόνων στους τομείς της διαχείρισης των ανθρώπινων πόρων, όσον αφορά τη σημαντική χρήση εξωτερικών πόρων και εσωτερικής ανάθεσης.

2.36. Το 2019 ειδική ομάδα που ορίστηκε από το διοικητικό συμβούλιο της ΚΕ F4E πραγματοποίησε επισκόπηση του ισχύοντος συστήματος υποβολής εκθέσεων και πρότεινε την καθιέρωση ενός συστήματος διαχείρισης δεδουλευμένης αξίας (EVM)¹⁴, το οποίο εγκρίθηκε από το διοικητικό συμβούλιο της ΚΕ F4E. Ωστόσο, το προτεινόμενο σύστημα EVM δεν λαμβάνει υπόψη όλες τις συστάσεις των ανεξάρτητων εμπειρογνομόνων και δεν παρέχει σαφείς πληροφορίες σχετικά με την τεχνική πρόοδο που έχει επιτευχθεί μέχρι σήμερα έναντι των αντίστοιχων πραγματοποιηθέντων εξόδων, όσον αφορά το σύνολο των υποχρεώσεων υλοποίησης της ΚΕ F4E σχετικά με το έργο ITER.

Μέτρα που πρέπει να ληφθούν (7)

Η ΚΕ F4E ενθαρρύνεται να επαναξιολογήσει την αποτελεσματικότητα του νέου συστήματος EVM κατά το στάδιο υλοποίησης και να ενημερώσει το διοικητικό συμβούλιο σχετικά με τα αποτελέσματα.

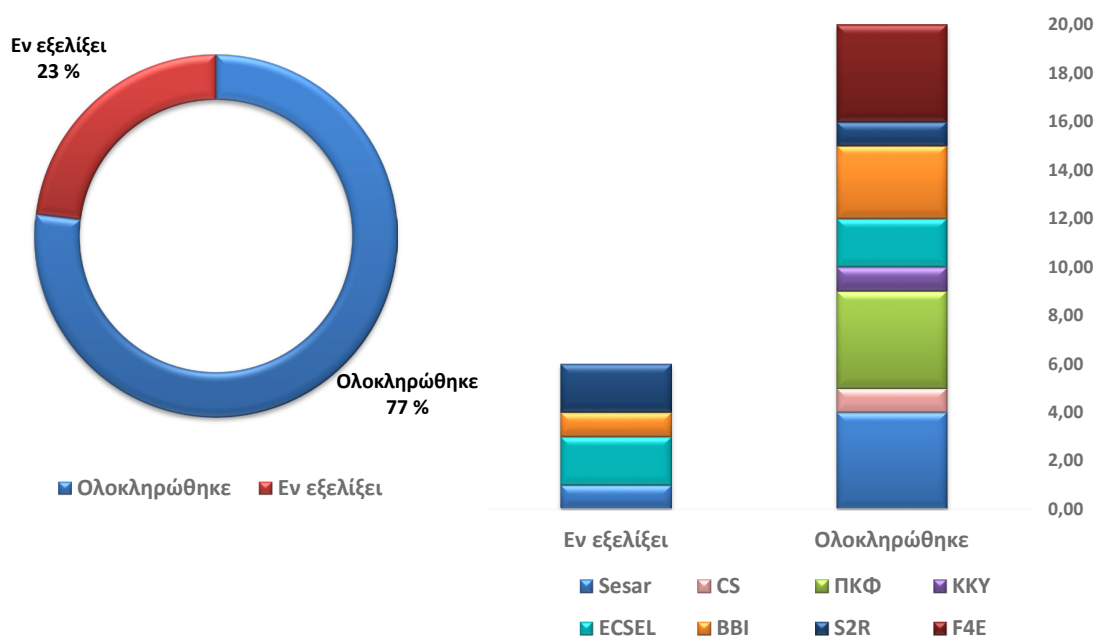
¹⁴ Το σύστημα EVM βοηθά τους διαχειριστές έργων στη μέτρηση των επιδόσεων ενός έργου. Πρόκειται για μια συστηματική διαδικασία παρακολούθησης έργων, που χρησιμοποιείται για τον εντοπισμό αποκλίσεων στην πρόοδο των έργων βάσει της σύγκρισης των εργασιών που έχουν πραγματοποιηθεί με τις προβλεπόμενες. Χρησιμοποιείται για τον έλεγχο του κόστους και του χρονοδιαγράμματος, καθώς και για την παροχή ποσοτικών δεδομένων για τη λήψη αποφάσεων σχετικά με τα έργα. Η βάση αναφοράς αποτελεί βασικό στοιχείο του συστήματος EVM και χρησιμεύει ως σημείο αναφοράς για όλες τις σχετικές με αυτό δραστηριότητες.

Οι ΚΕ δίνουν συνέχεια στις διαπιστώσεις ελέγχου από προηγούμενα έτη

2.37. Ως επί το πλείστον, οι ΚΕ έλαβαν διορθωτικά μέτρα σε συνέχεια των παρατηρήσεων και των σχολίων που διατυπώσαμε στις ειδικές ετήσιες εκθέσεις προηγούμενων ετών. Λεπτομερή στοιχεία παρέχονται στα παραρτήματα των γνωμών μας στο κεφάλαιο 3.

2.38. Στο [γράφημα 2.2](#) φαίνεται ότι, όσον αφορά τις 26 παρατηρήσεις στις οποίες δεν είχε δοθεί συνέχεια έως το τέλος του 2018, ελήφθησαν διορθωτικά μέτρα το 2019 με αποτέλεσμα 20 εξ αυτών (77 %) να μπορέσουν να κλείσουν και έξι (23 %) να παραμένουν σε εξέλιξη στο τέλος του 2019¹⁵.

Γράφημα 2.2 – Οι προσπάθειες των ΚΕ να δώσουν συνέχεια στις παρατηρήσεις προηγούμενων ετών

Πηγή: ΕΕΣ.

¹⁵ Σημ.: Όσον αφορά τις ΚΕ CS, ΠΚΦ, ΚΚΥ και F4E, η κατάσταση όλων των παρατηρήσεων προηγούμενων ετών θεωρείται πλέον ολοκληρωμένη λόγω των διορθωτικών μέτρων που έλαβαν οι ΚΕ κατά τη διάρκεια του ελέγχου του 2019.

Αποτελέσματα ελέγχου στο πλαίσιο άλλων πρόσφατων δημοσιεύσεων του ΕΕΣ που εστιάζονται στις ΚΕ

2.39. Εκτός από την ετήσια έκθεση ελέγχου σχετικά με τους ετήσιους λογαριασμούς των ΚΕ, κατά τη διάρκεια του 2019 δημοσιεύσαμε επίσης ορισμένες ειδικές εκθέσεις ελέγχου που αναφέρονταν σε ΚΕ (βλέπε [γράφημα 2.3](#)).

Γράφημα 2.3 – Αποτελέσματα ελέγχου που παρουσιάζονται σε άλλες πρόσφατες δημοσιεύσεις του ΕΕΣ σχετικά με τις ΚΕ και την έρευνα

Ενημερωτικό έγγραφο 2019:
Στήριξη της ΕΕ για την αποθήκευση ενέργειας

Το ενημερωτικό έγγραφο περιγράφει και αναλύει όσα πράττει η ΕΕ στον τομέα των τεχνολογιών αποθήκευσης ενέργειας, οι οποίες αποτελούν έναν ευέλικτο τρόπο αντιμετώπισης των ανισορροπιών που προκαλούνται από την αύξηση του μεριδίου των μεταβλητών ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, όπως η ηλιακή και η αιολική, στο δίκτυο ηλεκτρικής ενέργειας. Εστιάσαμε στις επενδύσεις που χρηματοδοτούνται από τον προϋπολογισμό της ΕΕ και προσδιορίσαμε επτά κύριες προκλήσεις για τη στήριξη της ΕΕ στην ανάπτυξη και τη διάδοση των τεχνολογιών αποθήκευσης ενέργειας.

Η Επιτροπή αναγνωρίζει τη σημασία της αποτελεσματικής έρευνας και καινοτομίας, προκειμένου να επιταχυνθεί η αναδιαμόρφωση του ενεργειακού συστήματος της ΕΕ και να εισέλθουν στην αγορά ελπιδοφόρες νέες τεχνολογίες χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα. Από το 2014 έως τον Οκτώβριο του 2018, το πρόγραμμα «Ορίζων 2020», το κύριο ερευνητικό πρόγραμμα της Επιτροπής, είχε χορηγήσει 1,34 δισεκατομμύρια ευρώ σε έργα για την αποθήκευση ενέργειας στο δίκτυο ηλεκτρικής ενέργειας ή για την κινητικότητα χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα. Διαπιστώσαμε ότι η Επιτροπή έλαβε μέτρα για την απλούστευση του προγράμματος «Ορίζων 2020», αλλά υπάρχει περιθώριο περαιτέρω μείωσης της πολυπλοκότητας της χρηματοδότησης της έρευνας από την ΕΕ και αύξησης της συμμετοχής καινοτόμων εταιρειών. Υπάρχει επίσης ο κίνδυνος η ΕΕ να μην έχει υποστηρίξει επαρκώς τη διεύθυνση καινοτόμων λύσεων αποθήκευσης ενέργειας στην αγορά.

Τα συμπεράσματα του ελέγχου, οι σχετικές συστάσεις και η απάντησή του ελεγχόμενου είναι διαθέσιμα στον ιστότοπο του ΕΕΣ eca.europa.eu.

Πηγή: ΕΕΣ.

Ειδική έκθεση 11/2019 του ΕΕΣ:
Παρότι η κανονιστική ρύθμιση της ΕΕ για τον εκσυγχρονισμό της διαχείρισης της εναέριας κυκλοφορίας απέφερε προστιθέμενη αξία, η χρηματοδότηση ήταν σε μεγάλο βαθμό περιττή - SESAR - εγκατάσταση

Το 2005, η ΕΕ δρομολόγησε το πρόγραμμα που είναι γνωστό ως SESAR για την εναρμόνιση και τον εκσυγχρονισμό των συστημάτων και των διαδικασιών διαχείρισης της εναέριας κυκλοφορίας (air traffic management, ATM) στην Ευρώπη. Παραδοσιακά, τα συστήματα αυτά αναπτύσσονται σε εθνικό επίπεδο. Συνολικά, για το διάστημα 2005-2020, η ΕΕ διέθεσε για το SESAR κονδύλια ύψους 3,8 δισεκατομμυρίων ευρώ, εκ των οποίων 2,5 δισεκατομμύρια ευρώ προορίζονταν για την εφαρμογή τέτοιων συστημάτων και διαδικασιών.

Στο πλαίσιο του εν προκειμένω ελέγχου εξετάσαμε την παρέμβαση της ΕΕ κατά τη φάση εγκατάστασης του SESAR, του τεχνολογικού σκέλους της πρωτοβουλίας για τον Ενιαίο Ευρωπαϊκό Ουρανό (ΕΕΟ). Καταλήξαμε στο συμπέρασμα ότι η κανονιστική παρέμβαση της ΕΕ με τη μορφή κοινών έργων απέφερε προστιθέμενη αξία. Ωστόσο, διαπιστώσαμε επίσης ότι η χρηματοδότηση της ΕΕ για τη στήριξη του εκσυγχρονισμού της ATM ήταν σε μεγάλο βαθμό περιττή και ότι υπήρχαν ορισμένες αδυναμίες στη διαχείριση της χρηματοδότησης. Διατυπώσαμε επίσης σειρά συστάσεων προς την Ευρωπαϊκή Επιτροπή με σκοπό τη βελτίωση της στήριξης που παρέχει για τον εκσυγχρονισμό της ATM.

Τα συμπεράσματα του ελέγχου, οι σχετικές συστάσεις και η απάντησή του ελεγχόμενου είναι διαθέσιμα στον ιστότοπο του ΕΕΣ eca.europa.eu.

Ειδική έκθεση 2/2020 του ΕΕΣ:
Το μέσο για τις ΜΜΕ στην πράξη: ένα αποτελεσματικό και καινοτόμο πρόγραμμα που αντιμετωπίζει προκλήσεις

Το μέσο για τις ΜΜΕ συστάθηκε στο πλαίσιο του προγράμματος-πλασίου έρευνας «Ορίζων 2020» για τη στήριξη της καινοτομίας στις μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις (ΜΜΕ). Στόχος του είναι η ανάπτυξη και η αξιοποίηση των δυνατοτήτων των ΜΜΕ, μέσω της κάλυψης του κενού χρηματοδότησης που αντιμετωπίζουν έργα υψηλού κινδύνου κατά την πρώιμη φάση και της μεγαλύτερης εμπορευματοποίησης των αποτελεσμάτων της έρευνας από τον ιδιωτικό τομέα. Απευθύνεται σε καινοτόμες ΜΜΕ στην ΕΕ και σε 16 συνδεδεμένες χώρες. Με συνολικό προϋπολογισμό 3 δισεκατ. ευρώ για την περίοδο 2014-2020, το μέσο παρέχει επιχορηγήσεις σε εταιρείες υψηλού δυναμικού.

Εξετάσαμε κατά πόσον στόχευσε το κατάλληλο είδος ΜΜΕ, αν πέτυχε ευρεία γεωγραφική κάλυψη, αν η διαδικασία επιλογής ήταν αποτελεσματική, καθώς και αν η Επιτροπή διασφάλισε την επαρκή παρακολούθηση του μέσου.

Διαπιστώσαμε ότι παρέχει αποτελεσματική στήριξη στις ΜΜΕ για την ανάπτυξη των έργων καινοτομίας τους, αλλά διαπιστώσαμε ότι υπάρχει κίνδυνος το μέσο να χρηματοδοτήσει ορισμένες ΜΜΕ που θα μπορούσαν να είχαν χρηματοδοτηθεί από την αγορά, ότι η συμμετοχή στο μέσο ποικίλλει σημαντικά μεταξύ των συμμετεχουσών χωρών, και ότι η εκ νέου υποβολή μη επιτυχών προτάσεων αυξάνει την πίεση στους πόρους διαχείρισης και αξιολόγησης χωρίς να παρέχει προστιθέμενη αξία.

Τα συμπεράσματα του ελέγχου, οι σχετικές συστάσεις και η απάντησή του ελεγχόμενου είναι διαθέσιμα στον ιστότοπο του ΕΕΣ eca.europa.eu.

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ
ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ
ΣΥΝΕΔΡΙΟ

Κεφάλαιο 3

Δηλώσεις αξιοπιστίας

των κοινών επιχειρήσεων της ΕΕ

3.1. Πληροφορίες προς υποστήριξη της δήλωσης αξιοπιστίας

Στοιχεία για τη θεμελίωση των γνώμών

3.1.1. Διενεργήσαμε τον έλεγχό μας σύμφωνα με τα διεθνή πρότυπα ελέγχου (ΔΠΕ) και τους κώδικες δεοντολογίας της IFAC, καθώς και σύμφωνα με τα διεθνή πρότυπα των ανώτατων οργάνων ελέγχου του INTOSAI (ISSAI). Οι αρμοδιότητές μας, όπως απορρέουν από τα εν λόγω πρότυπα, περιγράφονται αναλυτικότερα στην ενότητα της έκθεσής μας υπό τον τίτλο «Αρμοδιότητες του ελεγκτή». Ενεργούμε ανεξάρτητα, σύμφωνα με τον κώδικα δεοντολογίας για επαγγελματίες λογιστές του Συμβουλίου Διεθνών Προτύπων Δεοντολογίας για Λογιστές (κώδικας IESBA), καθώς και σύμφωνα με τις σχετικές με τον έλεγχό μας απαιτήσεις δεοντολογίας, έχοντας επίσης εκπληρώσει τις λοιπές δεοντολογικές υποχρεώσεις μας σε συνάρτηση με τις εν λόγω απαιτήσεις και τον κώδικα IESBA. Θεωρούμε ότι τα αποδεικτικά στοιχεία ελέγχου που συγκεντρώσαμε είναι επαρκή και κατάλληλα για τη θεμελίωση της γνώμης μας.

Αρμοδιότητες της διοίκησης και των υπευθύνων για τη διακυβέρνηση

3.1.2. Σύμφωνα με τα άρθρα 310 έως 325 της ΣΛΕΕ και τους δημοσιονομικούς κανονισμούς των ΚΕ, οι διοικήσεις των ΚΕ φέρουν την ευθύνη για την κατάρτιση και την παρουσίαση των λογαριασμών τους βάσει των διεθνώς αποδεκτών λογιστικών προτύπων για τον δημόσιο τομέα, καθώς και για τη νομιμότητα και κανονικότητα των πράξεων στις οποίες αυτοί βασίζονται. Η ευθύνη αυτή περιλαμβάνει τον σχεδιασμό, την εφαρμογή και τη διατήρηση εσωτερικών δικλίδων ελέγχου με σκοπό την κατάρτιση και παρουσίαση οικονομικών καταστάσεων οι οποίες να μην περιέχουν ουσιώδεις ανακρίβειες, οφειλόμενες σε απάτη ή σφάλμα. Επίσης, η διοίκηση είναι υπεύθυνη να διασφαλίζει ότι οι δραστηριότητες, οι χρηματοοικονομικές πράξεις και οι πληροφορίες που παρουσιάζονται στις οικονομικές καταστάσεις συμμορφώνονται με το κανονιστικό πλαίσιο που διέπει τους κανόνες τους.

3.1.3. Κατά την κατάρτιση των λογαριασμών, η διοίκηση είναι υπεύθυνη για την αξιολόγηση της δυνατότητας της ΚΕ να διατηρηθεί ως συνεχιζόμενη δραστηριότητα, για τη γνωστοποίηση, κατά περίπτωση, ζητημάτων που αφορούν αυτή τη συνέχιση της δραστηριότητας και, τέλος, για την τήρηση λογιστικής βάσει της αρχής της

συνέχισης της δραστηριότητας, εκτός εάν η διοίκηση σκοπεύει να προβεί στην εκκαθάριση της ελεγχόμενης μονάδας ή σε παύση δραστηριοτήτων ή εάν δεν έχει άλλη ρεαλιστική επιλογή παρά να ενεργήσει κατ' αυτόν τον τρόπο.

3.1.4. Οι υπεύθυνοι για τη διακυβέρνηση είναι επιφορτισμένοι με την επίβλεψη της διαδικασίας υποβολής των χρηματοοικονομικών εκθέσεων των ΚΕ.

Αρμοδιότητες του ελεγκτή όσον αφορά τον έλεγχο των λογαριασμών και των πράξεων στις οποίες αυτοί βασίζονται

3.1.5. Στόχος μας είναι, αφενός, να αποκομίζουμε εύλογη βεβαιότητα τόσο σχετικά με την απουσία ουσιωδών ανακρίβειών στους λογαριασμούς των ΚΕ όσο και σχετικά με τη νομιμότητα και κανονικότητα των πράξεων στις οποίες αυτοί βασίζονται και, αφετέρου, βάσει του ελέγχου που διενεργούμε, να παρέχουμε στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο δηλώσεις τόσο ως προς την αξιοπιστία των λογαριασμών όσο και ως προς τη νομιμότητα και κανονικότητα των πράξεων στις οποίες αυτοί βασίζονται. Εύλογη βεβαιότητα σημαίνει βεβαιότητα υψηλού βαθμού, χωρίς όμως αυτό να αποτελεί εγγύηση ότι θα εντοπίζεται πάντοτε με τον έλεγχο τυχόν ουσιώδης ανακρίβεια ή μη συμμόρφωση. Η ανακρίβεια και η μη συμμόρφωση μπορεί να οφείλονται σε απάτη ή σφάλμα, θεωρούνται δε ουσιώδεις, εάν εύλογα πιθανολογείται ότι, είτε από κοινού είτε έκαστη μεμονωμένα, θα επηρέαζαν τις οικονομικές αποφάσεις των χρηστών που βασίζονται σε αυτούς τους λογαριασμούς.

3.1.6. Όσον αφορά τα έσοδα, επαληθεύουμε τις εισφορές που λαμβάνονται από την Επιτροπή, από άλλους συνεργάτες ή συνεργαζόμενες χώρες και αξιολογούμε τις διαδικασίες που ακολουθούν οι ΚΕ για την είσπραξη άλλων εσόδων, εφόσον υπάρχουν.

3.1.7. Όσον αφορά τις δαπάνες, εξετάζουμε τις πράξεις πληρωμών αφού πραγματοποιηθούν, καταχωριστούν και εγκριθούν οι δαπάνες. Η εξέταση αυτή καλύπτει όλες τις κατηγορίες πληρωμών (συμπεριλαμβανομένων εκείνων που πραγματοποιούνται για την αγορά στοιχείων ενεργητικού), εκτός των προπληρωμών, κατά τον χρόνο της εκτέλεσής τους. Οι προπληρωμές εξετάζονται όταν ο αποδέκτης των κεφαλαίων αιτιολογήσει την ορθή χρήση τους και η εκάστοτε ΚΕ αποδεχθεί την αιτιολόγηση εκκαθαρίζοντας την προπληρωμή, είτε το ίδιο οικονομικό έτος είτε αργότερα.

3.1.8. Σύμφωνα με τα ISA και τα ISSAI, ασκούμε επαγγελματική κρίση και διατηρούμε την επαγγελματική επιφυλακτικότητά μας καθ' όλη τη διάρκεια του ελέγχου. Επίσης:

- Εντοπίζουμε και αξιολογούμε τον κίνδυνο ύπαρξης ουσιωδών ανακρίβειών στους λογαριασμούς, καθώς και τον κίνδυνο ουσιώδους μη συμμόρφωσης των πράξεων στις οποίες βασίζονται οι εν λόγω λογαριασμοί με τις υποχρεώσεις που ορίζει το νομικό πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, οφειλόμενης σε απάτη ή σε σφάλμα, σχεδιάζουμε και εκτελούμε ελεγκτικές διαδικασίες για την αντιμετώπιση των κινδύνων αυτών και συλλέγουμε αποδεικτικά στοιχεία ελέγχου επαρκή και κατάλληλα για τη θεμελίωση των γνωμών μας. Ο κίνδυνος να μην εντοπιστεί ουσιώδης ανακρίβεια ή μη συμμόρφωση οφειλόμενη σε απάτη είναι υψηλότερος από τον αντίστοιχο κίνδυνο μη εντοπισμού ουσιώδους ανακρίβειας ή μη συμμόρφωσης λόγω σφάλματος, καθότι η απάτη μπορεί να συνίσταται σε αθέμιτη σύμπραξη, παραποίηση, εσκεμμένη παράλειψη, ψευδή δήλωση ή καταστρατήγηση εσωτερικών δικλίδων ελέγχου.
- Διαμορφώνουμε σφαιρική εικόνα του συστήματος εσωτερικών δικλίδων ελέγχου που αποτελεί αντικείμενο του συγκεκριμένου ελέγχου μας, προκειμένου να σχεδιάσουμε τις αρμόζουσες στις περιστάσεις ελεγκτικές διαδικασίες, αλλά όχι προκειμένου να διατυπώσουμε γνώμη σχετικά με την αποτελεσματικότητα του εσωτερικού ελέγχου.
- Αξιολογούμε την καταλληλότητα των λογιστικών πολιτικών που ακολουθούνται και τον εύλογο χαρακτήρα των λογιστικών εκτιμήσεων και των σχετικών γνωστοποιήσεων στις οποίες προβαίνει η διοίκηση.
- Εξάγουμε συμπέρασμα σχετικά με την ενδεδειγμένη ή μη χρήση από τη διοίκηση της λογιστικής βάσει της αρχής της συνέχισης της δραστηριότητας, και, βάσει των αποδεικτικών στοιχείων ελέγχου που συλλέγονται, σχετικά με το κατά πόσον υφίσταται ουσιώδης αβεβαιότητα σε σχέση με γεγονότα ή περιστάσεις που ενδεχομένως θέτουν σοβαρά εν αμφιβόλω την ικανότητα μιας ΚΕ να συνεχίσει τις δραστηριότητές της. Εάν το συμπέρασμα στο οποίο καταλήγουμε είναι η ύπαρξη ουσιώδους αβεβαιότητας, οφείλουμε στην έκθεση ελέγχου μας να επιστήσουμε την προσοχή στις σχετικές γνωστοποιήσεις στους λογαριασμούς ή, εάν οι γνωστοποιήσεις αυτές δεν είναι επαρκείς, να διατυπώσουμε διαφοροποιημένη γνώμη. Τα συμπεράσματά μας βασίζονται στα αποδεικτικά στοιχεία ελέγχου που έχουμε συγκεντρώσει μέχρι την ημερομηνία έγκρισης της έκθεσης των ελεγκτών μας. Ωστόσο, υπάρχει το ενδεχόμενο μελλοντικά γεγονότα ή περιστάσεις να οδηγήσουν σε αδυναμία της ελεγχόμενης μονάδας να διατηρηθεί ως συνεχιζόμενη δραστηριότητα.

- Αξιολογούμε τη συνολική παρουσίαση και δομή και το συνολικό περιεχόμενο των λογαριασμών, συμπεριλαμβανομένων των γνωστοποιήσεων, καθώς και το κατά πόσον οι λογαριασμοί εκφράζουν κατά εύλογο τρόπο τις πράξεις και τα γεγονότα στα οποία αυτοί βασίζονται.
- Συγκεντρώνουμε επαρκή και κατάλληλα αποδεικτικά στοιχεία ελέγχου σχετικά με τις οικονομικές πληροφορίες των ΚΕ, προκειμένου να διατυπώσουμε γνώμη σχετικά με τους λογαριασμούς και τις πράξεις στις οποίες αυτοί βασίζονται. Είμαστε υπεύθυνοι για την καθοδήγηση, την επίβλεψη και τη διενέργεια του ελέγχου και φέρουμε την αποκλειστική ευθύνη για τις ελεγκτικές γνώμες που διατυπώνουμε.
- Λαμβάνουμε υπόψη τις ελεγκτικές εργασίες του ανεξάρτητου εξωτερικού ελεγκτή επί των λογαριασμών των ΚΕ, όπως ορίζει το άρθρο 70, παράγραφος 6, του δημοσιονομικού κανονισμού της ΕΕ¹⁶.

3.1.9. Ενημερώνουμε τη διοίκηση, μεταξύ άλλων, σχετικά με την προβλεπόμενη εμβέλεια και το χρονοδιάγραμμα των ελεγκτικών εργασιών, καθώς και σχετικά με σημαντικές διαπιστώσεις του ελέγχου, περιλαμβανομένων τυχόν σημαντικών ελλείψεων στο σύστημα εσωτερικών δικλίδων ελέγχου που εντοπίζουμε στο πλαίσιο αυτών των εργασιών μας.

3.1.10. Μεταξύ των ζητημάτων για τα οποία επικοινωνούμε με τις ΚΕ, προσδιορίζουμε εκείνα που έχουν τη μεγαλύτερη σημασία στο πλαίσιο του ελέγχου των λογαριασμών της υπό εξέταση περιόδου, τα οποία και αναδεικνύονται για τον λόγο αυτό στα κύρια ζητήματα του ελέγχου. Τα ζητήματα αυτά περιγράφονται στην έκθεση ελέγχου μας, εκτός αν η δημοσιοποίησή τους αντιβαίνει σε νόμο ή κανονισμό ή αν, σε εξαιρετικά σπάνιες περιπτώσεις, κρίνουμε ότι ένα ζήτημα δεν πρέπει να δημοσιοποιηθεί στην έκθεσή μας, καθώς πιθανολογείται εύλογα ότι οι αρνητικές συνέπειες μιας τέτοιας γνωστοποίησης θα υπερκερούσαν τα οφέλη της για το δημόσιο συμφέρον.

---

¹⁶ Κανονισμός (ΕΕ, Ευρατόμ) 2018/1046 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ L 193 της 30.7.2018, σ. 1).

Κοινές επιχειρήσεις που υλοποιούν προγράμματα-πλαίσιο της ΕΕ

3.2. Κοινή Επιχείρηση του ερευνητικού προγράμματος διαχείρισης της εναέριας κυκλοφορίας στο πλαίσιο του Ενιαίου Ευρωπαϊκού Ουρανού (SESAR)

Εισαγωγή

3.2.1. Η ΚΕ του ερευνητικού προγράμματος διαχείρισης της εναέριας κυκλοφορίας στο πλαίσιο του Ενιαίου Ευρωπαϊκού Ουρανού (Single European Sky Air Traffic Management Research project, SESAR), με έδρα στις Βρυξέλλες, συστάθηκε τον Φεβρουάριο του 2007 για περίοδο οκτώ ετών¹⁷ (SESAR 1). Τον Ιούνιο του 2014 το Συμβούλιο τροποποίησε τον ιδρυτικό κανονισμό της και παρέτεινε τη διάρκεια λειτουργίας της ΚΕ έως τις 31 Δεκεμβρίου 2024¹⁸ (SESAR 2020).

3.2.2. Η ΚΕ SESAR είναι σύμπραξη δημόσιου-ιδιωτικού δικαίου για την ανάπτυξη μιας εκσυγχρονισμένης υποδομής διαχείρισης της εναέριας κυκλοφορίας (air traffic management, ATM) στην Ευρώπη. Ιδρυτικά μέλη της είναι η Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ), εκπροσωπούμενη από την Επιτροπή (ΓΔ Move), και ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός για την Ασφάλεια της Αεροναυτιλίας (Eurocontrol)¹⁹. Κατόπιν πρόσκλησης εκδήλωσης

---

¹⁷ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 219/2007 του Συμβουλίου, της 27ης Φεβρουαρίου 2007, για τη σύσταση Κοινής Επιχείρησης για την ανάπτυξη του ευρωπαϊκού συστήματος νέας γενιάς για τη διαχείριση της εναέριας κυκλοφορίας (SESAR) (ΕΕ L 64 της 2.3.2007, σ. 1), όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1361/2008 (ΕΕ L 352 της 31.12.2008, σ. 12).

¹⁸ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 721/2014 του Συμβουλίου, της 16ης Ιουνίου 2014, σχετικά με την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 219/2007 για τη σύσταση Κοινής Επιχείρησης για την ανάπτυξη του ευρωπαϊκού συστήματος νέας γενιάς για τη διαχείριση της εναέριας κυκλοφορίας (SESAR), όσον αφορά την παράταση της Κοινής Επιχείρησης έως το 2024 (ΕΕ L 192 της 1.7.2014, σ. 1).

¹⁹ Ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός για την Ασφάλεια της Αεροναυτιλίας (Eurocontrol) είναι διεθνής οργανισμός που ανήκει στα 41 κράτη μέλη του. Η ΕΕ ανέθεσε την εφαρμογή μέρους των κανονισμών που αφορούν τον Ενιαίο Ευρωπαϊκό Ουρανό στον Eurocontrol, καθιστώντας τον έτσι τον κεντρικό οργανισμό για τον συντονισμό και τον σχεδιασμό του ελέγχου εναέριας κυκλοφορίας για όλη την Ευρώπη. Η ίδια η ΕΕ είναι συμβαλλόμενο μέρος του Eurocontrol, ενώ μέλη του είναι όλα τα κράτη μέλη της ΕΕ.

ενδιαφέροντος το 2015, 19 δημόσιες και ιδιωτικές επιχειρήσεις του κλάδου των αεροπορικών μεταφορών έγιναν μέλη της ΚΕ. Σε αυτές συγκαταλέγονται κατασκευαστές αεροσκαφών, κατασκευαστές επίγειου και αερομεταφερόμενου εξοπλισμού, πάροχοι υπηρεσιών αεροναυτιλίας και πάροχοι υπηρεσιών αερολιμένων.

3.2.3. Στον **πίνακα 3.2.1.** παρουσιάζονται τα βασικά αριθμητικά στοιχεία που αφορούν την ΚΕ²⁰.

Πίνακας 3.2.1. – Βασικά αριθμητικά στοιχεία που αφορούν την ΚΕ

	2019	2018
Προϋπολογισμός σε νέες πιστώσεις πληρωμών (εκατομμύρια ευρώ)	125,7	94,8
Προϋπολογισμός σε νέες πιστώσεις ανάληψης υποχρεώσεων (εκατομμύρια ευρώ)	119,6	129,5
Διαθέσιμος προϋπολογισμός πληρωμών (εκατομμύρια ευρώ) ⁽¹⁾	183,3	166,3
Διαθέσιμος προϋπολογισμός αναλήψεων υποχρεώσεων (εκατομμύρια ευρώ) ⁽¹⁾	161,0	175,9
Σύνολο υπαλλήλων στις 31 Δεκεμβρίου ⁽²⁾	40	42

⁽¹⁾ Στον διαθέσιμο προϋπολογισμό περιλαμβάνονται αχρησιμοποίητες πιστώσεις προηγούμενων ετών, τις οποίες η ΚΕ ενέγραψε εκ νέου στον προϋπολογισμό του τρέχοντος έτους, έσοδα για ειδικό προορισμό και ανακατανομές στο επόμενο έτος.

⁽²⁾ Μόνιμοι, έκτακτοι και συμβασιούχοι υπάλληλοι, καθώς και αποσπασμένοι εθνικοί εμπειρογνώμονες.

Πηγή: Στοιχεία παρασχεθέντα από την ΚΕ.

²⁰ Περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τις αρμοδιότητες και τις δραστηριότητες της ΚΕ διατίθενται στον ιστότοπό της: www.sesarju.eu.

Πληροφορίες προς υποστήριξη της δήλωσης αξιοπιστίας

Γνώμη

3.2.4. Ελέγξαμε:

- α) τους λογαριασμούς της ΚΕ, οι οποίοι περιλαμβάνουν τις οικονομικές καταστάσεις²¹ και τις εκθέσεις σχετικά με την εκτέλεση του προϋπολογισμού²² για το οικονομικό έτος που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2019, καθώς και
- β) τη νομιμότητα και κανονικότητα των πράξεων στις οποίες βασίζονται οι εν λόγω λογαριασμοί, όπως ορίζει το άρθρο 287 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ).

Αξιοπιστία των λογαριασμών

Γνώμη σχετικά με την αξιοπιστία των λογαριασμών

3.2.5. Κατά τη γνώμη μας, οι λογαριασμοί της ΚΕ για το οικονομικό έτος που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2019 απεικονίζουν εύλογα, από κάθε ουσιώδη πλευρά, την οικονομική κατάστασή της την 31η Δεκεμβρίου 2019, τα αποτελέσματα των πράξεών της, τις ταμειακές ροές της και τις μεταβολές του καθαρού ενεργητικού της για το οικονομικό έτος που έληξε την ημερομηνία αυτή, σύμφωνα με τον δημοσιονομικό κανονισμό της και τους λογιστικούς κανόνες που ενέκρινε ο υπόλογος της Επιτροπής. Οι κανόνες αυτοί βασίζονται στα διεθνώς αποδεκτά λογιστικά πρότυπα για τον δημόσιο τομέα.

---

²¹ Οι οικονομικές καταστάσεις περιλαμβάνουν τον ισολογισμό, την κατάσταση οικονομικών αποτελεσμάτων, την κατάσταση ταμειακών ροών, την κατάσταση μεταβολών του καθαρού ενεργητικού, καθώς και σύνοψη των κύριων λογιστικών πολιτικών και άλλες επεξηγηματικές σημειώσεις.

²² Οι καταστάσεις σχετικά με την εκτέλεση του προϋπολογισμού περιλαμβάνουν τις καταστάσεις που παρουσιάζουν συγκεντρωτικά το σύνολο των πράξεων του προϋπολογισμού και τις σχετικές επεξηγηματικές σημειώσεις.

Νομιμότητα και κανονικότητα των πράξεων στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί

Έσοδα

Γνώμη σχετικά με τη νομιμότητα και κανονικότητα των εσόδων στα οποία βασίζονται οι λογαριασμοί

3.2.6. Κατά τη γνώμη μας, τα έσοδα στα οποία βασίζονται οι λογαριασμοί για το οικονομικό έτος που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2019 είναι, από κάθε ουσιώδη πλευρά, νόμιμα και κανονικά.

Πληρωμές

Γνώμη σχετικά με τη νομιμότητα και κανονικότητα των πληρωμών στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί

3.2.7. Κατά τη γνώμη μας, οι πληρωμές στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί για το οικονομικό έτος που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2019 είναι, από κάθε ουσιώδη πλευρά, νόμιμες και κανονικές.

3.2.8. Οι παρατηρήσεις που ακολουθούν δεν θέτουν υπό αμφισβήτηση τη γνώμη του ΕΕΣ.

Παρατηρήσεις σχετικά με την εκτέλεση του προϋπολογισμού του 7ου ΠΠ

3.2.9. Το πρόγραμμα SESAR 1 έκλεισε επίσημα το 2016 και το 2019 ολοκληρώθηκαν οι τελευταίες διορθωτικές πληρωμές και ανακτήσεις των αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών προς τους δικαιούχους.

3.2.10. Στον [πίνακα 3.2.2](#) παρουσιάζονται συνοπτικά οι εισφορές των μελών στο SESAR 1 ως είχαν στα τέλη του 2019.

Πίνακας 3.2.2 – Εισφορές των μελών στο SESAR 1 (σε εκατομμύρια ευρώ)

Μέλη	Εισφορές μελών (δυνάμει του ιδρυτικού κανονισμού)			Εισφορές μελών (ως είχαν στις 31.12.2019)				
	Επιχειρησιακές δραστηριότητες	Συμπληρωματικές δραστηριότητες (1)	Σύνολο	Σε χρήμα	Σε είδος, επικυρωμένες	Σε είδος· έχουν αναφερθεί, δεν έχουν ακόμη επικυρωθεί	Σε είδος για συμπληρωματικές δραστηριότητες	Σύνολο
ΕΕ (ΓΔ Move)	700,0	ά.α.	700,0	634,1	0,0	0,0	ά.α.	634,1
Eurocontrol	700,0	μ.δ.	700,0	137,8	422,9	0,0	μ.δ.	560,7
Μέλη από τον ιδιωτικό τομέα	584,3	μ.δ.	584,3	25,5	514,3	0,0	ά.α.	539,8
Σύνολο	1 984,3	μ.δ.	1 984,3	797,4	937,2	0,0	μ.δ.	1 734,6

(1) Οι συμπληρωματικές δραστηριότητες δεν εμπίπτουν στο πεδίο ελέγχου του ΕΕΣ.

Πηγή: Στοιχεία παρασχεθέντα από την ΚΕ.

3.2.11. Στο τέλος του 2019, το καθ' υπέρβαση ποσό στις εισφορές σε χρήμα για το πρόγραμμα SESAR 1 ανερχόταν σε 30,7 εκατομμύρια ευρώ. Βάσει των λογιστικών στοιχείων της ΚΕ, το ποσό αυτό πρέπει να επιστραφεί στα αντίστοιχα μέλη της ΚΕ ως εξής: 23,8 εκατομμύρια ευρώ στην Επιτροπή, 4,8 εκατομμύρια ευρώ στον Eurocontrol και 2,1 εκατομμύρια ευρώ στα μέλη του κλάδου. Ωστόσο, σύμφωνα με τον τροποποιημένο ιδρυτικό κανονισμό της ΚΕ, η επιστροφή των καθ' υπέρβαση εισφορών σε χρήμα μπορεί να πραγματοποιηθεί μόνο κατά το επίσημο κλείσιμο της ΚΕ το 2024, εκτός εάν το διοικητικό συμβούλιο της ΚΕ προτείνει νωρίτερα στην Επιτροπή τη διάλυση της ΚΕ SESAR²³. Η ΚΕ ενημέρωσε την Επιτροπή σχετικά με την κατάσταση τον Μάιο του 2018 και τον Απρίλιο του 2019. Ελλείψει ρεαλιστικής λύσης για την ταχεία επιστροφή των ως άνω κεφαλαίων, αυτά παραμένουν στην ΚΕ χωρίς να χρησιμοποιούνται για ερευνητικά έργα, γεγονός που αντιβαίνει στην αρχή της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης.

Παρατηρήσεις σχετικά με την εκτέλεση του προϋπολογισμού του προγράμματος «Ορίζων 2020»

3.2.12. Στον [πίνακα 3.2.3](#) παρουσιάζονται συνοπτικά οι εισφορές των μελών στο SESAR 2020 ως είχαν στα τέλη του 2019.

²³ Άρθρο 5, στοιχείο ια), και άρθρο 13 του καταστατικού της ΚΕ SESAR, που προσαρτάται στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 219/2007, όπως τροποποιήθηκε από τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 721/2014 του Συμβουλίου (OJ L 192 της 1.7.2014, σ. 1).

Πίνακας 3.2.3 – Εισφορές των μελών στο SESAR 2020 (σε εκατομμύρια ευρώ)

Μέλη	Εισφορές μελών (δυνάμει του ιδρυτικού κανονισμού)			Εισφορές μελών (ως είχαν στις 31.12.2019)				
	Επιχειρησιακές δραστηριότητες	Συμπληρωματικές δραστηριότητες (1)	Σύνολο	Σε χρήμα	Σε είδος, επικυρωμένες	Σε είδος, έχουν αναφερθεί, δεν έχουν ακόμη επικυρωθεί	Σε είδος για συμπληρωματικές δραστηριότητες	Σύνολο
ΕΕ (ΓΔ Move)	585,0	ά.α.	585,0	331,0	0,0	0,0	ά.α.	331,0
Eurocontrol	500,0	μ.δ.	500,0	13,7	59,6	120,4	μ.δ.	193,7
Μέλη από τον ιδιωτικό τομέα	500,0	μ.δ.	500,0	5,3	107,9	58,9	ά.α.	172,1
Σύνολο	1 585,0	μ.δ.	1 585,0	350,0	167,5	179,3	μ.δ.	696,8

(1) Οι συμπληρωματικές δραστηριότητες δεν εμπίπτουν στο πεδίο ελέγχου του ΕΕΣ.

Πηγή: Στοιχεία παρασχεθέντα από την ΚΕ.

3.2.13. Όσον αφορά τον προϋπολογισμό της ΚΕ που ήταν διαθέσιμος το 2019 για έργα του προγράμματος «Ορίζων 2020», τα ποσοστά εκτέλεσης των πιστώσεων ανάληψης υποχρεώσεων και πληρωμών ανήλθαν σε 95 % και 83,6 % αντίστοιχα.

Παρατηρήσεις σχετικά με τις εσωτερικές δικλίδες ελέγχου

3.2.14. Η ΚΕ έχει θεσπίσει αξιόπιστες προληπτικές διαδικασίες δικλίδων ελέγχου, οι οποίες βασίζονται σε εξέταση εγγράφων που αφορούν οικονομικά και επιχειρησιακά ζητήματα. Η ΚΕ είναι υποχρεωμένη να εφαρμόσει το νέο πλαίσιο εσωτερικού ελέγχου της Επιτροπής (ICF), το οποίο θεμελιώνεται σε 17 αρχές εσωτερικού ελέγχου. Στα τέλη του 2019, η ΚΕ είχε ήδη εκπονήσει μελέτη αποκλίσεων με βάση το υφιστάμενο σύστημα εσωτερικού ελέγχου και καθόρισε δείκτες (τα αποκαλούμενα «μέσα») για την πλειονότητα των νέων αρχών εσωτερικού ελέγχου και των σχετικών χαρακτηριστικών τους. Ωστόσο, οι περισσότεροι από τους δείκτες αυτούς σχετίζονται με την ύπαρξη διαδικασίας δικλίδων και όχι με την αποτελεσματικότητά της. Η ΚΕ πρέπει να αναπτύξει περαιτέρω σχετικούς βασικούς δείκτες δικλίδων ελέγχου για την αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας της διαδικασίας δικλίδων που εφαρμόζει και τον εντοπισμό των αδυναμιών των σχετικών δικλίδων.

3.2.15. Για τις πληρωμές στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων 2020», αρμόδια για τους κατασταλτικούς ελέγχους είναι η Κοινή Υπηρεσία Ελέγχου της Επιτροπής. Βάσει των αποτελεσμάτων των κατασταλτικών ελέγχων στα τέλη του 2019, η ΚΕ ανέφερε αντιπροσωπευτικό ποσοστό σφάλματος ύψους 2,61 % και υπολειπόμενο ποσοστό σφάλματος 1,61 % για τα έργα του προγράμματος «Ορίζων 2020» (εκκαθαρίσεις και τελικές πληρωμές)²⁴. Στην πρότασή της για

²⁴ Ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων της Κοινής Επιχείρησης SESAR για το 2019, σημεία 5.3.1. και 5.3.2.

κανονισμό του προγράμματος «Ορίζων 2020»²⁵, η Επιτροπή θεωρεί ότι «για τις ερευνητικές δαπάνες στο πλαίσιο του προγράμματος-πλαisiού “Ορίζων 2020”, ο κίνδυνος σφάλματος, σε ετήσια βάση, που κυμαίνεται από 2% έως 5% αποτελεί ρεαλιστικό στόχο, λαμβάνοντας υπόψη το κόστος των ελέγχων, τα μέτρα απλούστευσης που προτείνονται για τη μείωση της πολυπλοκότητας των κανόνων και τους συναφείς εγγενείς κινδύνους που συνδέονται με την επιστροφή δαπανών του ερευνητικού έργου. Ο απώτερος στόχος για το ποσοστό εναπομενοντων σφαλμάτων κατά την ολοκλήρωση των προγραμμάτων, αφού ληφθεί υπόψη ο δημοσιονομικός αντίκτυπος όλων των λογιστικών ελέγχων, των μέτρων διόρθωσης και ανάκτησης, είναι να επιτευχθεί ένα επίπεδο όσο το δυνατόν πλησιέστερα στο 2%.»

3.2.16. Στο πλαίσιο της εφαρμογής των δικλίδων ελέγχου που αφορούν τις επιχειρησιακές πληρωμές, επιλέξαμε και ελέγξαμε τυχαίο δείγμα πληρωμών που πραγματοποιήθηκαν το 2019 στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων 2020» στο επίπεδο των τελικών δικαιούχων, προκειμένου να επιβεβαιώσουμε τα ποσοστά σφάλματος του κατασταλτικού ελέγχου. Στο πλαίσιο των εν λόγω διεξοδικών ελέγχων δεν προέκυψαν σημαντικά σφάλματα ή αδυναμίες των δικλίδων στο δείγμα των δικαιούχων της ΚΕ.

Παρακολούθηση των παρατηρήσεων προηγούμενων ετών

3.2.17. Στο **παράρτημα** παρουσιάζεται επισκόπηση των διορθωτικών μέτρων που ελήφθησαν σε συνέχεια των παρατηρήσεων που διατύπωσε το ΕΕΣ σε προηγούμενα έτη.

---

²⁵ COM(2011) 809 τελικό.

Παράρτημα - Παρακολούθηση των παρατηρήσεων προηγούμενων ετών

Έτος	Σχόλια του ΕΕΣ	Κατάσταση εφαρμογής των διορθωτικών μέτρων (Ολοκληρώθηκε / Εν εξελίξει / Εκκρεμεί / ά.α.)
2017	Στο τέλος του 2017 όταν περαιώθηκε το πρόγραμμα SESAR 1, η ΚΕ χρειάστηκε να ακυρώσει εκκρεμείς αναλήψεις υποχρεώσεων (υποχρεώσεις πληρωμών) ύψους 30 εκατομμυρίων ευρώ (19 %) λόγω προσαρμογών ή ακυρώσεων έργων του SESAR 1. Κατά συνέπεια, στο τέλος του οικονομικού έτους, οι εναπομείνουσες υποχρεώσεις πληρωμών της ΚΕ στο πλαίσιο επιχορηγήσεων του SESAR I ανέρχονταν σε περίπου 47 εκατομμύρια ευρώ.	Ολοκληρώθηκε
2017	Σε συνέχεια των συστάσεων που διατύπωσαν οι αξιολογητές, το σχέδιο δράσης της ΚΕ εγκρίθηκε από το διοικητικό συμβούλιό της τον Μάιο του 2018. Το σχέδιο δράσης περιλαμβάνει πολλές δράσεις, σε σχέση με τις οποίες έχει ήδη δρομολογηθεί μια σειρά δραστηριοτήτων. Στην πλειονότητά τους, οι δράσεις πρέπει να υλοποιηθούν το 2018 και το πρώτο τρίμηνο του 2019, ενώ μικρός αριθμός αυτών θα ληφθεί υπόψη κατά την επόμενη περίοδο προγραμματισμού.	Ολοκληρώθηκε
2018	Αχρησιμοποίητες πιστώσεις πληρωμών ύψους 40 εκατομμυρίων ευρώ μεταφέρθηκαν στο 2018 από προηγούμενα έτη, προκειμένου να καταστεί δυνατή η επιστροφή εισφορών σε χρήμα που μέλη του κλάδου είχαν καταβάλει στο SESAR 1 καθ' υπέρβαση των	Ολοκληρώθηκε

Έτος	Σχόλια του ΕΕΣ	Κατάσταση εφαρμογής των διορθωτικών μέτρων (Ολοκληρώθηκε / Εν εξελίξει / Εκκρεμεί / ά.α.)
	οφειλομένων ²⁶ , καθώς και να πραγματοποιηθούν οι πληρωμές που αφορούσαν δηλώσεις δαπανών καθυστερημένες μεν αλλά δικαιολογημένες για έργα στο πλαίσιο του 7ου ΠΠ και του ΔΕΔ-Μ. Ωστόσο, στα τέλη του 2018 από τις πιστώσεις αυτές μόνο ποσό ύψους 1,8 εκατομμυρίων ευρώ (5 %) ήταν δυνατό να χρησιμοποιηθεί για τέτοιες διορθωτικές πληρωμές· 20 εκατομμύρια ευρώ (50 %) έπρεπε να ακυρωθούν και 18,2 εκατομμύρια ευρώ (45 %) μεταφέρθηκαν στο 2019.	
2018	Στο τέλος του 2018, στο πλαίσιο του σταδίου κλεισίματος του προγράμματος SESAR 1, η ΚΕ εξακολουθούσε να διαθέτει εκκρεμείς αναλήψεις υποχρεώσεων ύψους 61,4 εκατομμυρίων ευρώ. Δεδομένου ότι το πρόγραμμα έκλεισε στα τέλη του 2016 και η τελευταία πληρωμή επιχορήγησης πραγματοποιήθηκε στα τέλη του 2017, οι συγκεκριμένοι πόροι που διατέθηκαν στην ΚΕ δεν πρόκειται να χρησιμοποιηθούν πλήρως.	Εν εξελίξει
2018	Το χαμηλό ποσοστό εκτέλεσης και το υψηλό ποσοστό ακύρωσης των πιστώσεων πληρωμών που ήταν διαθέσιμες το 2018 για το πρόγραμμα «Ορίζων 2020» οφείλονται κυρίως στα εξής: — η ΚΕ εφάρμοζε συντηρητικό δημοσιονομικό προγραμματισμό, δεδομένου του κινδύνου καθυστερήσεων ως προς την παραλαβή των ετήσιων συμφωνιών ανάθεσης της δημοσιονομικής εκτέλεσης,	Ολοκληρώθηκε

²⁶ Άρθρα 13 και 25 του καταστατικού της ΚΕ SESAR, που προσαρτάται στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 219/2007, όπως τροποποιήθηκε από τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 721/2014 του Συμβουλίου και άρθρο 4 των επιμέρους συμφωνιών της ΚΕ με μέλη του κλάδου.

Έτος	Σχόλια του ΕΕΣ	Κατάσταση εφαρμογής των διορθωτικών μέτρων (Ολοκληρώθηκε / Εν εξελίξει / Εκκρεμεί / ά.α.)
	<ul style="list-style-type: none"> — στην προσέγγιση που εφάρμοσε η ΚΕ ως προς τον σχεδιασμό και την παρακολούθηση του προϋπολογισμού, μη λαμβάνοντας πλήρως υπόψη το ποσό των αχρησιμοποίητων πιστώσεων πληρωμών περασμένων ετών που ενεγράφησαν εκ νέου στον προϋπολογισμό του έτους. 	

Απάντηση της Κοινής Επιχείρησης

3.2.11. Για τη διευθέτηση της κατάσταση αυτής, η ΚΕ SESAR έχει αποστείλει σχέδιο απόφασης στο διοικητικό συμβούλιο προκειμένου να παράσχει στην κοινή επιχείρηση SESAR τη νομική βάση για να καταστεί δυνατή η επιστροφή του καθ' υπέρβαση ποσού εισφορών σε χρήμα για το πρόγραμμα SESAR 1. Η απόφαση αυτή βρίσκεται επί του παρόντος στο στάδιο της γραπτής διαδικασίας. Μόλις ληφθεί η απόφαση, η ΚΕ SESAR θα προβεί στην επιστροφή των εισφορών σύμφωνα με τις συστάσεις της ΓΔ BUDG. Με τον τρόπο αυτό θα καταστεί σύντομα εφικτό το κλείσιμο των λογαριασμών του SESAR 1.

3.2.14. Η ΚΕ SESAR έχει δρομολογήσει εσωτερικό έργο για την ανάπτυξη περαιτέρω σχετικών βασικών δεικτών δικλίδων ελέγχου για την αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας της διαδικασίας δικλίδων που εφαρμόζει και τον εντοπισμό των αδυναμιών των σχετικών δικλίδων. Οι δράσεις αυτές θα βασιστούν στο έργο που έχει συντελεστεί ήδη από το 2017 και πρόκειται να υλοποιηθούν έως το τέλος του 2020.

3.3. Κοινή Επιχείρηση Clean Sky (Clean Sky)

Εισαγωγή

3.3.1. Η ΚΕ για την υλοποίηση της κοινής τεχνολογικής πρωτοβουλίας για την αεροναυτική (ΚΕ Clean Sky), με έδρα στις Βρυξέλλες, συστάθηκε τον Δεκέμβριο του 2007 στο πλαίσιο του έβδομου προγράμματος-πλαisiού για την έρευνα (7ο ΠΠ) για χρονικό διάστημα δέκα ετών²⁷ (Clean Sky 1). Στις 6 Μαΐου 2014, το Συμβούλιο παρέτεινε τη διάρκεια λειτουργίας της έως τις 31 Δεκεμβρίου 2024²⁸ (Clean Sky 2).

3.3.2. Η ΚΕ Clean Sky είναι σύμπραξη δημόσιου-ιδιωτικού τομέα που σκοπό έχει την έρευνα και την καινοτομία στον τομέα της αεροναυτικής. Σύμφωνα με τον νέο κανονισμό, ιδρυτικά μέλη της ΚΕ Clean Sky είναι η Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ), εκπροσωπούμενη από την Επιτροπή (ΓΔ RTD), και τα μέλη από τον ιδιωτικό τομέα, ήτοι οι επικεφαλής των προγραμμάτων επίδειξης ολοκληρωμένης τεχνολογίας (ΠΕΟΤ), των πλατφορμών επίδειξης καινοτόμων αεροσκαφών (ΠΕΚΑ) και των εγκάρσιων δραστηριοτήτων, καθώς και οι σχετικοί εταίροι. Επιπλέον, η ΚΕ συνεργάζεται με «κύριους συνεργάτες» της βιομηχανίας, οι οποίοι επιλέγονται μέσω ανοικτών και ανταγωνιστικών προσκλήσεων υποβολής προτάσεων²⁹. Οι συνεργάτες

---

²⁷ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 71/2008 του Συμβουλίου, της 20ής Δεκεμβρίου 2007, για τη σύσταση της ΚΕ Clean Sky (ΕΕ L 30 της 4.2.2008, σ. 1).

²⁸ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 558/2014 του Συμβουλίου, της 6ης Μαΐου 2014, σχετικά με την ΚΕ Clean Sky 2 (ΕΕ L 169 της 7.6.2014, σ. 77).

²⁹ Το 2008, 16 επικεφαλής και 66 εταίροι εντάχθηκαν στην πρώτη φάση της ΚΕ Clean Sky (πρόγραμμα Clean Sky 1). Σύμφωνα με το άρθρο 4, παράγραφος 6, του καταστατικού που επισυνάπτεται στον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 558/2014 του Συμβουλίου, οι εταίροι του προγράμματος Clean Sky 1 διατηρούν την ιδιότητά τους έως την ολοκλήρωση των ερευνητικών δραστηριοτήτων τους και έως τις 31 Δεκεμβρίου 2017 το αργότερο. Το 2017, μετά τη λήξη της τέταρτης πρόσκλησης για κύριους συνεργάτες η οποία δρομολογήθηκε το 2016, η ΚΕ ολοκλήρωσε τη διαδικασία επιλογής και ένταξης των μελών, με τη συμμετοχή συνολικά άνω των 230 νομικών οντοτήτων στο πρόγραμμα Clean Sky 2. Σε αυτές περιλαμβάνονται οι 16 επικεφαλής με τις συνδεδεμένες οντότητές τους και τους συνδεδεμένους τρίτους, καθώς και οι επιλεγμένοι κύριοι συνεργάτες με τις συνδεδεμένες οντότητές τους και τους συνδεδεμένους τρίτους.

αυτοί απέκτησαν την ιδιότητα του μέλους από τον ιδιωτικό τομέα δυνάμει του ιδρυτικού κανονισμού σχετικά με την ΚΕ Clean Sky 2.

3.3.3. Στον **πίνακα 3.3.1.** παρουσιάζονται τα βασικά αριθμητικά στοιχεία που αφορούν την ΚΕ³⁰.

Πίνακας 3.3.1 – Βασικά αριθμητικά στοιχεία που αφορούν την ΚΕ

	2019	2018
Προϋπολογισμός σε νέες πιστώσεις πληρωμών (εκατομμύρια ευρώ)	327,8	336,4
Προϋπολογισμός σε νέες πιστώσεις ανάληψης υποχρεώσεων (εκατομμύρια ευρώ)	294,9	294,6
Διαθέσιμος προϋπολογισμός πληρωμών (εκατομμύρια ευρώ) ⁽¹⁾	341,4	343,8
Διαθέσιμος προϋπολογισμός αναλήψεων υποχρεώσεων (εκατομμύρια ευρώ) ⁽¹⁾	305,8	371,1
Σύνολο υπαλλήλων στις 31 Δεκεμβρίου ⁽²⁾	42	40

⁽¹⁾ Στον διαθέσιμο προϋπολογισμό περιλαμβάνονται αχρησιμοποίητες πιστώσεις προηγούμενων ετών, τις οποίες η ΚΕ ενέγραψε εκ νέου στον προϋπολογισμό του τρέχοντος έτους, έσοδα για ειδικό προορισμό και ανακατανομές στο επόμενο έτος.

⁽²⁾ Μόνιμοι, έκτακτοι και συμβασιούχοι υπάλληλοι, καθώς και αποσπασμένοι εθνικοί εμπειρογνώμονες.

Πηγή: Στοιχεία παρασχεθέντα από την ΚΕ.

³⁰ Περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τις αρμοδιότητες και τις δραστηριότητες της ΚΕ διατίθενται στον ιστότοπό της: www.cleansky.eu.

Πληροφορίες προς υποστήριξη της δήλωσης αξιοπιστίας

Γνώμη

3.3.4. Ελέγξαμε:

- α) τους λογαριασμούς της ΚΕ, οι οποίοι περιλαμβάνουν τις οικονομικές καταστάσεις³¹ και τις εκθέσεις σχετικά με την εκτέλεση του προϋπολογισμού³² για το οικονομικό έτος που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2019, καθώς και
- β) τη νομιμότητα και κανονικότητα των πράξεων στις οποίες βασίζονται οι εν λόγω λογαριασμοί, όπως ορίζει το άρθρο 287 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ).

Αξιοπιστία των λογαριασμών

Γνώμη σχετικά με την αξιοπιστία των λογαριασμών

3.3.5. Κατά τη γνώμη μας, οι λογαριασμοί της ΚΕ για το οικονομικό έτος που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2019 απεικονίζουν εύλογα, από κάθε ουσιώδη πλευρά, την οικονομική κατάστασή της την 31η Δεκεμβρίου 2019, τα αποτελέσματα των πράξεών της, τις ταμειακές ροές της και τις μεταβολές του καθαρού ενεργητικού της για το οικονομικό έτος που έληξε την ημερομηνία αυτή, σύμφωνα με τον δημοσιονομικό κανονισμό της και τους λογιστικούς κανόνες που ενέκρινε ο υπόλογος της Επιτροπής. Οι κανόνες αυτοί βασίζονται στα διεθνώς αποδεκτά λογιστικά πρότυπα για τον δημόσιο τομέα.

---

³¹ Οι οικονομικές καταστάσεις περιλαμβάνουν τον ισολογισμό, την κατάσταση οικονομικών αποτελεσμάτων, την κατάσταση ταμειακών ροών, την κατάσταση μεταβολών του καθαρού ενεργητικού, καθώς και σύνοψη των κύριων λογιστικών πολιτικών και άλλες επεξηγηματικές σημειώσεις.

³² Οι καταστάσεις σχετικά με την εκτέλεση του προϋπολογισμού περιλαμβάνουν τις καταστάσεις που παρουσιάζουν συγκεντρωτικά το σύνολο των πράξεων του προϋπολογισμού και τις σχετικές επεξηγηματικές σημειώσεις.

Νομιμότητα και κανονικότητα των πράξεων στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί

Έσοδα

Γνώμη σχετικά με τη νομιμότητα και κανονικότητα των εσόδων στα οποία βασίζονται οι λογαριασμοί

3.3.6. Κατά τη γνώμη μας, τα έσοδα στα οποία βασίζονται οι λογαριασμοί για το οικονομικό έτος που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2019 είναι, από κάθε ουσιώδη πλευρά, νόμιμα και κανονικά.

Πληρωμές

Γνώμη σχετικά με τη νομιμότητα και κανονικότητα των πληρωμών στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί

3.3.7. Κατά τη γνώμη μας, οι πληρωμές στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί για το οικονομικό έτος που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2019 είναι, από κάθε ουσιώδη πλευρά, νόμιμες και κανονικές.

3.3.8. Οι παρατηρήσεις που ακολουθούν δεν θέτουν υπό αμφισβήτηση τη γνώμη του ΕΕΣ.

Παρατηρήσεις σχετικά με την εκτέλεση του προϋπολογισμού του 7ου ΠΠ

3.3.9. Στον [πίνακα 3.3.2](#) παρουσιάζονται συνοπτικά οι εισφορές των μελών στο πρόγραμμα Clean Sky 1 ως είχαν στα τέλη του 2019.

Πίνακας 3.3.2 – Εισφορές των μελών στο πρόγραμμα Clean Sky 1 (σε εκατομμύρια ευρώ)

Μέλη	Εισφορές μελών (δυνάμει του ιδρυτικού κανονισμού)			Εισφορές μελών (ως είχαν στις 31.12.2019)				
	Επιχειρησιακές δραστηριότητες	Συμπληρωματικές δραστηριότητες (1)	Σύνολο	Σε χρήμα	Σε είδος, επικυρωμένες	Σε είδος, έχουν αναφερθεί, δεν έχουν ακόμη επικυρωθεί	Σε είδος για συμπληρωματικές δραστηριότητες	Σύνολο
ΕΕ (ΓΔ RTD)	800,0	μ.δ.	800,0	800,0	0,0	0,0	μ.δ.	800,0
Μέλη από τον ιδιωτικό τομέα	600,0	μ.δ.	600,0	14,9	594,1	-1,1	ά.α.	607,9
Σύνολο	1 400,0	μ.δ.	1 400,0	814,9	594,1	-1,1	μ.δ.	1 407,9

(1) Οι συμπληρωματικές δραστηριότητες δεν εμπίπτουν στο πεδίο ελέγχου του ΕΕΣ.

Πηγή: Στοιχεία παρασχεθέντα από την ΚΕ.

3.3.10. Το πρόγραμμα του 7ου ΠΠ της ΚΕ έκλεισε επισήμως το 2017 με το επίπεδο υλοποίησης να προσεγγίζει σχεδόν το 100 %. Το 2019 η ΚΕ προέβαινε ακόμη σε ανακτήσεις περίπου 1,1 εκατομμυρίων ευρώ οι οποίες προέρχονταν από εκκρεμείς προχρηματοδοτήσεις και αποτελέσματα κατασταλτικών ελέγχων.

Παρατηρήσεις σχετικά με την εκτέλεση του προϋπολογισμού του προγράμματος «Ορίζων 2020»

3.3.11. Στον [πίνακα 3.3.3](#) παρουσιάζονται συνοπτικά οι εισφορές των μελών στο πρόγραμμα Clean Sky 2 ως είχαν στα τέλη του 2019.

Πίνακας 3.3.3 – Εισφορές των μελών στο πρόγραμμα Clean Sky 2 (σε εκατομμύρια ευρώ)

Μέλη	Εισφορές μελών (δυνάμει του ιδρυτικού κανονισμού)			Εισφορές μελών (ως είχαν στις 31.12.2019)				
	Επιχειρησιακές δραστηριότητες	Συμπληρωματικές δραστηριότητες (1)	Σύνολο	Σε χρήμα	Σε είδος, επικυρωμένες	Σε είδος, έχουν αναφερθεί, δεν έχουν ακόμη επικυρωθεί	Σε είδος για συμπληρωματικές δραστηριότητες	Σύνολο
ΕΕ (ΓΔ RTD)	1 755,0	0,0	1 755,0	1 139,7	0,0	0,0	0,0	1 139,7
Μέλη από τον ιδιωτικό τομέα	1 228,5	965,3	2 193,8	18,8	273,9	320,1	899,9	1 512,7
Σύνολο	2 983,5	965,3	3 948,8	1 158,5	273,9	320,1	899,9	2 652,4

(1) Οι συμπληρωματικές δραστηριότητες δεν εμπίπτουν στο πεδίο ελέγχου του ΕΕΣ.

Πηγή: Στοιχεία παρασχεθέντα από την ΚΕ.

3.3.12. Όσον αφορά τον προϋπολογισμό της ΚΕ που ήταν διαθέσιμος το 2019 για έργα του προγράμματος «Ορίζων 2020», τα ποσοστά εκτέλεσης των πιστώσεων ανάληψης υποχρεώσεων και πληρωμών ανήλθαν σε 99,8 % και 97,3 % αντίστοιχα.

Παρατηρήσεις σχετικά με τις εσωτερικές δικλίδες ελέγχου

3.3.13. Η ΚΕ έχει θεσπίσει αξιόπιστες προληπτικές διαδικασίες δικλίδων ελέγχου, οι οποίες βασίζονται σε εξέταση εγγράφων που αφορούν οικονομικά και επιχειρησιακά ζητήματα. Η ΚΕ είναι υποχρεωμένη να εφαρμόσει το νέο πλαίσιο εσωτερικού ελέγχου της Επιτροπής (ICF), το οποίο θεμελιώνεται σε 17 αρχές εσωτερικού ελέγχου. Στο τέλος του 2019, η ΚΕ είχε εφαρμόσει το νέο ICF και είχε ήδη αναπτύξει βασικούς δείκτες δικλίδων για όλες τις αρχές εσωτερικού ελέγχου, προκειμένου να αξιολογήσει την αποτελεσματικότητα της διαδικασίας δικλίδων που εφαρμόζει και να εντοπίσει αδυναμίες των σχετικών δικλίδων.

3.3.14. Για τις πληρωμές στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων 2020», αρμόδια για τους κατασταλτικούς ελέγχους είναι η Κοινή Υπηρεσία Ελέγχου της Επιτροπής. Βάσει των αποτελεσμάτων των κατασταλτικών ελέγχων στα τέλη του 2019, η ΚΕ ανέφερε αντιπροσωπευτικό ποσοστό σφάλματος ύψους 1,30 % και υπολειπόμενο ποσοστό σφάλματος 0,92 % για τα έργα του προγράμματος «Ορίζων 2020» (εκκαθαρίσεις και τελικές πληρωμές)³³. Στην πρότασή της για κανονισμό του προγράμματος «Ορίζων 2020»³⁴, η Επιτροπή θεωρεί ότι «για τις ερευνητικές δαπάνες στο πλαίσιο του προγράμματος-πλαisiού “Ορίζων 2020”, ο κίνδυνος σφάλματος, σε ετήσια βάση, που κυμαίνεται από 2% έως 5% αποτελεί ρεαλιστικό στόχο, λαμβάνοντας υπόψη το κόστος των ελέγχων, τα μέτρα απλούστευσης που προτείνονται για τη μείωση της πολυπλοκότητας των κανόνων και τους συναφείς εγγενείς κινδύνους που συνδέονται με την επιστροφή δαπανών του ερευνητικού έργου. Ο απώτερος στόχος για το ποσοστό εναπομενοντων σφαλμάτων κατά την ολοκλήρωση των προγραμμάτων, αφού ληφθεί υπόψη ο δημοσιονομικός αντίκτυπος όλων των λογιστικών ελέγχων, των μέτρων διόρθωσης και ανάκτησης, είναι να επιτευχθεί ένα επίπεδο όσο το δυνατόν πλησιέστερα στο 2%.»

3.3.15. Στο πλαίσιο της εφαρμογής των δικλίδων ελέγχου που αφορούν τις επιχειρησιακές πληρωμές, επιλέξαμε και ελέγξαμε τυχαίο δείγμα πληρωμών που πραγματοποιήθηκαν το 2019 στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων 2020» στο επίπεδο των τελικών δικαιούχων, προκειμένου να επιβεβαιώσουμε τα ποσοστά σφάλματος του κατασταλτικού ελέγχου. Στο πλαίσιο των εν λόγω διεξοδικών ελέγχων αποκαλύφθηκαν συστημικά σφάλματα που σχετίζονται με τις δηλωθείσες δαπάνες προσωπικού. Οι κύριες πηγές σφαλμάτων ήταν η χρήση ατομικών παραγωγικών ωρών, η οποία απαγορεύεται όταν οι δηλώσεις δαπανών βασίζονται σε μηνιαίες ωριαίες αμοιβές και η χρήση τιμών μονάδας, περιλαμβανομένων εκτιμώμενων

³³ Ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων της ΚΕ Clean Sky για το 2019, σ. 91 – 99.

³⁴ COM(2011) 809 τελικό.

στοιχείων που απέκλιναν σημαντικά από τις πραγματικές τιμές μονάδας. Τα αποτελέσματα καταδεικνύουν αυξημένο κίνδυνο σφάλματος για την ΚΕ, λόγω του μεγάλου αριθμού των μελών από τον ιδιωτικό τομέα και των συμμετεχόντων συνδεδεμένων οντοτήτων που υλοποιούν τα έργα της ΚΕ στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων 2020».

Παρακολούθηση των παρατηρήσεων προηγούμενων ετών

3.3.16. Στο **παράρτημα** παρουσιάζεται επισκόπηση των διορθωτικών μέτρων που ελήφθησαν σε συνέχεια των παρατηρήσεων που διατύπωσε το ΕΕΣ σε προηγούμενα έτη.

Παράρτημα - Παρακολούθηση των παρατηρήσεων προηγούμενων ετών

Έτος	Σχόλια του ΕΕΣ	Κατάσταση εφαρμογής των διορθωτικών μέτρων (Ολοκληρώθηκε / Εν εξελίξει / Εκκρεμεί / ά.α.)
2018	Το 2017 και το 2018, τα ποσοστά εναλλαγής προσωπικού στην ΚΕ ήταν υψηλά, τόσο για τους έκτακτους όσο και για τους συμβασιούχους υπαλλήλους. Όσον αφορά τους έκτακτους υπαλλήλους, το ποσοστό εναλλαγής προσωπικού αυξήθηκε ραγδαία το 2018, σε σχεδόν 17 %, καθώς τέσσερις υπεύθυνοι έργου αποχώρησαν από την ΚΕ. Το 2018 διπλασιάστηκε σχεδόν η χρήση υπηρεσιών προσωρινά απασχολούμενων.	Ολοκληρώθηκε

Απάντηση της Κοινής Επιχείρησης

Η Κοινή Επιχείρηση λαμβάνει υπόψη την έκθεση του Συνεδρίου.

3.4. Κοινή Επιχείρηση της πρωτοβουλίας για τα καινοτόμα φάρμακα (ΠΚΦ)

Εισαγωγή

3.4.1. Η ΚΕ της πρωτοβουλίας για τα καινοτόμα φάρμακα (ΠΚΦ), με έδρα στις Βρυξέλλες, συστάθηκε τον Δεκέμβριο του 2007³⁵ για μία δεκαετία (ΠΚΦ 1). Τον Μάιο του 2014, το Συμβούλιο ενέκρινε νέο ιδρυτικό κανονισμό και παρέτεινε τη διάρκεια λειτουργίας της έως τις 31 Δεκεμβρίου 2024³⁶ (ΠΚΦ 2).

3.4.2. Η ΚΕ ΠΚΦ είναι σύμπραξη δημόσιου-ιδιωτικού τομέα που σκοπό έχει την έρευνα και την καινοτομία στο πεδίο της υγείας. Τα ιδρυτικά μέλη της ΚΕ είναι η Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ), εκπροσωπούμενη από την Επιτροπή (ΓΔ RTD), και ο φαρμακευτικός κλάδος, εκπροσωπούμενος από την Ευρωπαϊκή Ομοσπονδία Φαρμακευτικών Βιομηχανιών και Ενώσεων (European Federation of Pharmaceutical Industries and Associations, EFPIA).

---

³⁵ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 73/2008 του Συμβουλίου, της 20ής Δεκεμβρίου 2007, για τη σύσταση της ΚΕ της πρωτοβουλίας για τα καινοτόμα φάρμακα (ΕΕ L 30 της 4.2.2008, σ. 38).

³⁶ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 557/2014 του Συμβουλίου, της 6ης Μαΐου 2014, για τη σύσταση της ΚΕ της πρωτοβουλίας για τα καινοτόμα φάρμακα 2 (ΕΕ L 169 της 7.6.2014, σ. 54).

3.4.3. Στον [πίνακα 3.4.1](#) παρουσιάζονται τα βασικά αριθμητικά στοιχεία που αφορούν την ΚΕ³⁷.

Πίνακας 3.4.1 – Βασικά αριθμητικά στοιχεία που αφορούν την ΚΕ

	2019	2018
Προϋπολογισμός σε νέες πιστώσεις πληρωμών (εκατομμύρια ευρώ)	200,1	179,6
Προϋπολογισμός σε νέες πιστώσεις ανάληψης υποχρεώσεων (εκατομμύρια ευρώ)	134,1	275,6
Διαθέσιμος προϋπολογισμός πληρωμών (εκατομμύρια ευρώ) ⁽¹⁾	231,3	236,0
Διαθέσιμος προϋπολογισμός αναλήψεων υποχρεώσεων (εκατομμύρια ευρώ) ⁽¹⁾	261,4	485,6
Σύνολο υπαλλήλων στις 31 Δεκεμβρίου ⁽²⁾	53	48

⁽¹⁾ Στον διαθέσιμο προϋπολογισμό περιλαμβάνονται αχρησιμοποίητες πιστώσεις προηγούμενων ετών, τις οποίες η ΚΕ ενέγραψε εκ νέου στον προϋπολογισμό του τρέχοντος έτους, έσοδα για ειδικό προορισμό και ανακατανομές στο επόμενο έτος.

⁽²⁾ Μόνιμοι, έκτακτοι και συμβασιούχοι υπάλληλοι, καθώς και αποσπασμένοι εθνικοί εμπειρογνώμονες.

Πηγή: Στοιχεία παρασχεθέντα από την ΚΕ.

³⁷ Περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τις αρμοδιότητες και τις δραστηριότητες της ΚΕ διατίθενται στον ιστότοπό της: www.imi.europa.eu.

Πληροφορίες προς υποστήριξη της δήλωσης αξιοπιστίας

Γνώμη

3.4.4. Ελέγξαμε:

- α) τους λογαριασμούς της ΚΕ, οι οποίοι περιλαμβάνουν τις οικονομικές καταστάσεις³⁸ και τις εκθέσεις σχετικά με την εκτέλεση του προϋπολογισμού³⁹ για το οικονομικό έτος που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2019, καθώς και
- β) τη νομιμότητα και κανονικότητα των πράξεων στις οποίες βασίζονται οι εν λόγω λογαριασμοί, όπως ορίζει το άρθρο 287 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ).

Αξιοπιστία των λογαριασμών

Γνώμη σχετικά με την αξιοπιστία των λογαριασμών

3.4.5. Κατά τη γνώμη μας, οι λογαριασμοί της ΚΕ για το οικονομικό έτος που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2019 απεικονίζουν εύλογα, από κάθε ουσιώδη πλευρά, την οικονομική κατάστασή της την 31η Δεκεμβρίου 2019, τα αποτελέσματα των πράξεών της, τις ταμειακές ροές της και τις μεταβολές του καθαρού ενεργητικού της για το οικονομικό έτος που έληξε την ημερομηνία αυτή, σύμφωνα με τον δημοσιονομικό κανονισμό της και τους λογιστικούς κανόνες που ενέκρινε ο υπόλογος της Επιτροπής. Οι κανόνες αυτοί βασίζονται στα διεθνώς αποδεκτά λογιστικά πρότυπα για τον δημόσιο τομέα.

---

³⁸ Οι οικονομικές καταστάσεις περιλαμβάνουν τον ισολογισμό, την κατάσταση οικονομικών αποτελεσμάτων, την κατάσταση ταμειακών ροών, την κατάσταση μεταβολών του καθαρού ενεργητικού, καθώς και σύνοψη των κύριων λογιστικών πολιτικών και άλλες επεξηγηματικές σημειώσεις.

³⁹ Οι καταστάσεις σχετικά με την εκτέλεση του προϋπολογισμού περιλαμβάνουν τις καταστάσεις που παρουσιάζουν συγκεντρωτικά το σύνολο των πράξεων του προϋπολογισμού και τις σχετικές επεξηγηματικές σημειώσεις.

Νομιμότητα και κανονικότητα των πράξεων στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί

Έσοδα

Γνώμη σχετικά με τη νομιμότητα και κανονικότητα των εσόδων στα οποία βασίζονται οι λογαριασμοί

3.4.6. Κατά τη γνώμη μας, τα έσοδα στα οποία βασίζονται οι λογαριασμοί για το οικονομικό έτος που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2019 είναι, από κάθε ουσιώδη πλευρά, νόμιμα και κανονικά.

Πληρωμές

Γνώμη σχετικά με τη νομιμότητα και κανονικότητα των πληρωμών στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί

3.4.7. Κατά τη γνώμη μας, οι πληρωμές στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί για το οικονομικό έτος που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2019 είναι, από κάθε ουσιώδη πλευρά, νόμιμες και κανονικές.

3.4.8. Οι παρατηρήσεις που ακολουθούν δεν θέτουν υπό αμφισβήτηση τη γνώμη του ΕΕΣ.

Παρατηρήσεις σχετικά με την εκτέλεση του προϋπολογισμού του 7ου ΠΠ

3.4.9. Στον [πίνακα 3.4.2](#) παρουσιάζονται συνοπτικά οι εισφορές των μελών στο πρόγραμμα ΠΚΦ 1 ως είχαν στα τέλη του 2019.

Πίνακας 3.4.2 – Εισφορές των μελών στο πρόγραμμα ΠΚΦ1 (σε εκατομμύρια ευρώ)

Μέλη	Εισφορές μελών (δυνάμει του ιδρυτικού κανονισμού)			Εισφορές μελών (ως είχαν στις 31.12.2019)				
	Επιχειρησιακές δραστηριότητες	Συμπληρωματικές δραστηριότητες (1)	Σύνολο	Σε χρήμα	Σε είδος, επικυρωμένες	Σε είδος, έχουν αναφερθεί, δεν έχουν ακόμη επικυρωθεί	Σε είδος για συμπληρωματικές δραστηριότητες	Σύνολο
ΕΕ (ΓΔ RTD)	1 000,0	μ.δ.	1 000,0	924,8	0,0	0,0	μ.δ.	924,8
Μέλη από τον ιδιωτικό τομέα	1 000,0	μ.δ.	1 000,0	21,9	688,6	69,7	μ.δ.	780,2
Σύνολο	2 000,0	μ.δ.	2 000,0	946,7	688,6	69,7	μ.δ.	1 705,0

(1) Οι συμπληρωματικές δραστηριότητες δεν εμπίπτουν στο πεδίο ελέγχου του ΕΕΣ.

Πηγή: Στοιχεία παρασχεθέντα από την ΚΕ.

3.4.10. Όσον αφορά τον προϋπολογισμό της ΚΕ που ήταν διαθέσιμος το 2019 για έργα του 7ου ΠΠ, το ποσοστό εκτέλεσης των πιστώσεων πληρωμών ανήλθε στο 97 %.

Παρατηρήσεις σχετικά με την εκτέλεση του προϋπολογισμού του προγράμματος «Ορίζων 2020»

3.4.11. Στον [πίνακα 3.4.3](#) παρουσιάζονται συνοπτικά οι εισφορές των μελών στο πρόγραμμα ΠΚΦ 2 ως είχαν στα τέλη του 2019.

Πίνακας 3.4.3 – Εισφορές των μελών στο πρόγραμμα ΠΚΦ 2 (σε εκατομμύρια ευρώ)

Μέλη	Εισφορές μελών (δυνάμει του ιδρυτικού κανονισμού)			Εισφορές μελών (ως είχαν στις 31.12.2019)				
	Επιχειρησιακές δραστηριότητες	Συμπληρωματικές δραστηριότητες (1)	Σύνολο	Σε χρήμα	Σε είδος, επικυρωμένες	Σε είδος, έχουν αναφερθεί, δεν έχουν ακόμη επικυρωθεί	Σε είδος για συμπληρωματικές δραστηριότητες	Σύνολο
ΕΕ (ΓΔ RTD)	1 638,0	μ.δ.	1 638,0	423,7	0,0	0,0	μ.δ.	423,7
ΕΡΡΙΑ	1 425,0	ά.α.	1 425,0	15,6	202,6	117,4	ά.α.	335,6
Συνεργαζόμενοι εταίροι	213,0	μ.δ.	213,0	5,7	8,2	26,8	μ.δ.	40,7
Σύνολο	3 276,0	μ.δ.	3 276,0	445,0	210,8	144,2	μ.δ.	800,0

(1) Οι συμπληρωματικές δραστηριότητες δεν εμπίπτουν στο πεδίο ελέγχου του ΕΕΣ.

Πηγή: Στοιχεία παρασχεθέντα από την ΚΕ.

3.4.12. Όσον αφορά τον προϋπολογισμό της ΚΕ που ήταν διαθέσιμος το 2019 για έργα του προγράμματος «Ορίζων 2020», τα ποσοστά εκτέλεσης των πιστώσεων ανάληψης υποχρεώσεων και πληρωμών ανήλθαν σε 100 % και 98 % αντίστοιχα.

3.4.13. Έπειτα από σειρά διορθωτικών μέτρων που εφάρμοσε, η ΚΕ ΠΚΦ βελτίωσε σημαντικά το 2019 τον σχεδιασμό και την παρακολούθηση της ανάγκης για νέες πιστώσεις πληρωμών. Ωστόσο, η ΚΕ χρειάστηκε να επιστρέψει στον προϋπολογισμό της ΕΕ 139,1 εκατομμύρια ευρώ από τις πιστώσεις ανάληψης υποχρεώσεων του 2019, λόγω της μείωσης του αριθμού των θεμάτων που προβλέπονταν στο ετήσιο πρόγραμμα εργασίας για το 2019 όσον αφορά τις

προσκλήσεις υποβολής προτάσεων. Λόγω της συνακόλουθης μειωμένης ανάγκης για εμπειρογνώμονες σε θέματα αξιολόγησης, η ΚΕ χρησιμοποίησε μόνο 2,8 εκατομμύρια ευρώ (ή 49 %) από τα 5,8 εκατομμύρια ευρώ στον προϋπολογισμό του 2019 που ήταν διαθέσιμα για δαπάνες υποδομής (τίτλος 2).

Παρατηρήσεις σχετικά με τις εσωτερικές δικλίδες ελέγχου

3.4.14. Η ΚΕ έχει θεσπίσει αξιόπιστες προληπτικές διαδικασίες δικλίδων ελέγχου, οι οποίες βασίζονται σε εξέταση εγγράφων που αφορούν οικονομικά και επιχειρησιακά ζητήματα. Η ΚΕ είναι υποχρεωμένη να εφαρμόσει το νέο πλαίσιο εσωτερικού ελέγχου της Επιτροπής (ICF), το οποίο θεμελιώνεται σε 17 αρχές εσωτερικού ελέγχου. Στα τέλη του 2019, η ΚΕ είχε εφαρμόσει το νέο ICF και είχε αναπτύξει δείκτες για την αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας της διαδικασίας δικλίδων που εφαρμόζει για όλες τις αρχές εσωτερικού ελέγχου και τα σχετικά χαρακτηριστικά τους. Το 2019 ήταν το δεύτερο έτος αυτοαξιολόγησης των δραστηριοτήτων εσωτερικού ελέγχου της ΚΕ υπό το νέο πλαίσιο.

3.4.15. Όσον αφορά τις ενδιάμεσες και τελικές πληρωμές στο πλαίσιο του 7ου ΠΠ, η ΚΕ διενεργεί κατασταλτικούς ελέγχους στις εγκαταστάσεις των δικαιούχων, ενώ όσον αφορά τις δηλώσεις δαπανών των έργων στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων 2020» υπεύθυνη για τους κατασταλτικούς ελέγχους είναι η Κοινή Υπηρεσία Ελέγχου της Επιτροπής. Βάσει των αποτελεσμάτων των κατασταλτικών ελέγχων στα τέλη του 2019, η ΚΕ ανέφερε αντιπροσωπευτικό ποσοστό σφάλματος ύψους 2,05 % και υπολειπόμενο ποσοστό σφάλματος 0,66 % για έργα του 7ου ΠΠ⁴⁰, και αντιπροσωπευτικό ποσοστό σφάλματος ύψους 0,85 % και υπολειπόμενο ποσοστό σφάλματος 0,52 % για τα έργα του προγράμματος «Ορίζων 2020» (εκκαθαρίσεις και τελικές πληρωμές)⁴¹. Στην πρότασή της για κανονισμό του προγράμματος «Ορίζων 2020»⁴², η Επιτροπή θεωρεί ότι «για τις ερευνητικές δαπάνες στο πλαίσιο του προγράμματος-πλαίσιου “Ορίζων 2020”, ο κίνδυνος σφάλματος, σε ετήσια βάση, που κυμαίνεται από 2% έως 5% αποτελεί ρεαλιστικό στόχο, λαμβάνοντας υπόψη το κόστος των ελέγχων, τα μέτρα απλούστευσης που προτείνονται για τη μείωση της πολυπλοκότητας των κανόνων και τους συναφείς εγγενείς κινδύνους που συνδέονται με την επιστροφή δαπανών του ερευνητικού έργου. Ο απώτερος στόχος για το ποσοστό εναπομενόντων σφαλμάτων κατά την ολοκλήρωση των προγραμμάτων, αφού ληφθεί υπόψη ο δημοσιονομικός αντίκτυπος όλων των λογιστικών ελέγχων, των

⁴⁰ Ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων για το 2019 της ΚΕ ΠΚΦ 2, σ. 4.3.

⁴¹ Ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων για το 2019 της ΚΕ ΠΚΦ 2, σ. 4.3.

⁴² COM(2011) 809 τελικό.

μέτρων διόρθωσης και ανάκτησης, είναι να επιτευχθεί ένα επίπεδο όσο το δυνατόν πλησιέστερα στο 2%.»

3.4.16. Στο πλαίσιο της εφαρμογής των δικλίδων ελέγχου που αφορούν τις επιχειρησιακές πληρωμές, επιλέξαμε και ελέγξαμε τυχαίο δείγμα πληρωμών που πραγματοποιήθηκαν το 2019 στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων 2020» στο επίπεδο των τελικών δικαιούχων, προκειμένου να επιβεβαιώσουμε τα ποσοστά σφάλματος του κατασταλτικού ελέγχου. Στο πλαίσιο των εν λόγω διεξοδικών ελέγχων δεν προέκυψαν σημαντικά σφάλματα ή αδυναμίες των δικλίδων στο δείγμα των δικαιούχων της ΚΕ.

Άλλα θέματα

3.4.17. Το 2019 η ΚΕ σταθεροποίησε σε σημαντικό βαθμό την κατάσταση του προσωπικού της. Ειδικότερα, το ποσοστό εναλλαγής προσωπικού μειώθηκε από 21 % σε 5,6 %, ο αριθμός των υπαλλήλων σε μακροχρόνια αναρρωτική άδεια μειώθηκε από τέσσερις σε έναν, και η χρήση προσωρινά απασχολούμενων μειώθηκε από 5,1 σε 3,8 ισοδύναμα πλήρους απασχόλησης (ΙΠΑ).

Παρακολούθηση των παρατηρήσεων προηγούμενων ετών

3.4.18. Στο [παράρτημα](#) παρουσιάζεται επισκόπηση των διορθωτικών μέτρων που ελήφθησαν σε συνέχεια των παρατηρήσεων που διατύπωσε το ΕΕΣ σε προηγούμενα έτη.

Παράρτημα - Παρακολούθηση των παρατηρήσεων προηγούμενων ετών

Έτος	Σχόλια του ΕΕΣ	Κατάσταση εφαρμογής των διορθωτικών μέτρων (Ολοκληρώθηκε / Εν εξελίξει / Εκκρεμεί / ά.α.)
2017	Προς το τέλος του 2017, οι μη χρησιμοποιηθείσες πιστώσεις πληρωμών από τα προηγούμενα έτη ανέρχονταν σε 78,7 εκατομμύρια ευρώ. Κατά συνέπεια, τον Ιούλιο του 2017, το διοικητικό συμβούλιο της ΚΕ ενέκρινε μείωση των νέων επιχειρησιακών πιστώσεων πληρωμών του έτους κατά 56 εκατομμύρια ευρώ, και τον Νοέμβριο του 2017 τη μείωση των σωρευμένων μη χρησιμοποιηθεισών πιστώσεων πληρωμών από προηγούμενα έτη κατά 25,8 εκατομμύρια ευρώ. Η εν λόγω κατάσταση υποδεικνύει ότι τα τελευταία έτη υπήρχαν αδυναμίες στον σχεδιασμό και στην παρακολούθηση της ανάγκης για νέες πιστώσεις πληρωμών.	Ολοκληρώθηκε
2017	Σε συνέχεια των συστάσεων που διατύπωσαν οι αξιολογητές, η ΚΕ κατήρτισε σχέδιο δράσης το οποίο ενέκρινε το διοικητικό συμβούλιο της ΠΚΦ 2 τον Νοέμβριο του 2017. Το σχέδιο δράσης περιλαμβάνει ένα ευρύ φάσμα δράσεων που πρέπει να υλοποιήσει η ΚΕ, σε σχέση με τις οποίες έχει ήδη δρομολογηθεί μια σειρά δραστηριοτήτων. Στην πλειονότητά τους, οι δράσεις πρέπει να υλοποιηθούν το 2018 και το 2019, ενώ ορισμένες εξ αυτών θα ληφθούν υπόψη κατά την επόμενη περίοδο προγραμματισμού.	Ολοκληρώθηκε

Έτος	Σχόλια του ΕΕΣ	Κατάσταση εφαρμογής των διορθωτικών μέτρων (Ολοκληρώθηκε / Εν εξελίξει / Εκκρεμεί / ά.α.)
2018	<p>Στο τέλος του 2018, οι αχρησιμοποίητες πιστώσεις πληρωμών που είχαν μεταφερθεί από προηγούμενα έτη ανέρχονταν σε 56,1 εκατομμύρια ευρώ. Κατά συνέπεια, τον Δεκέμβριο του 2018 το διοικητικό συμβούλιο της ΚΕ ενέκρινε τροποποίηση του προϋπολογισμού, με σκοπό τη μείωση των νέων πιστώσεων πληρωμών του έτους κατά 36,3 εκατομμύρια ευρώ⁴³. Παρότι συγκριτικά με το προηγούμενο έτος η κατάσταση βελτιώθηκε αφότου η ΚΕ ΠΚΦ εφάρμοσε αρκετά διορθωτικά μέτρα, εξακολούθησαν να υπάρχουν αδυναμίες όσον αφορά τον σχεδιασμό και την παρακολούθηση της ανάγκης για νέες πιστώσεις πληρωμών.</p>	Ολοκληρώθηκε
2018	<p>Το 2018 το ποσοστό εναλλαγής προσωπικού της ΚΕ ήταν υψηλό, φθάνοντας κατά μέσο όρο το 21 % περίπου, ενώ ήταν ιδιαίτερα υψηλό για τους συμβασιούχους, με ποσοστό περίπου 60 %. Η κατάσταση επιδεινώθηκε εξαιτίας οκτώ περιπτώσεων στις οποίες υπάλληλοι έλαβαν αναρρωτικές άδειες μακράς διαρκείας, οι τέσσερις εκ των οποίων ήταν νέες περιπτώσεις που προέκυψαν το 2018. Συνεπώς, μόνο το ήμισυ του προσωπικού της ΚΕ παρέμεινε σταθερό το 2018, γεγονός που αύξησε τον κίνδυνο για την ΚΕ να μην επιτύχει, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα, τους επιχειρησιακούς στόχους της. Για να αντιμετωπίσει τη συγκεκριμένη κατάσταση του προσωπικού το 2018, η ΚΕ κατέφυγε στη χρήση προσωρινά απασχολούμενων, οι οποίοι αντιπροσώπευαν το 9,6 % του συνολικού προσωπικού της.</p>	Ολοκληρώθηκε

⁴³ Η τρίτη τροποποίηση του προϋπολογισμού για το 2018 εγκρίθηκε στις 5 Δεκεμβρίου 2018.

Απάντηση της Κοινής Επιχείρησης

Η Κοινή Επιχείρηση λαμβάνει υπόψη την έκθεση του Συνεδρίου.

3.5. Κοινή Επιχείρηση «Κυψέλες καυσίμου και υδρογόνο» (ΚΚΥ)

Εισαγωγή

3.5.1. Η ΚΕ για την υλοποίηση της κοινής τεχνολογικής πρωτοβουλίας «Κυψέλες καυσίμου και υδρογόνο» (ΚΕ ΚΚΥ), με έδρα στις Βρυξέλλες, συστάθηκε τον Μάιο του 2008 για το χρονικό διάστημα έως την 31η Δεκεμβρίου 2017⁴⁴ (ΚΚΥ 1). Τον Μάιο του 2014, το Συμβούλιο παρέτεινε τη διάρκεια λειτουργίας της έως τις 31 Δεκεμβρίου 2024⁴⁵ (ΚΚΥ 2).

3.5.2. Η ΚΕ ΚΚΥ αποτελεί σύμπραξη δημόσιου-ιδιωτικού τομέα στο πεδίο της τεχνολογικής έρευνας και καινοτομίας όσον αφορά το υδρογόνο και τις κυψέλες καυσίμου. Τα ιδρυτικά μέλη της ΚΕ είναι η Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ), εκπροσωπούμενη από την Επιτροπή, ο βιομηχανικός όμιλος («Hydrogen Europe») και ο ερευνητικός όμιλος («Hydrogen Europe Research»).

---

⁴⁴ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 521/2008 του Συμβουλίου, της 30ής Μαΐου 2008, για τη σύσταση της ΚΕ «Κυψέλες καυσίμου και υδρογόνο» (ΕΕ L 153 της 12.6.2008, σ. 1), όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1183/2011 του Συμβουλίου (ΕΕ L 302 της 19.11.2011, σ. 3).

⁴⁵ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 559/2014 του Συμβουλίου, της 6ης Μαΐου 2014, για τη σύσταση της ΚΕ «Κυψέλες καυσίμου και υδρογόνο 2» (ΕΕ L 169 της 7.6.2014, σ. 108).

3.5.3. Στον **πίνακα 3.5.1** παρουσιάζονται τα βασικά αριθμητικά στοιχεία που αφορούν την ΚΕ⁴⁶.

Πίνακας 3.5.1 – Βασικά αριθμητικά στοιχεία που αφορούν την ΚΕ

	2019	2018
Προϋπολογισμός σε νέες πιστώσεις πληρωμών (εκατομμύρια ευρώ)	104,2	102,4
Προϋπολογισμός σε νέες πιστώσεις ανάληψης υποχρεώσεων (εκατομμύρια ευρώ)	87,1	79,8
Διαθέσιμος προϋπολογισμός πληρωμών (εκατομμύρια ευρώ) ⁽¹⁾	113,9	126,5
Διαθέσιμος προϋπολογισμός αναλήψεων υποχρεώσεων (εκατομμύρια ευρώ) ⁽¹⁾	91,7	85,5
Σύνολο υπαλλήλων στις 31 Δεκεμβρίου ⁽²⁾	28	27

⁽¹⁾ Στον διαθέσιμο προϋπολογισμό περιλαμβάνονται αχρησιμοποίητες πιστώσεις προηγούμενων ετών, τις οποίες η ΚΕ ενέγραψε εκ νέου στον προϋπολογισμό του τρέχοντος έτους, έσοδα για ειδικό προορισμό και ανακατανομές στο επόμενο έτος.

⁽²⁾ Μόνιμοι, έκτακτοι και συμβασιούχοι υπάλληλοι, καθώς και αποσπασμένοι εθνικοί εμπειρογνώμονες.

Πηγή: Στοιχεία παρασχεθέντα από την ΚΕ.

⁴⁶ Περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τις αρμοδιότητες και τις δραστηριότητες της ΚΕ διατίθενται στον ιστότοπό της: www.fch.europa.eu.

Πληροφορίες προς υποστήριξη της δήλωσης αξιοπιστίας

Γνώμη

3.5.4. Ελέγξαμε:

- α) τους λογαριασμούς της ΚΕ, οι οποίοι περιλαμβάνουν τις οικονομικές καταστάσεις⁴⁷ και τις εκθέσεις σχετικά με την εκτέλεση του προϋπολογισμού⁴⁸ για το οικονομικό έτος που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2019, καθώς και
- β) τη νομιμότητα και κανονικότητα των πράξεων στις οποίες βασίζονται οι εν λόγω λογαριασμοί, όπως ορίζει το άρθρο 287 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ).

Αξιοπιστία των λογαριασμών

Γνώμη σχετικά με την αξιοπιστία των λογαριασμών

3.5.5. Κατά τη γνώμη μας, οι λογαριασμοί της ΚΕ για το οικονομικό έτος που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2019 απεικονίζουν εύλογα, από κάθε ουσιώδη πλευρά, την οικονομική κατάστασή της την 31η Δεκεμβρίου 2019, τα αποτελέσματα των πράξεών της, τις ταμειακές ροές της και τις μεταβολές του καθαρού ενεργητικού της για το οικονομικό έτος που έληξε την ημερομηνία αυτή, σύμφωνα με τον δημοσιονομικό κανονισμό της και τους λογιστικούς κανόνες που ενέκρινε ο υπόλογος της Επιτροπής. Οι κανόνες αυτοί βασίζονται στα διεθνώς αποδεκτά λογιστικά πρότυπα για τον δημόσιο τομέα.

---

⁴⁷ Οι οικονομικές καταστάσεις περιλαμβάνουν τον ισολογισμό, την κατάσταση οικονομικών αποτελεσμάτων, την κατάσταση ταμειακών ροών, την κατάσταση μεταβολών του καθαρού ενεργητικού, καθώς και σύνοψη των κύριων λογιστικών πολιτικών και άλλες επεξηγηματικές σημειώσεις.

⁴⁸ Οι καταστάσεις σχετικά με την εκτέλεση του προϋπολογισμού περιλαμβάνουν τις καταστάσεις που παρουσιάζουν συγκεντρωτικά το σύνολο των πράξεων του προϋπολογισμού και τις σχετικές επεξηγηματικές σημειώσεις.

Νομιμότητα και κανονικότητα των πράξεων στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί

Έσοδα

Γνώμη σχετικά με τη νομιμότητα και κανονικότητα των εσόδων στα οποία βασίζονται οι λογαριασμοί

3.5.6. Κατά τη γνώμη μας, τα έσοδα στα οποία βασίζονται οι λογαριασμοί για το οικονομικό έτος που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2019 είναι, από κάθε ουσιώδη πλευρά, νόμιμα και κανονικά.

Πληρωμές

Γνώμη σχετικά με τη νομιμότητα και κανονικότητα των πληρωμών στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί

3.5.7. Κατά τη γνώμη μας, οι πληρωμές στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί για το οικονομικό έτος που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2019 είναι, από κάθε ουσιώδη πλευρά, νόμιμες και κανονικές.

3.5.8. Οι παρατηρήσεις που ακολουθούν δεν θέτουν υπό αμφισβήτηση τη γνώμη του ΕΕΣ.

Παρατηρήσεις σχετικά με την εκτέλεση του προϋπολογισμού του 7ου ΠΠ

3.5.9. Στον [πίνακα 3.5.2](#) παρουσιάζονται συνοπτικά οι εισφορές των μελών στο πρόγραμμα ΚΚΥ 1 ως είχαν στα τέλη του 2019.

Πίνακας 3.5.2 – Εισφορές των μελών στην ΚΚΥ 1 (σε εκατομμύρια ευρώ)

Μέλη	Εισφορές μελών (δυνάμει του ιδρυτικού κανονισμού)			Εισφορές μελών (ως είχαν στις 31.12.2019)				
	Επιχειρησιακές δραστηριότητες	Συμπληρωματικές δραστηριότητες (1)	Σύνολο	Σε χρήμα	Σε είδος, επικυρωμένες	Σε είδος· έχουν αναφερθεί, δεν έχουν ακόμη επικυρωθεί	Σε είδος για συμπληρωματικές δραστηριότητες	Σύνολο
ΕΕ (ΓΔ RTD)	470,0	μ.δ.	470,0	402,4	19,1	0,0	μ.δ.	421,5
Μέλη από τον ιδιωτικό τομέα	470,0	μ.δ.	470,0	17,9	429,6	2,9	ά.α.	450,4
Σύνολο	940,0	μ.δ.	940,0	420,3	448,7	2,9	μ.δ.	871,9

(1) Οι συμπληρωματικές δραστηριότητες δεν εμπίπτουν στο πεδίο ελέγχου του ΕΕΣ.

Πηγή: Στοιχεία παρασχεθέντα από την ΚΕ.

3.5.10. Όσον αφορά τον προϋπολογισμό της ΚΕ που ήταν διαθέσιμος το 2019 για έργα του 7ου ΠΠ, το ποσοστό εκτέλεσης των πιστώσεων πληρωμών ανήλθε στο 95,1 %.

Παρατηρήσεις σχετικά με την εκτέλεση του προϋπολογισμού του προγράμματος «Ορίζων 2020»

3.5.11. Στον [πίνακα 3.5.3](#) παρουσιάζονται συνοπτικά οι εισφορές των μελών στο πρόγραμμα ΚΚΥ 2 ως είχαν στα τέλη του 2019.

Πίνακας 3.5.3 – Εισφορές των μελών στο πρόγραμμα ΚΚΥ 2 (σε εκατομμύρια ευρώ)

Μέλη	Εισφορές μελών (δυνάμει του ιδρυτικού κανονισμού)			Εισφορές μελών (ως είχαν στις 31.12.2019)				
	Επιχειρησιακές δραστηριότητες	Συμπληρωματικές δραστηριότητες (1)	Σύνολο	Σε χρήμα	Σε είδος, επικυρωμένες	Σε είδος· έχουν αναφερθεί, δεν έχουν ακόμη επικυρωθεί	Σε είδος για συμπληρωματικές δραστηριότητες	Σύνολο
ΕΕ (ΓΔ RTD)	665,0	0,0	665,0	420,0	0,0	0,0	0,0	420,0
Μέλη από τον ιδιωτικό τομέα	95,0	285,0	380,0	6,3	5,4	26,4	667,0	705,1
Σύνολο	760,0	285,0	1 045,0	426,3	5,4	26,4	667,0	1 125,1

(1) Οι συμπληρωματικές δραστηριότητες δεν εμπίπτουν στο πεδίο ελέγχου του ΕΕΣ.

Πηγή: Στοιχεία παρασχεθέντα από την ΚΕ.

3.5.12. Το χαμηλό επίπεδο των εισφορών σε είδος υπέρ επιχειρησιακών δραστηριοτήτων από τα μέλη του κλάδου οφείλεται στο γεγονός ότι η ΚΕ πιστοποιεί τις εισφορές κατά τον χρόνο των τελικών δηλώσεων δαπανών. Ως εκ τούτου, η πιστοποίηση της πλειονότητας των δεσμευμένων εισφορών σε είδος θα λάβει χώρα αργότερα εντός της περιόδου του προγράμματος «Ορίζων 2020», όταν πραγματοποιηθεί η τελική πληρωμή των έργων και εκδοθούν τα πιστοποιητικά οικονομικών καταστάσεων (CFS).

3.5.13. Όσον αφορά τον προϋπολογισμό της ΚΕ που ήταν διαθέσιμος το 2019 για έργα του προγράμματος «Ορίζων 2020», τα ποσοστά εκτέλεσης των πιστώσεων ανάληψης υποχρεώσεων και πληρωμών ανήλθαν σε 86,3 % και 100 % αντίστοιχα. Οι

πιστώσεις ανάληψης υποχρεώσεων δεν χρησιμοποιήθηκαν πλήρως, καθώς δεν ανατέθηκαν συμβάσεις για δύο θέματα της πρόσκλησης του 2019.

Παρατηρήσεις σχετικά με τις εσωτερικές δικλίδες ελέγχου

3.5.14. Η ΚΕ εφαρμόζει διαδικασίες προληπτικών ελέγχων οι οποίες βασίζονται σε εξέταση εγγράφων σε σχέση με χρηματοοικονομικές και επιχειρησιακές πτυχές. Η ΚΕ είναι υποχρεωμένη να εφαρμόσει το νέο πλαίσιο εσωτερικού ελέγχου της Επιτροπής (ICF), το οποίο θεμελιώνεται σε 17 αρχές εσωτερικού ελέγχου. Στα τέλη του 2019, η ΚΕ είχε ήδη εκπονήσει μελέτη αποκλίσεων με βάση το υφιστάμενο σύστημα εσωτερικού ελέγχου και καθόρισε δείκτες για την αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας των νέων αρχών εσωτερικού ελέγχου και των σχετικών χαρακτηριστικών τους.

3.5.15. Όσον αφορά τις ενδιάμεσες και τελικές πληρωμές στο πλαίσιο του 7ου ΠΠ, η ΚΕ διενεργεί κατασταλτικούς ελέγχους στο επίπεδο των δικαιούχων, ενώ όσον αφορά τις δηλώσεις δαπανών των έργων στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων 2020» υπεύθυνη για τους κατασταλτικούς ελέγχους είναι η Κοινή Υπηρεσία Ελέγχου (CAS) της Επιτροπής. Βάσει των αποτελεσμάτων των κατασταλτικών ελέγχων στα τέλη του 2019, η ΚΕ ανέφερε αντιπροσωπευτικό ποσοστό σφάλματος ύψους 2,08 % και υπολειπόμενο ποσοστό σφάλματος 1,08 % για έργα του 7ου ΠΠ⁴⁹, και αντιπροσωπευτικό ποσοστό σφάλματος ύψους 0,94 % και υπολειπόμενο ποσοστό σφάλματος 0,7 % για τα έργα του προγράμματος «Ορίζων 2020» (εκκαθαρίσεις και τελικές πληρωμές)⁵⁰. Στην πρότασή της για κανονισμό του προγράμματος «Ορίζων 2020»⁵¹, η Επιτροπή θεωρεί ότι «για τις ερευνητικές δαπάνες στο πλαίσιο του προγράμματος-πλαίσιου “Ορίζων 2020”, ο κίνδυνος σφάλματος, σε ετήσια βάση, που κυμαίνεται από 2% έως 5% αποτελεί ρεαλιστικό στόχο, λαμβάνοντας υπόψη το κόστος των ελέγχων, τα μέτρα απλούστευσης που προτείνονται για τη μείωση της πολυπλοκότητας των κανόνων και τους συναφείς εγγενείς κινδύνους που συνδέονται με την επιστροφή δαπανών του ερευνητικού έργου. Ο απώτερος στόχος για το ποσοστό εναπομενόντων σφαλμάτων κατά την ολοκλήρωση των προγραμμάτων, αφού ληφθεί υπόψη ο δημοσιονομικός αντίκτυπος όλων των λογιστικών ελέγχων, των μέτρων διόρθωσης και ανάκτησης, είναι να επιτευχθεί ένα επίπεδο όσο το δυνατόν πλησιέστερα στο 2%.»

⁴⁹ Ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων για το 2019 της ΚΕ ΚΚΥ 2, σημείο 4.3.

⁵⁰ Ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων για το 2019 της ΚΕ ΚΚΥ 2, σημείο 4.3.

⁵¹ COM(2011) 809 τελικό.

3.5.16. Στο πλαίσιο της εφαρμογής των δικλίδων ελέγχου που αφορούν τις επιχειρησιακές πληρωμές, επιλέξαμε και ελέγξαμε τυχαίο δείγμα πληρωμών που πραγματοποιήθηκαν το 2019 στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων 2020» στο επίπεδο των τελικών δικαιούχων, προκειμένου να επιβεβαιώσουμε τα ποσοστά σφάλματος του κατασταλτικού ελέγχου. Στο πλαίσιο των εν λόγω διεξοδικών ελέγχων δεν προέκυψαν σημαντικά σφάλματα ή αδυναμίες των δικλίδων στο δείγμα των δικαιούχων της ΚΕ.

Παρακολούθηση των παρατηρήσεων προηγούμενων ετών

3.5.17. Στο *παράρτημα* παρουσιάζεται επισκόπηση των διορθωτικών μέτρων που ελήφθησαν σε συνέχεια των παρατηρήσεων που διατύπωσε το ΕΕΣ σε προηγούμενα έτη.

Παράρτημα - Παρακολούθηση των παρατηρήσεων προηγούμενων ετών

Έτος	Σχόλια του ΕΕΣ	Κατάσταση εφαρμογής των διορθωτικών μέτρων (Ολοκληρώθηκε / Εν εξελίξει / Εκκρεμεί / ά.α.)
2017	<p>Σε συνέχεια των συστάσεων που διατύπωσαν οι αξιολογητές, η ΚΕ κατήρτισε σχέδιο δράσης το οποίο ενέκρινε το διοικητικό συμβούλιο της ΚΕ ΚΚΥ 2 τον Μάρτιο του 2018. Το σχέδιο δράσης περιλαμβάνει ένα ευρύ φάσμα δράσεων που πρέπει να υλοποιήσει η ΚΕ, σε σχέση με τις οποίες έχουν ήδη δρομολογηθεί ορισμένες δραστηριότητες. Στην πλειονότητά τους, οι δράσεις πρέπει να υλοποιηθούν το 2018 και το 2019, ενώ οι υπόλοιπες θα ληφθούν υπόψη κατά την επόμενη περίοδο προγραμματισμού.</p>	Ολοκληρώθηκε

Απάντηση της Κοινής Επιχείρησης

Η Κοινή Επιχείρηση λαμβάνει υπόψη την έκθεση του Συνεδρίου.

3.6. Κοινή Επιχείρηση «Ηλεκτρονικά συστατικά στοιχεία και συστήματα για την ευρωπαϊκή πρωτοπορία» (ECSEL)

Εισαγωγή

3.6.1. Η ΚΕ «Ηλεκτρονικά συστατικά στοιχεία και συστήματα για την ευρωπαϊκή πρωτοπορία» (ECSEL), με έδρα στις Βρυξέλλες, συστάθηκε τον Μάιο του 2014⁵² και για το διάστημα έως την 31η Δεκεμβρίου 2024. Η ΚΕ ECSEL αντικατέστησε και διαδέχθηκε τις ΚΕ ENIAC και ARTEMIS, οι οποίες έκλεισαν στις 26 Ιουνίου 2014. Η ΚΕ ECSEL άρχισε να λειτουργεί αυτόνομα στις 27 Ιουνίου 2014.

3.6.2. Η ΚΕ ECSEL είναι σύμπραξη δημόσιου-ιδιωτικού τομέα με σκοπό την έρευνα στη νανοηλεκτρονική και τα ενσωματωμένα συστήματα υπολογιστών. Τα ιδρυτικά μέλη της ΚΕ είναι η Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ), εκπροσωπούμενη από την Επιτροπή (ΓΔ CONNECT), τα κράτη που μετέχουν στην ΚΕ ECSEL⁵³ και τρεις ενώσεις του κλάδου (AENEAS, ARTEMISIA και EPOSS), οι οποίες εκπροσωπούν εταιρείες και ερευνητικούς οργανισμούς που δραστηριοποιούνται στους τομείς των ενσωματωμένων και κυβερνοφυσικών συστημάτων, της ενσωμάτωσης έξυπνων συστημάτων και της μικρο-/νανοηλεκτρονικής.

---

⁵² Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 561/2014 του Συμβουλίου, της 6ης Μαΐου 2014, για τη σύσταση της ΚΕ ECSEL (ΕΕ L 169 της 7.6.2014, σ. 152).

⁵³ Αυστρία, Βέλγιο, Βουλγαρία, Τσεχία, Δανία, Εσθονία, Φινλανδία, Γαλλία, Γερμανία, Ελλάδα, Ουγγαρία, Ιρλανδία, Ισραήλ, Ιταλία, Λετονία, Λιθουανία, Λουξεμβούργο, Μάλτα, Κάτω Χώρες, Νορβηγία, Πολωνία, Πορτογαλία, Ρουμανία, Σλοβακία, Σλοβενία, Ισπανία, Σουηδία, Ελβετία, Τουρκία και Ηνωμένο Βασίλειο.

3.6.3. Στον *πίνακα 3.6.1.* παρουσιάζονται τα βασικά αριθμητικά στοιχεία που αφορούν την ΚΕ⁵⁴.

Πίνακας 3.6.1 – Βασικά αριθμητικά στοιχεία που αφορούν την ΚΕ

	2019	2018
Προϋπολογισμός σε νέες πιστώσεις πληρωμών (εκατομμύρια ευρώ)	172,6	290,1
Προϋπολογισμός σε νέες πιστώσεις ανάληψης υποχρεώσεων (εκατομμύρια ευρώ)	197,7	187,3
Διαθέσιμος προϋπολογισμός πληρωμών (εκατομμύρια ευρώ) ⁽¹⁾	232,5	310,6
Διαθέσιμος προϋπολογισμός αναλήψεων υποχρεώσεων (εκατομμύρια ευρώ) ⁽¹⁾	204,0	194,2
Σύνολο υπαλλήλων στις 31 Δεκεμβρίου ⁽²⁾	29	30

⁽¹⁾ Στον διαθέσιμο προϋπολογισμό περιλαμβάνονται αχρησιμοποίητες πιστώσεις προηγούμενων ετών, τις οποίες η ΚΕ ενέγραψε εκ νέου στον προϋπολογισμό του τρέχοντος έτους, έσοδα για ειδικό προορισμό και ανακατανομές στο επόμενο έτος.

⁽²⁾ Έκτακτοι και συμβασιούχοι υπάλληλοι, καθώς και αποσπασμένοι εθνικοί εμπειρογνώμονες.

Πηγή: Στοιχεία παρασχεθέντα από την ΚΕ.

⁵⁴ Περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τις αρμοδιότητες και τις δραστηριότητες της ΚΕ διατίθενται στον ιστότοπό της: www.ecsel.eu.

Πληροφορίες προς υποστήριξη της δήλωσης αξιοπιστίας

Γνώμη

3.6.4. Ελέγξαμε:

- α) τους λογαριασμούς της ΚΕ, οι οποίοι περιλαμβάνουν τις οικονομικές καταστάσεις⁵⁵ και τις εκθέσεις σχετικά με την εκτέλεση του προϋπολογισμού⁵⁶ για το οικονομικό έτος που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2019, καθώς και
- β) τη νομιμότητα και κανονικότητα των πράξεων στις οποίες βασίζονται οι εν λόγω λογαριασμοί, όπως ορίζει το άρθρο 287 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ).

Αξιοπιστία των λογαριασμών

Γνώμη σχετικά με την αξιοπιστία των λογαριασμών

3.6.5. Κατά τη γνώμη μας, οι λογαριασμοί της ΚΕ για το οικονομικό έτος που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2019 απεικονίζουν εύλογα, από κάθε ουσιώδη πλευρά, την οικονομική κατάστασή της την 31η Δεκεμβρίου 2019, τα αποτελέσματα των πράξεών της, τις ταμειακές ροές της και τις μεταβολές του καθαρού ενεργητικού της για το οικονομικό έτος που έληξε την ημερομηνία αυτή, σύμφωνα με τον δημοσιονομικό κανονισμό της και τους λογιστικούς κανόνες που ενέκρινε ο υπόλογος της Επιτροπής. Οι κανόνες αυτοί βασίζονται στα διεθνώς αποδεκτά λογιστικά πρότυπα για τον δημόσιο τομέα.

⁵⁵ Οι οικονομικές καταστάσεις περιλαμβάνουν τον ισολογισμό, την κατάσταση οικονομικών αποτελεσμάτων, την κατάσταση ταμειακών ροών, την κατάσταση μεταβολών του καθαρού ενεργητικού, καθώς και σύνοψη των κύριων λογιστικών πολιτικών και άλλες επεξηγηματικές σημειώσεις.

⁵⁶ Οι καταστάσεις σχετικά με την εκτέλεση του προϋπολογισμού περιλαμβάνουν τις καταστάσεις που παρουσιάζουν συγκεντρωτικά το σύνολο των πράξεων του προϋπολογισμού και τις σχετικές επεξηγηματικές σημειώσεις.

Νομιμότητα και κανονικότητα των πράξεων στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί

Έσοδα

Γνώμη σχετικά με τη νομιμότητα και κανονικότητα των εσόδων στα οποία βασίζονται οι λογαριασμοί

3.6.6. Κατά τη γνώμη μας, τα έσοδα στα οποία βασίζονται οι λογαριασμοί για το οικονομικό έτος που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2019 είναι, από κάθε ουσιώδη πλευρά, νόμιμα και κανονικά.

Πληρωμές

Γνώμη σχετικά με τη νομιμότητα και κανονικότητα των πληρωμών στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί

3.6.7. Κατά τη γνώμη μας, οι πληρωμές στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί για το οικονομικό έτος που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2019 είναι, από κάθε ουσιώδη πλευρά, νόμιμες και κανονικές.

3.6.8. Οι παρατηρήσεις που ακολουθούν δεν θέτουν υπό αμφισβήτηση τη γνώμη του ΕΕΣ.

Παρατηρήσεις σχετικά με την εκτέλεση του προϋπολογισμού του 7ου ΠΠ

3.6.9. Στα τέλη του 2019, η ΕΕ είχε εισφέρει 637,6 εκατομμύρια ευρώ από το ταμείο του 7ου ΠΠ για τη συγχρηματοδότηση των δραστηριοτήτων της ΚΕ ECSEL στο πλαίσιο του 7ου ΠΠ (όπως συνεχίστηκαν από τις ΚΕ ARTEMIS και ENIAC τον Ιούνιο του 2014) και 17,9 εκατομμύρια ευρώ για τη συγχρηματοδότηση των σχετικών διοικητικών δαπανών. Η σωρευτική ανάληψη υποχρεώσεων για δραστηριότητες του 7ου ΠΠ που ανέλαβε η ΚΕ ECSEL τον Ιούνιο του 2014 ανήλθε σε 447,3 εκατομμύρια ευρώ (101,4 εκατομμύρια ευρώ για την ARTEMIS και 345,9 εκατομμύρια ευρώ για την ENIAC). Στα τέλη του 2019, η ΚΕ ECSEL είχε αποδεσμεύσει 21,8 εκατομμύρια ευρώ (10,7 εκατομμύρια ευρώ για την ARTEMIS και 11,1 εκατομμύρια ευρώ για την ENIAC)

και καταβάλει 372,5 εκατομμύρια ευρώ (78,4 εκατομμύρια ευρώ για την ARTEMIS και 294,1 εκατομμύρια ευρώ για την ENIAC).

3.6.10. Το ποσοστό εκτέλεσης των διαθέσιμων πιστώσεων πληρωμών της ΚΕ για το 2019, ύψους 44,8 εκατομμυρίων ευρώ, για τη συγχρηματοδότηση έργων του 7ου ΠΠ ανήλθε σε 45,3 %. Το χαμηλό αυτό ποσοστό οφειλόταν κυρίως στις καθυστερήσεις των εθνικών αρχών χρηματοδότησης (ΕΑΧ) να χορηγήσουν, όσον αφορά τις τρέχουσες δραστηριότητες του 7ου ΠΠ, τα πιστοποιητικά για το τέλος του έργου. Δεδομένου ότι το πρόγραμμα είχε κλείσει στα τέλη του 2017, οι εν λόγω καθυστερήσεις αυξάνουν τον κίνδυνο να μην χρησιμοποιηθούν πλήρως οι πόροι του 7ου ΠΠ που είχαν ήδη διατεθεί στην ΚΕ.

Παρατηρήσεις σχετικά με την εκτέλεση του προϋπολογισμού του προγράμματος «Ορίζων 2020»

3.6.11. Στον [πίνακα 3.6.2](#) παρουσιάζονται συνοπτικά οι εισφορές των μελών στην ΚΕ ECSEL ως είχαν στα τέλη του 2019.

Πίνακας 3.6.2 – Εισφορές των μελών στις δραστηριότητες της ECSEL στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων 2020» (σε εκατομμύρια ευρώ)

Μέλη	Εισφορές μελών (δυνάμει του ιδρυτικού κανονισμού)			Εισφορές μελών (ως είχαν στις 31.12.2019)				
	Επιχειρησιακές δραστηριότητες	Συμπληρωματικές δραστηριότητες (1)	Σύνολο	Σε χρήμα	Σε είδος, επικυρωμένες	Σε είδος- έχουν αναφερθεί, δεν έχουν ακόμη επικυρωθεί	Σε είδος για συμπληρωματικές δραστηριότητες	Σύνολο
ΕΕ (ΓΔ CONNECT)	1 185,0	μ.δ.	1 185,0	681,5	0,0	0,0	μ.δ.	681,5
Μέλη από τον ιδιωτικό τομέα	1 657,5	μ.δ.	1 657,5	14,9	102,5	705,4	ά.α.	822,8
Σύνολο	2 842,5	μ.δ.	2 842,5	696,4	102,5	705,4	μ.δ.	1 504,3

(1) Οι συμπληρωματικές δραστηριότητες δεν εμπίπτουν στο πεδίο ελέγχου του ΕΕΣ.

Πηγή: Στοιχεία παρασχεθέντα από την ΚΕ.

3.6.12. Τα 30 κράτη που μετέχουν στην ΚΕ ECSEL υποχρεούνται να καταβάλλουν οικονομικές εισφορές για τις επιχειρησιακές δαπάνες της ύψους τουλάχιστον 1 170 εκατομμυρίων ευρώ⁵⁷. Στο τέλος του 2019, τα μετέχοντα κράτη που έλαβαν μέρος στις προσκλήσεις υποβολής προτάσεων που δημοσιεύθηκαν μεταξύ του 2014 και του 2018⁵⁸ υπέγραψαν αναλήψεις υποχρεώσεων ύψους 763,5 εκατομμυρίων ευρώ και πραγματοποίησαν πληρωμές

⁵⁷ Άρθρο 4, παράγραφος 1, του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 561/2014.

⁵⁸ Από τα 30 μετέχοντα κράτη της ECSEL, 19 συμμετείχαν στην πρόσκληση του 2014, 21 στην πρόσκληση του 2015, 24 στην πρόσκληση του 2016, 18 στην πρόσκληση του 2017 και 21 στην πρόσκληση του 2018.

ύψους 341,6 εκατομμυρίων ευρώ (29,2 % των συνολικών απαιτούμενων εισφορών). Το χαμηλό επίπεδο των εισφορών των μετεχόντων κρατών προκύπτει από το γεγονός ότι ορισμένα από αυτά αναγνωρίζουν και δηλώνουν τις δαπάνες στην ΚΕ ECSEL μόλις ολοκληρωθεί το εκάστοτε έργο του προγράμματος «Ορίζων 2020» που υποστηρίζουν.

3.6.13. Η ΚΕ ECSEL μπορεί να υπολογίσει το πραγματικό ποσό των εισφορών σε είδος των μελών του κλάδου μόνον στο τέλος του προγράμματος, αφού επικυρώσει τις εισφορές των συμμετεχόντων κρατών. Έτσι εξηγείται το υψηλό ποσό των ύψους 705,4 εκατομμυρίων ευρώ των εισφορών σε είδος που είχαν δηλωθεί αλλά όχι επικυρωθεί στο τέλος του 2019.

3.6.14. Όσον αφορά τον προϋπολογισμό της ΚΕ που ήταν διαθέσιμος το 2019 για έργα του προγράμματος «Ορίζων 2020», τα ποσοστά εκτέλεσης των πιστώσεων ανάληψης υποχρεώσεων και πληρωμών ανήλθαν σε 100 % και 89 % αντίστοιχα. Οι πληρωμές προχρηματοδότησης για τα έργα του προγράμματος «Ορίζων 2020» που επελέγησαν στο πλαίσιο των προσκλήσεων υποβολής προτάσεων του 2018 και του 2019 κάλυπταν το 67 % της αξίας των επιχειρησιακών πληρωμών που πραγματοποιήθηκαν κατά τη διάρκεια του έτους.

3.6.15. Δεδομένων των αναγκών της ΚΕ, οι μη χρησιμοποιηθείσες πιστώσεις πληρωμών μπορούν να συμπεριληφθούν στον προϋπολογισμό για τα επόμενα τρία οικονομικά έτη. Η ΚΕ ανακατένειμε 19 εκατομμύρια ευρώ πιστώσεων πληρωμών που δεν είχαν χρησιμοποιηθεί στον επιχειρησιακό προϋπολογισμό του 2019, αυξάνοντας τον αρχικό προϋπολογισμό για τις πληρωμές επιχορηγήσεων από το πρόγραμμα «Ορίζων 2020» από 163 εκατομμύρια ευρώ σε 182 εκατομμύρια ευρώ. Η ΚΕ δικαιολόγησε την ανακατανομή με την αναμενόμενη αύξηση των δηλώσεων δαπανών το 2019, που αφορούν τις προσκλήσεις υποβολής προτάσεων του 2014 και του 2015 σχετικά με το πρόγραμμα «Ορίζων 2020». Στο τέλος του 2019, είχε εκτελεστεί μόλις το 59 % του ανακατανεμηθέντος προϋπολογισμού.

Παρατηρήσεις σχετικά με τις εσωτερικές δικλίδες ελέγχου

3.6.16. Οι διοικητικές συμφωνίες τις οποίες είχαν συνάψει οι ΚΕ ARTEMIS και ENIAC με τις ΕΑΧ εξακολουθούν να ισχύουν από τότε που οι εν λόγω ΚΕ συγχωνεύθηκαν και δημιούργησαν την ΚΕ ECSEL. Βάσει των συμφωνιών αυτών, η στρατηγική κατασταλτικών ελέγχων των ΚΕ ARTEMIS και ENIAC στηρίχθηκε σε μεγάλο βαθμό στις ΕΑΧ όσον αφορά τον έλεγχο των δηλώσεων δαπανών για τα έργα⁵⁹. Η ΚΕ

⁵⁹ Σύμφωνα με τη στρατηγική κατασταλτικών ελέγχων των ΚΕ ARTEMIS και ENIAC, η ΚΕ οφείλει να αξιολογεί τουλάχιστον άπαξ ετησίως αν τα πληροφοριακά στοιχεία που της

ECSEL έχει ήδη προβεί σε ενέργειες για την αξιολόγηση της διενέργειας των κατασταλτικών ελέγχων από τις EAX και έχει λάβει από αυτές γραπτές δηλώσεις στις οποίες βεβαιώνεται ότι η εφαρμογή των εθνικών διαδικασιών παρέχει εύλογη διασφάλιση ως προς τη νομιμότητα και κανονικότητα των πράξεων. Ωστόσο, οι σημαντικές διαφορές στις μεθόδους και τις διαδικασίες που εφαρμόζουν οι EAX δεν επιτρέπουν στην ΚΕ ECSEL να υπολογίσει ένα ενιαίο, αξιόπιστο και σταθμισμένο ποσοστό σφάλματος ή υπολειπόμενο ποσοστό σφάλματος για πληρωμές στο πλαίσιο του 7ου ΠΠ.

3.6.17. Όσον αφορά τα έργα στο πλαίσιο του 7ου ΠΠ, οι πληρωμές που πραγματοποιήθηκαν από την ΚΕ ECSEL το 2019 ανήλθαν σε 20,3 εκατομμύρια ευρώ (έναντι 41 εκατομμυρίων ευρώ το 2018), ποσό που αντιστοιχεί στο 11,2 % (έναντι 22 % το 2018) του συνόλου των επιχειρησιακών πληρωμών που πραγματοποίησε η ΚΕ το 2019. Για τις πληρωμές αυτές εφαρμόσαμε το υπολειπόμενο ποσοστό σφάλματος που προσδιόρισε η ΓΔ RTD για το σύνολο του 7ου ΠΠ, το οποίο στο τέλος του 2019 ανερχόταν σε 3,52 %⁶⁰.

3.6.18. Η ΚΕ έχει θεσπίσει αξιόπιστες προληπτικές διαδικασίες δικλίδων ελέγχου, οι οποίες βασίζονται σε εξέταση εγγράφων που αφορούν οικονομικά και επιχειρησιακά ζητήματα. Η ΚΕ είναι υποχρεωμένη να εφαρμόσει το νέο πλαίσιο εσωτερικού ελέγχου της Επιτροπής (ICF), το οποίο θεμελιώνεται σε 17 αρχές εσωτερικού ελέγχου. Στα τέλη του 2019, η ΚΕ δεν είχε ακόμη δρομολογήσει τη διαδικασία εφαρμογής.

3.6.19. Για τις πληρωμές στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων 2020», αρμόδια για τους κατασταλτικούς ελέγχους είναι η Κοινή Υπηρεσία Ελέγχου της Επιτροπής⁶¹. Βάσει των αποτελεσμάτων των κατασταλτικών ελέγχων στα τέλη του 2019, η ΚΕ ανέφερε αντιπροσωπευτικό ποσοστό σφάλματος ύψους 3 % και υπολειπόμενο ποσοστό σφάλματος 1,48 % για τα έργα του προγράμματος «Ορίζων 2020» (εκκαθαρίσεις και τελικές πληρωμές)⁶². Στην πρότασή της για κανονισμό του προγράμματος «Ορίζων 2020»⁶³, η Επιτροπή θεωρεί ότι «για τις ερευνητικές δαπάνες στο πλαίσιο του προγράμματος-πλαίσιου “Ορίζων 2020”, ο

διαβιβάζουν τα κράτη μέλη τής παρέχουν επαρκή διασφάλιση όσον αφορά τη νομιμότητα και κανονικότητα των εκτελούμενων πράξεων.

⁶⁰ Ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων 2019 της ΓΔ RTD, σ. 36.

⁶¹ Άρθρο 13, παράγραφος 2, του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 561/2014 του Συμβουλίου.

⁶² Ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων της ΚΕ ECSEL για το 2019, Μέρος III Εσωτερικός έλεγχος.

⁶³ COM(2011) 809 τελικό.

κίνδυνος σφάλματος, σε ετήσια βάση, που κυμαίνεται από 2% έως 5% αποτελεί ρεαλιστικό στόχο, λαμβάνοντας υπόψη το κόστος των ελέγχων, τα μέτρα απλούστευσης που προτείνονται για τη μείωση της πολυπλοκότητας των κανόνων και τους συναφείς εγγενείς κινδύνους που συνδέονται με την επιστροφή δαπανών του ερευνητικού έργου. Ο απώτερος στόχος για το ποσοστό εναπομενόντων σφαλμάτων κατά την ολοκλήρωση των προγραμμάτων, αφού ληφθεί υπόψη ο δημοσιονομικός αντίκτυπος όλων των λογιστικών ελέγχων, των μέτρων διόρθωσης και ανάκτησης, είναι να επιτευχθεί ένα επίπεδο όσο το δυνατόν πλησιέστερα στο 2%.»

3.6.20. Στο πλαίσιο της εφαρμογής των δικλίδων ελέγχου που αφορούν τις επιχειρησιακές πληρωμές, επιλέξαμε και ελέγξαμε τυχαίο δείγμα πληρωμών που πραγματοποιήθηκαν το 2019 στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων 2020» στο επίπεδο των τελικών δικαιούχων, προκειμένου να επιβεβαιώσουμε τα ποσοστά σφάλματος του κατασταλτικού ελέγχου. Στο πλαίσιο των εν λόγω διεξοδικών ελέγχων αποκαλύφθηκαν συστημικά σφάλματα που σχετίζονται με τις δηλωθείσες δαπάνες προσωπικού. Οι κύριες πηγές σφαλμάτων ήταν ο εσφαλμένος υπολογισμός των ωριαίων αμοιβών για τον ιδιοκτήτη της εταιρείας και η χρήση ετήσιων ωριαίων αμοιβών που δεν βασίζονταν σε ένα πλήρες οικονομικό έτος.

Παρατήρηση επί άλλων θεμάτων

3.6.21. Η ΚΕ ECSEL πρέπει να βελτιώσει τη διαδικασία εσωτερικής επικοινωνίας για τον εντοπισμό των δικαιούχων που απειλούνται με πτώχευση και την έγκαιρη υποβολή εκθέσεων σχετικά με τις προχρηματοδοτήσεις που κινδυνεύουν να μην ανακτηθούν. Κατά συνέπεια, οι πόροι προχρηματοδότησης που δημοσιοποιούνται στους ετήσιους λογαριασμούς ενδέχεται να είναι υπερεκτιμημένοι.

Παρακολούθηση των παρατηρήσεων προηγούμενων ετών

3.6.22. Στο [παράρτημα](#) παρουσιάζεται επισκόπηση των διορθωτικών μέτρων που ελήφθησαν σε συνέχεια των παρατηρήσεων που διατύπωσε το ΕΕΣ σε προηγούμενα έτη.

Παράρτημα - Παρακολούθηση των παρατηρήσεων προηγούμενων ετών

Έτος	Σχόλια του ΕΕΣ	Κατάσταση εφαρμογής των διορθωτικών μέτρων (Ολοκληρώθηκε / Εν εξελίξει / Εκκρεμεί / ά.α.)
2017	Το 2017 και το 2018 εντοπίσαμε σημαντικές αδυναμίες στη διαχείριση των διαδικασιών σύναψης συμβάσεων για την παροχή διοικητικών υπηρεσιών (π.χ. επιλογή ακατάλληλης διαδικασίας σύναψης συμβάσεων, ελλιπής ορισμός των προς παροχή υπηρεσιών, καθυστερημένη υπογραφή τροποποιήσεων).	Ολοκληρώθηκε
2017	Σε συνέχεια των συστάσεων που διατύπωσαν οι αξιολογητές, η ΚΕ κατήρτισε σχέδιο δράσης, το οποίο εγκρίθηκε από το διοικητικό συμβούλιο της ΚΕ ECSEL τον Απρίλιο του 2018. Το σχέδιο δράσης περιλαμβάνει ένα ευρύ φάσμα δράσεων που πρέπει να υλοποιήσει η ΚΕ, σε σχέση με τις οποίες έχουν ήδη δρομολογηθεί ορισμένες δραστηριότητες. Στην πλειονότητά τους, οι δράσεις πρέπει να υλοποιηθούν το 2019, ενώ ορισμένες εξ αυτών κρίθηκε ότι δεν εμπίπτουν στο πεδίο δραστηριότητας της ΚΕ ECSEL.	Εν εξελίξει
2018	Το 2018 η τελική πληρωμή που αφορούσε την εκτέλεση συμφωνίας επιπέδου εξυπηρέτησης με ένα από τα τρία μέλη της ένωσης του κλάδου, με αντικείμενο την παροχή υπηρεσιών και υπηρεσιών επικοινωνίας για τη διοργάνωση εκδηλώσεων, πραγματοποιήθηκε χωρίς τα απαραίτητα δικαιολογητικά.	Ολοκληρώθηκε

Έτος	Σχόλια του ΕΕΣ	Κατάσταση εφαρμογής των διορθωτικών μέτρων (Ολοκληρώθηκε / Εν εξελίξει / Εκκρεμεί / ά.α.)
2018	<p>Το 2018 η ΚΕ διαπίστωσε ότι εισφορές σε χρήμα που προορίζονταν για την κάλυψη διοικητικών δαπανών ύψους άνω του 1 εκατομμυρίου ευρώ δεν είχαν τιμολογηθεί από την ΚΕ ENIAC στο αντίστοιχο μέλος του κλάδου (AENEAS) πριν από τη σύσταση της ΚΕ ECSEL. Προκειμένου να αντιμετωπίσει την έλλειψη χρημάτων για την κάλυψη διοικητικών δαπανών, η ΚΕ εισέπραξε 1 εκατομμύριο ευρώ από τα μέλη της ως «προκαταβολή εισφοράς σε χρήμα», και συγκεκριμένα 320 000 ευρώ από την Επιτροπή και 680 000 ευρώ από τα μέλη του κλάδου. Η ΚΕ οφείλει να εκδώσει το χρεωστικό σημείωμα χωρίς περαιτέρω καθυστέρηση.</p> <p>Παρακολούθηση της συνέχειας που δίδεται στις συστάσεις: Το 2019, η ΚΕ ECSEL συμφώνησε σε χρονοδιάγραμμα πληρωμών για τη διευθέτηση της κατάστασης και εξέδωσε μια πρώτη εντολή ανάκτησης στον AENEAS που ανερχόταν σε 549 500 ευρώ. Σύμφωνα με το χρονοδιάγραμμα πληρωμών, το υπόλοιπο ποσό των 550 023 ευρώ θα εισπραχθεί το 2020.</p>	Εν εξελίξει

Απάντηση της Κοινής Επιχείρησης

3.6.18. Κατά τη διάρκεια του 2020, η Κοινή Επιχείρηση άρχισε τη μετάβαση στο νέο πλαίσιο εσωτερικού ελέγχου (ICF) με ένα σχέδιο δράσης. Επί του παρόντος, η ΚΕ καθορίζει τα κριτήρια παρακολούθησης εσωτερικού ελέγχου προτού επικυρωθούν από τη διοίκηση. Πριν από την ολοκλήρωση της μετάβασής της στο νέο πλαίσιο εσωτερικού ελέγχου (ICF), η ΚΕ ECSEL θα εξακολουθήσει να εφαρμόζει και να παρακολουθεί το ολοκληρωμένο σύνολο των υφιστάμενων προτύπων εσωτερικού ελέγχου (ICS).

3.7. Κοινή Επιχείρηση Βιομηχανιών Βιοπροϊόντων (BBI)

Εισαγωγή

3.7.1. Η ΚΕ Βιομηχανιών Βιοπροϊόντων (BBI), με έδρα στις Βρυξέλλες, συστάθηκε τον Μάιο του 2014⁶⁴ για μία δεκαετία, λειτουργεί δε αυτόνομα από τις 26 Οκτωβρίου 2015.

3.7.2. Η ΚΕ BBI αποτελεί σύμπραξη δημόσιου-ιδιωτικού τομέα στον κλάδο των βιομηχανιών βιοπροϊόντων. Τα ιδρυτικά μέλη της είναι η Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ), εκπροσωπούμενη από την Επιτροπή, και βιομηχανικοί εταίροι, εκπροσωπούμενοι από την κοινοπραξία βιομηχανιών βιοπροϊόντων (Bio-based Industries Consortium, BIC).

3.7.3. Στον [πίνακα 3.7.1](#) παρουσιάζονται τα βασικά αριθμητικά στοιχεία που αφορούν την ΚΕ⁶⁵.

---

⁶⁴ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 560/2014 του Συμβουλίου, της 6ης Μαΐου 2014, για τη σύσταση της ΚΕ BBI (ΕΕ L 169 της 7.6.2014, σ. 130).

⁶⁵ Περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τις αρμοδιότητες και τις δραστηριότητες της ΚΕ διατίθενται στον ιστότοπό της: www.bbi-europe.eu.

Πίνακας 3.7.1. – Βασικά αριθμητικά στοιχεία που αφορούν την ΚΕ

	2019	2018
Προϋπολογισμός σε νέες πιστώσεις πληρωμών (εκατομμύρια ευρώ)	132,5	91,6
Προϋπολογισμός σε νέες πιστώσεις ανάληψης υποχρεώσεων (εκατομμύρια ευρώ)	138,6	119,5
Διαθέσιμος προϋπολογισμός πληρωμών (εκατομμύρια ευρώ) ⁽¹⁾	182,1	118,1
Διαθέσιμος προϋπολογισμός αναλήψεων υποχρεώσεων (εκατομμύρια ευρώ) ⁽¹⁾	141,6	120,9
Σύνολο υπαλλήλων στις 31 Δεκεμβρίου ⁽²⁾	22	23

- ⁽¹⁾ Στον διαθέσιμο προϋπολογισμό περιλαμβάνονται αχρησιμοποίητες πιστώσεις προηγούμενων ετών, τις οποίες η ΚΕ ενέγραψε εκ νέου στον προϋπολογισμό του τρέχοντος έτους, έσοδα για ειδικό προορισμό και ανακατανομές στο επόμενο έτος.
- ⁽²⁾ Έκτακτοι και συμβασιούχοι υπάλληλοι, καθώς και αποσπασμένοι εθνικοί εμπειρογνώμονες.

Πηγή: Στοιχεία παρασχεθέντα από την ΚΕ.

Πληροφορίες προς υποστήριξη της δήλωσης αξιοπιστίας

Γνώμη

3.7.4. Ελέγξαμε:

- α) τους λογαριασμούς της ΚΕ, οι οποίοι περιλαμβάνουν τις οικονομικές καταστάσεις⁶⁶ και τις εκθέσεις σχετικά με την εκτέλεση του προϋπολογισμού⁶⁷ για το οικονομικό έτος που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2019, καθώς και

⁶⁶ Οι οικονομικές καταστάσεις περιλαμβάνουν τον ισολογισμό, την κατάσταση οικονομικών αποτελεσμάτων, την κατάσταση ταμειακών ροών, την κατάσταση μεταβολών του καθαρού ενεργητικού, καθώς και σύνοψη των κύριων λογιστικών πολιτικών και άλλες επεξηγηματικές σημειώσεις.

⁶⁷ Οι καταστάσεις σχετικά με την εκτέλεση του προϋπολογισμού περιλαμβάνουν τις καταστάσεις που παρουσιάζουν συγκεντρωτικά το σύνολο των πράξεων του προϋπολογισμού και τις σχετικές επεξηγηματικές σημειώσεις.

- β) τη νομιμότητα και κανονικότητα των πράξεων στις οποίες βασίζονται οι εν λόγω λογαριασμοί, όπως ορίζει το άρθρο 287 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ).

Αξιοπιστία των λογαριασμών

Γνώμη σχετικά με την αξιοπιστία των λογαριασμών

3.7.5. Κατά τη γνώμη μας, οι λογαριασμοί της ΚΕ για το οικονομικό έτος που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2019 απεικονίζουν εύλογα, από κάθε ουσιώδη πλευρά, την οικονομική κατάστασή της την 31η Δεκεμβρίου 2019, τα αποτελέσματα των πράξεών της, τις ταμειακές ροές της και τις μεταβολές του καθαρού ενεργητικού της για το οικονομικό έτος που έληξε την ημερομηνία αυτή, σύμφωνα με τον δημοσιονομικό κανονισμό της και τους λογιστικούς κανόνες που ενέκρινε ο υπόλογος της Επιτροπής. Οι κανόνες αυτοί βασίζονται στα διεθνώς αποδεκτά λογιστικά πρότυπα για τον δημόσιο τομέα.

Νομιμότητα και κανονικότητα των πράξεων στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί

Έσοδα

Γνώμη σχετικά με τη νομιμότητα και κανονικότητα των εσόδων στα οποία βασίζονται οι λογαριασμοί

3.7.6. Κατά τη γνώμη μας, τα έσοδα στα οποία βασίζονται οι λογαριασμοί για το οικονομικό έτος που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2019 είναι, από κάθε ουσιώδη πλευρά, νόμιμα και κανονικά.

Πληρωμές

Γνώμη σχετικά με τη νομιμότητα και κανονικότητα των πληρωμών στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί

3.7.7. Κατά τη γνώμη μας, οι πληρωμές στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί για το οικονομικό έτος που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2019 είναι, από κάθε ουσιώδη πλευρά, νόμιμες και κανονικές.

3.7.8. Οι παρατηρήσεις που ακολουθούν δεν θέτουν υπό αμφισβήτηση τη γνώμη του ΕΕΣ.

Παρατηρήσεις σχετικά με την εκτέλεση του προϋπολογισμού του προγράμματος «Ορίζων 2020»

3.7.9. Στον [πίνακα 3.7.2](#) παρουσιάζονται συνοπτικά οι εισφορές των μελών στην ΚΕ ως είχαν στα τέλη του 2019.

Πίνακας 3.7.2. – Εισφορές των μελών στη ΒΒΙ (σε εκατομμύρια ευρώ)

Μέλη	Εισφορές μελών (δυνάμει του ιδρυτικού κανονισμού)			Εισφορές μελών (ως είχαν στις 31.12.2019)				
	Επιχειρησιακές δραστηριότητες (1)	Συμπληρωματικές δραστηριότητες (2)	Σύνολο	Σε χρήμα	Σε είδος, επικυρωμένες	Σε είδος, έχουν αναφερθεί, δεν έχουν ακόμη επικυρωθεί	Σε είδος για συμπληρωματικές δραστηριότητες	Σύνολο
ΕΕ (ΓΔ RTD)	975,0	0,0	975,0	414,6	0,0	0,0	0,0	414,6
Μέλη από τον ιδιωτικό τομέα	975,0	1 755,0	2 730,0	13,1	16,8	52,0	916,1	998,0
Σύνολο	1 950,0	1 755,0	3 705,0	427,7	16,8	52,0	916,1	1 412,6

(1) Το ποσό για τα μέλη από τον ιδιωτικό τομέα περιλαμβάνει 182,5 εκατομμύρια ευρώ ελάχιστης χρηματοδοτικής εισφοράς για επιχειρησιακές δραστηριότητες.

(2) Οι συμπληρωματικές δραστηριότητες δεν εμπίπτουν στο πεδίο ελέγχου του ΕΕΣ.

Πηγή: Στοιχεία παρασχεθέντα από την ΚΕ.

3.7.10. Το συνολικό ποσό των εισφορών σε είδος για συμπληρωματικές δραστηριότητες ύψους 916 εκατομμυρίων ευρώ στο τέλος του 2019 περιλαμβάνει εισφορές σε είδος ύψους περίπου 216 εκατομμυρίων ευρώ που έχουν αναφερθεί για το 2019, αλλά για τις οποίες η διαδικασία πιστοποίησης δεν είχε ολοκληρωθεί εξαιτίας της πανδημίας της COVID-19.

3.7.11. Από το ελάχιστο ποσό των εισφορών σε χρήμα, ύψους 182,5 εκατομμυρίων ευρώ⁶⁸, στο τέλος του 2019 είχαν καταβληθεί μόνο 3,25 εκατομμύρια ευρώ. Ο ιδρυτικός κανονισμός για τη ΒΒΙ⁶⁹ τροποποιήθηκε προκειμένου τα μέλη του κλάδου να μπορούν να χορηγούν τις εισφορές σε χρήμα σε επίπεδο έργου. Παρά την τροποποίηση αυτή, εξακολουθεί να υπάρχει ο μεγάλος κίνδυνος τα μέλη του κλάδου να μην καταφέρουν να συγκεντρώσουν το ελάχιστο ποσό των επιχειρησιακών εισφορών σε χρήμα μέχρι το τέλος του προγράμματος της ΒΒΙ. Ως εκ τούτου, η

⁶⁸ Άρθρο 12, παράγραφος 4, του καταστατικού της ΚΕ ΒΒΙ [παράρτημα Ι του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 560/2014].

⁶⁹ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 2018/121, της 23ης Ιανουαρίου 2018, για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 560/2014 σχετικά με την ΚΕ ΒΒΙ.

Επιτροπή (ΓΔ RTD) αποφάσισε στο τέλος του 2018 να μειώσει κατά 140 εκατομμύρια ευρώ τον προϋπολογισμό της ΚΕ για το 2020, ύψους 205 εκατομμυρίων ευρώ⁷⁰.

3.7.12. Στο τέλος του 2019, η ΚΕ είχε εκτελέσει μόνο το 87 % των διαθέσιμων πιστώσεων ανάληψης υποχρεώσεων λόγω του ότι από τη διαδικασία αξιολόγησης της πρόσκλησης του 2019, για ένα συγκεκριμένο θέμα, προέκυψε μικρότερος αριθμός επιλέξιμων προτάσεων για χρηματοδότηση από τον αναμενόμενο.

3.7.13. Στο τέλος του 2019, η ΚΕ είχε εκτελέσει το 76 % των διαθέσιμων πιστώσεων πληρωμών για έργα του προγράμματος «Ορίζων 2020». Οι πληρωμές προχρηματοδότησης για τα έργα του προγράμματος «Ορίζων 2020» που επελέγησαν στο πλαίσιο της πρόσκλησης υποβολής προτάσεων του 2018 περιλάμβαναν το 62 % της αξίας των επιχειρησιακών πληρωμών που πραγματοποιήθηκαν κατά τη διάρκεια του έτους.

3.7.14. Δεδομένων των αναγκών της ΚΕ, οι μη χρησιμοποιηθείσες πιστώσεις πληρωμών μπορούν να συμπεριληφθούν στον προϋπολογισμό για τα επόμενα τρία οικονομικά έτη. Παρά την ακύρωση 18 εκατομμυρίων ευρώ μέσω του πρώτου διορθωτικού προϋπολογισμού για την αντιστάθμιση της επανενεργοποίησης των πιστώσεων πληρωμών προηγούμενων ετών (25,5 εκατομμύρια ευρώ), το επίπεδο των αχρησιμοποίητων πιστώσεων πληρωμών αυξήθηκε σε 44 εκατομμύρια ευρώ στο τέλος του 2019. Η αύξηση αυτή οφείλεται κυρίως σε απρόβλεπτες καθυστερήσεις των έργων το 2019.

Παρατηρήσεις σχετικά με τις εσωτερικές δικλίδες ελέγχου

3.7.15. Η ΚΕ έχει θεσπίσει αξιόπιστες προληπτικές διαδικασίες δικλίδων ελέγχου, οι οποίες βασίζονται σε εξέταση εγγράφων που αφορούν οικονομικά και επιχειρησιακά ζητήματα. Η ΚΕ είναι υποχρεωμένη να εφαρμόσει το νέο πλαίσιο εσωτερικού ελέγχου της Επιτροπής (ICF), το οποίο θεμελιώνεται σε 17 αρχές εσωτερικού ελέγχου. Στα τέλη του 2019, η ΚΕ είχε εκπονήσει μελέτη αποκλίσεων με βάση το υφιστάμενο σύστημα εσωτερικού ελέγχου και καθόρισε δείκτες επιδόσεων για όλες τις νέες αρχές εσωτερικού ελέγχου και τα σχετικά χαρακτηριστικά τους. Το διοικητικό συμβούλιο της ΒΒΙ ενέκρινε το νέο πλαίσιο εσωτερικού ελέγχου τον Φεβρουάριο του 2020.

---

⁷⁰ Το ποσό αυτό περιλαμβάνει την ανακοινωθείσα αναστολή εκτέλεσης προϋπολογισμού για το 2017, ύψους 50 εκατομμυρίων ευρώ, και την αναστολή εκτέλεσης προϋπολογισμού για το 2018, ύψους 20 εκατομμυρίων ευρώ.

3.7.16. Η Κοινή Υπηρεσία Ελέγχου της Επιτροπής είναι αρμόδια για τον κατασταλτικό έλεγχο των πληρωμών που πραγματοποιεί η ΚΕ στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων 2020». Βάσει των αποτελεσμάτων των κατασταλτικών ελέγχων έως τα τέλη του 2019, η ΚΕ ανέφερε αντιπροσωπευτικό ποσοστό σφάλματος ύψους 0,6 % και υπολειπόμενο ποσοστό σφάλματος 0,47 % για τα έργα του προγράμματος «Ορίζων 2020» (εκκαθαρίσεις και τελικές πληρωμές⁷¹). Στην πρότασή της για κανονισμό του προγράμματος «Ορίζων 2020»⁷², η Επιτροπή θεωρεί ότι «για τις ερευνητικές δαπάνες στο πλαίσιο του προγράμματος-πλαισίου “Ορίζων 2020”, ο κίνδυνος σφάλματος, σε ετήσια βάση, που κυμαίνεται από 2% έως 5% αποτελεί ρεαλιστικό στόχο, λαμβάνοντας υπόψη το κόστος των ελέγχων, τα μέτρα απλούστευσης που προτείνονται για τη μείωση της πολυπλοκότητας των κανόνων και τους συναφείς εγγενείς κινδύνους που συνδέονται με την επιστροφή δαπανών του ερευνητικού έργου. Ο απώτερος στόχος για το ποσοστό εναπομενοντων σφαλμάτων κατά την ολοκλήρωση των προγραμμάτων, αφού ληφθεί υπόψη ο δημοσιονομικός αντίκτυπος όλων των λογιστικών ελέγχων, των μέτρων διόρθωσης και ανάκτησης, είναι να επιτευχθεί ένα επίπεδο όσο το δυνατόν πλησιέστερα στο 2%.»

3.7.17. Στο πλαίσιο της εφαρμογής των δικλίδων ελέγχου που αφορούν τις επιχειρησιακές πληρωμές, επιλέξαμε και ελέγξαμε τυχαίο δείγμα πληρωμών που πραγματοποιήθηκαν το 2019 στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων 2020» στο επίπεδο των τελικών δικαιούχων, προκειμένου να επιβεβαιώσουμε τα ποσοστά σφάλματος του κατασταλτικού ελέγχου. Οι λεπτομερείς έλεγχοι αποκάλυψαν ποσοτικοποιήσιμα σφάλματα ήσσονος σημασίας που σχετίζονται με τις δηλωθείσες δαπάνες προσωπικού. Οι κύριες πηγές σφαλμάτων ήταν η χρήση ετήσιων ωριαίων αμοιβών που δεν βασίζονταν σε ένα πλήρες οικονομικό έτος και οι υπερεκτιμηθείσες μηνιαίες ωριαίες αμοιβές, επειδή οι εφάπαξ πληρωμές με πριμοδότηση δεν κατανέμονταν στη διάρκεια του έτους σε κατ’ αναλογία βάση.

Παρακολούθηση των παρατηρήσεων προηγούμενων ετών

3.7.18. Στο [παράρτημα](#) παρουσιάζεται επισκόπηση των διορθωτικών μέτρων που ελήφθησαν σε συνέχεια των παρατηρήσεων που διατύπωσε το ΕΕΣ σε προηγούμενα έτη.

⁷¹ Ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων της ΚΕ ΒΒΙ για το 2019, σ. 198-203.

⁷² COM(2011) 809 τελικό.

Παράρτημα - Παρακολούθηση των παρατηρήσεων προηγούμενων ετών

Έτος	Σχόλια του ΕΕΣ	Κατάσταση εφαρμογής των διορθωτικών μέτρων (Ολοκληρώθηκε / Εν εξελίξει / Εκκρεμεί / ά.α.)
2017	Σε συνέχεια των συστάσεων που διατύπωσαν οι αξιολογητές, η ΚΕ κατάρτισε σχέδιο δράσης το οποίο ενέκρινε το διοικητικό συμβούλιό της τον Μάρτιο του 2018. Μολονότι η ΚΕ αποδέχεται τις συστάσεις σε μεγάλο βαθμό, υλοποίησε ορισμένα μέτρα που αποσκοπούν στην αντιμετώπιση των κύριων προβλημάτων που εντοπίστηκαν κατά την ενδιάμεση αξιολόγηση. Σύμφωνα με το σχέδιο δράσης, η πλειονότητα των μέτρων που προβλέπονται σε συνέχεια των συστάσεων πρέπει να υλοποιηθεί το 2018 και το 2019.	Ολοκληρώθηκε
2018	Το 2018 η ΚΕ ΒΒΙ διενήργησε επισκόπηση προκειμένου να επικαιροποιήσει την ιδιότητα του μέλους των συνιστωσών οντοτήτων της ΒΒΙ, προκειμένου να λειτουργήσει ως βάση για την επικύρωση και αναγνώριση των εισφορών σε είδος των μελών του κλάδου υπέρ των επιχειρησιακών δραστηριοτήτων της ΚΕ. Πρόκειται για μια θετική πρακτική η οποία πρέπει να υιοθετηθεί σε τακτική βάση.	Ολοκληρώθηκε

Έτος	Σχόλια του ΕΕΣ	Κατάσταση εφαρμογής των διορθωτικών μέτρων (Ολοκληρώθηκε / Εν εξελίξει / Εκκρεμεί / ά.α.)
2018	Από το ελάχιστο ποσό των εισφορών σε χρήμα, ύψους 182,5 εκατομμυρίων ευρώ ⁷³ , μέχρι το τέλος του 2018 είχαν καταβληθεί μόνο 0,8 εκατομμύρια ευρώ. Ο ιδρυτικός κανονισμός για τη ΒΒΙ ⁷⁴ τροποποιήθηκε προκειμένου τα μέλη του κλάδου να μπορούν να χορηγούν τις εισφορές σε χρήμα σε επίπεδο έργου. Ωστόσο, εξακολουθεί να υπάρχει ο μεγάλος κίνδυνος τα μέλη του κλάδου να μην καταφέρουν να συγκεντρώσουν το ελάχιστο ποσό των επιχειρησιακών εισφορών σε χρήμα μέχρι το τέλος του προγράμματος της ΒΒΙ. Ως εκ τούτου, η Επιτροπή (ΓΔ RTD) αποφάσισε στο τέλος του 2018 να μειώσει κατά 140 εκατομμύρια ευρώ τον προϋπολογισμό της ΚΕ για το 2020, ύψους 205 εκατομμυρίων ευρώ ⁷⁵ .	Εν εξελίξει
2018	Λόγω του σχεδιασμού της πρόσκλησης υποβολής προτάσεων του 2018 και της διαχείρισης του συστήματος κατάταξης των προτάσεων, ένα από τα δύο εμβληματικά θέματα της πρόσκλησης έμεινε άνευ χρηματοδότησης, παρά το γεγονός ότι είχαν υποβληθεί για αμφότερα τα θέματα επιλέξιμες προτάσεις με υψηλή αξιολόγηση.	Ολοκληρώθηκε

⁷³ Άρθρο 12, παράγραφος 4, του καταστατικού της ΚΕ ΒΒΙ [παράρτημα Ι του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 560/2014].

⁷⁴ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 2018/121, της 23ης Ιανουαρίου 2018, για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 560/2014 σχετικά με την ΚΕ ΒΒΙ.

⁷⁵ Το ποσό αυτό περιλαμβάνει την ανακοινωθείσα αναστολή εκτέλεσης προϋπολογισμού για το 2017, ύψους 50 εκατομμυρίων ευρώ, και την αναστολή εκτέλεσης προϋπολογισμού για το 2018, ύψους 20 εκατομμυρίων ευρώ.

Απάντηση της Κοινής Επιχείρησης

Η Κοινή Επιχείρηση λαμβάνει υπόψη την έκθεση του Συνεδρίου.

3.8. Κοινή επιχείρηση Shift2Rail (S2R)

Εισαγωγή

3.8.1. Η ΚΕ Shift2Rail (S2R), με έδρα στις Βρυξέλλες, συστάθηκε τον Ιούνιο του 2014⁷⁶ για χρονικό διάστημα δέκα ετών και άρχισε να λειτουργεί αυτόνομα στις 24 Μαΐου 2016.

3.8.2. Η ΚΕ S2R είναι σύμπραξη δημόσιου-ιδιωτικού τομέα στον σιδηροδρομικό τομέα. Τα ιδρυτικά μέλη της είναι η Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ), εκπροσωπούμενη από την Επιτροπή, και εταίροι του σιδηροδρομικού κλάδου (βασικοί ενδιαφερόμενοι φορείς, περιλαμβανομένων κατασκευαστών σιδηροδρομικού εξοπλισμού, σιδηροδρομικών εταιρειών, διαχειριστών υποδομών και ερευνητικών κέντρων). Στην ΚΕ μπορούν να συμμετέχουν και άλλες οντότητες ως συνδεδεμένα μέλη.

3.8.3. Στον *πίνακα 3.8.1* παρουσιάζονται τα βασικά αριθμητικά στοιχεία που αφορούν την ΚΕ⁷⁷.

---

⁷⁶ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 642/2014 του Συμβουλίου, της 16ης Ιουνίου 2014, για τη σύσταση της ΚΕ Shift2Rail (ΕΕ L 177 της 17.6.2014, σ. 9).

⁷⁷ Περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τις αρμοδιότητες και τις δραστηριότητες της ΚΕ διατίθενται στον ιστότοπό της: www.shift2rail.org.

Πίνακας 3.8.1 – Βασικά αριθμητικά στοιχεία που αφορούν την ΚΕ

	2019	2018
Προϋπολογισμός σε νέες πιστώσεις πληρωμών (εκατομμύρια ευρώ)	61,8	69,4
Προϋπολογισμός σε νέες πιστώσεις ανάληψης υποχρεώσεων (εκατομμύρια ευρώ)	79,1	80,9
Διαθέσιμος προϋπολογισμός πληρωμών (εκατομμύρια ευρώ) ⁽¹⁾	81,6	81,6
Διαθέσιμος προϋπολογισμός αναλήψεων υποχρεώσεων (εκατομμύρια ευρώ) ⁽¹⁾	83,1	84,8
Σύνολο υπαλλήλων στις 31 Δεκεμβρίου ⁽²⁾	23	22

⁽¹⁾ Στον διαθέσιμο προϋπολογισμό περιλαμβάνονται αχρησιμοποίητες πιστώσεις προηγούμενων ετών, τις οποίες η ΚΕ ενέγραψε εκ νέου στον προϋπολογισμό του τρέχοντος έτους, έσοδα για ειδικό προορισμό και ανακατανομές στο επόμενο έτος.

⁽²⁾ Έκτακτοι και συμβασιούχοι υπάλληλοι, καθώς και αποσπασμένοι εθνικοί εμπειρογνώμονες. Ο συμβασιούχος υπάλληλος που προσελήφθη για ένα έτος στο τέλος του 2019, με σκοπό να αντικαταστήσει έναν έκτακτο υπάλληλο που βρισκόταν σε αναρρωτική άδεια μακράς διάρκειας, δεν συμπεριλήφθηκε στον υπολογισμό.

Πηγή: Στοιχεία παρασχεθέντα από την ΚΕ.

Πληροφορίες προς υποστήριξη της δήλωσης αξιοπιστίας

Γνώμη

3.8.4. Ελέγξαμε:

- α) τους λογαριασμούς της ΚΕ, οι οποίοι περιλαμβάνουν τις οικονομικές καταστάσεις⁷⁸ και τις εκθέσεις σχετικά με την εκτέλεση του προϋπολογισμού⁷⁹ για το οικονομικό έτος που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2019, καθώς και
- β) τη νομιμότητα και κανονικότητα των πράξεων στις οποίες βασίζονται οι εν λόγω λογαριασμοί, όπως ορίζει το άρθρο 287 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ).

Αξιοπιστία των λογαριασμών

Γνώμη σχετικά με την αξιοπιστία των λογαριασμών

3.8.5. Κατά τη γνώμη μας, οι λογαριασμοί της ΚΕ για το οικονομικό έτος που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2019 απεικονίζουν εύλογα, από κάθε ουσιώδη πλευρά, την οικονομική κατάστασή της την 31η Δεκεμβρίου 2019, τα αποτελέσματα των πράξεών της, τις ταμειακές ροές της και τις μεταβολές του καθαρού ενεργητικού της για το οικονομικό έτος που έληξε την ημερομηνία αυτή, σύμφωνα με τον δημοσιονομικό κανονισμό της και τους λογιστικούς κανόνες που ενέκρινε ο υπόλογος της Επιτροπής. Οι κανόνες αυτοί βασίζονται στα διεθνώς αποδεκτά λογιστικά πρότυπα για τον δημόσιο τομέα.

---

⁷⁸ Οι οικονομικές καταστάσεις περιλαμβάνουν τον ισολογισμό, την κατάσταση οικονομικών αποτελεσμάτων, την κατάσταση ταμειακών ροών, την κατάσταση μεταβολών του καθαρού ενεργητικού, καθώς και σύνοψη των κύριων λογιστικών πολιτικών και άλλες επεξηγηματικές σημειώσεις.

⁷⁹ Οι καταστάσεις σχετικά με την εκτέλεση του προϋπολογισμού περιλαμβάνουν τις καταστάσεις που παρουσιάζουν συγκεντρωτικά το σύνολο των πράξεων του προϋπολογισμού και τις σχετικές επεξηγηματικές σημειώσεις.

Νομιμότητα και κανονικότητα των πράξεων στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί

Έσοδα

Γνώμη σχετικά με τη νομιμότητα και κανονικότητα των εσόδων στα οποία βασίζονται οι λογαριασμοί

3.8.6. Κατά τη γνώμη μας, τα έσοδα στα οποία βασίζονται οι λογαριασμοί για το οικονομικό έτος που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2019 είναι, από κάθε ουσιώδη πλευρά, νόμιμα και κανονικά.

Πληρωμές

Γνώμη σχετικά με τη νομιμότητα και κανονικότητα των πληρωμών στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί

3.8.7. Κατά τη γνώμη μας, οι πληρωμές στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί για το οικονομικό έτος που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2019 είναι, από κάθε ουσιώδη πλευρά, νόμιμες και κανονικές.

3.8.8. Οι παρατηρήσεις που ακολουθούν δεν θέτουν υπό αμφισβήτηση τη γνώμη του ΕΕΣ.

Παρατηρήσεις σχετικά με την εκτέλεση του προϋπολογισμού του προγράμματος «Ορίζων 2020»

3.8.9. Στον [πίνακα 3.8.2](#) παρουσιάζονται συνοπτικά οι εισφορές των μελών στην ΚΕ ως είχαν στα τέλη του 2019.

Πίνακας 3.8.2 – Εισφορές των μελών στις δραστηριότητες της S2R (σε εκατομμύρια ευρώ)

Μέλη	Εισφορές μελών (δυνάμει του ιδρυτικού κανονισμού)			Εισφορές μελών (ως είχαν στις 31.12.2019)				
	Επιχειρησιακές δραστηριότητες	Συμπληρωματικές δραστηριότητες (1)	Σύνολο	Σε χρήμα	Σε είδος, επικυρωμένες	Σε είδος- έχουν αναφερθεί, δεν έχουν ακόμη επικυρωθεί	Σε είδος για συμπληρωματικές δραστηριότητες	Σύνολο
ΕΕ (ΓΔ Move)	398,0	0,0	398,0	221,7	0,0	0,0	0,0	221,7
Μέλη από τον ιδιωτικό τομέα	350,0	120,0	470,0	8,2	68,6	74,6	182,5	333,9
Σύνολο	748,0	120,0	868,0	229,9	68,6	74,6	182,5	555,7

(1) Οι συμπληρωματικές δραστηριότητες δεν εμπίπτουν στο πεδίο ελέγχου του ΕΕΣ.

Πηγή: Στοιχεία παρασχεθέντα από την ΚΕ.

3.8.10. Στα τέλη του 2019, η ΚΕ εκτέλεσε κατά 100 % και 88 % αντίστοιχα τις πιστώσεις ανάληψης υποχρεώσεων και πληρωμών που ήταν διαθέσιμες για έργα του προγράμματος «Ορίζων 2020». Οι πληρωμές προχρηματοδότησης για τα έργα του προγράμματος «Ορίζων 2020» που επελέγησαν στο πλαίσιο της πρόσκλησης υποβολής προτάσεων του 2019 κάλυπταν το 65 % της αξίας των επιχειρησιακών πληρωμών που πραγματοποιήθηκαν κατά τη διάρκεια του έτους.

Παρατηρήσεις σχετικά με τις εσωτερικές δικλίδες ελέγχου

3.8.11. Η ΚΕ έχει θεσπίσει αξιόπιστες προληπτικές διαδικασίες δικλίδων ελέγχου, οι οποίες βασίζονται σε εξέταση εγγράφων που αφορούν οικονομικά και επιχειρησιακά ζητήματα. Ως όργανο της ΕΕ, η ΚΕ είναι υποχρεωμένη να εφαρμόσει το νέο πλαίσιο εσωτερικού ελέγχου της Επιτροπής (ICF), το οποίο θεμελιώνεται σε 17 αρχές εσωτερικού ελέγχου. Στα τέλη του 2019, η ΚΕ είχε ήδη εκπονήσει μελέτη αποκλίσεων με βάση το υφιστάμενο σύστημα εσωτερικού ελέγχου και καθόρισε δείκτες για την αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας των νέων αρχών εσωτερικού ελέγχου και των σχετικών χαρακτηριστικών τους.

3.8.12. Η Κοινή Υπηρεσία Ελέγχου της Επιτροπής είναι αρμόδια για τον κατασταλτικό έλεγχο των πληρωμών που πραγματοποιεί η ΚΕ στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων 2020». Βάσει των αποτελεσμάτων των κατασταλτικών ελέγχων στα τέλη του 2019, η ΚΕ ανέφερε αντιπροσωπευτικό ποσοστό σφάλματος ύψους 1,54 % και υπολειπόμενο ποσοστό σφάλματος 0,91 % για τα έργα του προγράμματος «Ορίζων 2020» (εκκαθαρίσεις και τελικές πληρωμές)⁸⁰. Στην πρότασή της για κανονισμό του προγράμματος «Ορίζων 2020»⁸¹, η Επιτροπή θεωρεί ότι «για τις ερευνητικές δαπάνες στο πλαίσιο του προγράμματος-πλαισίου “Ορίζων 2020”, ο

⁸⁰ Ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων για το 2019 της ΚΕ S2R, σ. 162.

⁸¹ COM(2011) 809 τελικό.

κίνδυνος σφάλματος, σε ετήσια βάση, που κυμαίνεται από 2% έως 5% αποτελεί ρεαλιστικό στόχο, λαμβάνοντας υπόψη το κόστος των ελέγχων, τα μέτρα απλούστευσης που προτείνονται για τη μείωση της πολυπλοκότητας των κανόνων και τους συναφείς εγγενείς κινδύνους που συνδέονται με την επιστροφή δαπανών του ερευνητικού έργου. Ο απώτερος στόχος για το ποσοστό εναπομενόντων σφαλμάτων κατά την ολοκλήρωση των προγραμμάτων, αφού ληφθεί υπόψη ο δημοσιονομικός αντίκτυπος όλων των λογιστικών ελέγχων, των μέτρων διόρθωσης και ανάκτησης, είναι να επιτευχθεί ένα επίπεδο όσο το δυνατόν πλησιέστερα στο 2%.»

3.8.13. Στο πλαίσιο της εφαρμογής των δικλίδων ελέγχου που αφορούν τις επιχειρησιακές πληρωμές, επιλέξαμε και ελέγξαμε τυχαίο δείγμα πληρωμών που πραγματοποιήθηκαν το 2019 στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων 2020» στο επίπεδο των τελικών δικαιούχων, προκειμένου να επιβεβαιώσουμε τα ποσοστά σφάλματος του κατασταλτικού ελέγχου. Οι λεπτομερείς έλεγχοι αποκάλυψαν ποσοτικοποιήσιμα σφάλματα ήσσονος σημασίας που σχετίζονται με τις δηλωθείσες δαπάνες προσωπικού. Οι κύριες πηγές σφαλμάτων ήταν οι ώρες εργασίας που δηλώνονταν για διακοπές, καθώς και η χρήση μοναδιαίου κόστους, περιλαμβανομένων εκτιμώμενων στοιχείων που απέκλιναν σημαντικά από το πραγματικό μοναδιαίο κόστος.

Παρακολούθηση των παρατηρήσεων προηγούμενων ετών

3.8.14. Στο [παράρτημα](#) παρουσιάζεται επισκόπηση των διορθωτικών μέτρων που ελήφθησαν σε συνέχεια των παρατηρήσεων που διατύπωσε το ΕΕΣ σε προηγούμενα έτη.

Παράρτημα - Παρακολούθηση των παρατηρήσεων προηγούμενων ετών

Έτος	Σχόλια του ΕΕΣ	Κατάσταση εφαρμογής των διορθωτικών μέτρων (Ολοκληρώθηκε / Εν εξελίξει / Εκκρεμεί / ά.α.)
2017	Από την κατάσταση στα τέλη του 2017 προκύπτει ότι τα σημαντικότερα πρότυπα εσωτερικών δικλίδων ελέγχου εφαρμόστηκαν σε μεγάλο βαθμό, με ορισμένες δράσεις να μένει να ολοκληρωθούν το 2018.	Ολοκληρώθηκε
2017	Σε συνέχεια των συστάσεων που διατύπωσαν οι αξιολογητές, η ΚΕ κατάρτισε σχέδιο δράσης το οποίο ενέκρινε το διοικητικό συμβούλιό της στις 28 Ιουνίου 2018. Μολονότι δεν θα εξεταστούν στο πλαίσιο του τρέχοντος προγράμματος του δημοσιονομικού πλαισίου όλες οι συστάσεις που διατυπώνονται στην ενδιάμεση αξιολόγηση, έχουν ήδη δρομολογηθεί ορισμένες δράσεις που περιλαμβάνονται στο σχέδιο δράσης, ενώ άλλες, σύμφωνα με τη φύση τους και το ισχύον νομοθετικό πλαίσιο, αναμένεται να υλοποιηθούν κατά την περίοδο 2018-2020.	Εν εξελίξει
2018	Για την περαιτέρω βελτίωση της αποδοτικότητας και της αποτελεσματικότητας του συστήματος χρηματοδότησης με κατ' αποκοπή ποσά, η ΚΕ πρέπει να ενισχύσει την αξιοπιστία των χρηματοοικονομικών στοιχείων της βάσης δεδομένων που διαθέτει για τους δικαιούχους και να δημοσιοποιεί τις σημαντικές παρατηρήσεις των χρηματοοικονομικών εμπειρογνομόνων στη συνοπτική έκθεση αξιολόγησης.	Ολοκληρώθηκε

Απάντηση της Κοινής Επιχείρησης

Η Κοινή Επιχείρηση λαμβάνει υπόψη την έκθεση του Συνεδρίου.

**Κοινή Επιχείρηση που λειτουργεί στο
πλαίσιο της ΕΥΡΑΤΟΜ**

3.9. Ευρωπαϊκή Κοινή Επιχείρηση για τον ITER και την ανάπτυξη της ενέργειας από σύντηξη (F4E)

Εισαγωγή

3.9.1. Η Ευρωπαϊκή ΚΕ για τον ITER⁸² και την ανάπτυξη της ενέργειας από σύντηξη (ΚΕ F4E) συστάθηκε τον Μάρτιο του 2007⁸³ για μία 35ετία. Μολονότι οι κύριες εγκαταστάσεις σύντηξης επρόκειτο να κατασκευαστούν στο Cadarache της Γαλλίας, η έδρα της ΚΕ βρίσκεται στη Βαρκελώνη.

3.9.2. Τα ιδρυτικά μέλη της ΚΕ είναι η Ευρατόμ, εκπροσωπούμενη από την Επιτροπή, τα κράτη μέλη της Ευρατόμ και η Ελβετία, η οποία έχει συνάψει συμφωνία συνεργασίας με την Ευρατόμ.

---

⁸² Διεθνής θερμοπυρηνικός πειραματικός αντιδραστήρας (International Thermonuclear Experimental Reactor).

⁸³ Απόφαση του Συμβουλίου 2007/198/Ευρατόμ, της 27ης Μαρτίου 2007, περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής ΚΕ για τον ITER και την ανάπτυξη της πυρηνικής σύντηξης και περί παραχωρήσεως προνομίων σε αυτήν (ΕΕ L 90 της 30.3.2007, σ. 58), η οποία τροποποιήθηκε με την απόφαση του Συμβουλίου 2013/791/Ευρατόμ, της 13ης Δεκεμβρίου 2013 (ΕΕ L 349 της 21.12.2013, σ. 100) και την απόφαση του Συμβουλίου 2015/224 της 10ης Φεβρουαρίου 2015 (ΕΕ L 37 της 13.2.2015, σ. 8).

3.9.3. Στον [πίνακα 3.9.1](#) παρουσιάζονται τα βασικά αριθμητικά στοιχεία που αφορούν την ΚΕ F4E⁸⁴.

Πίνακας 3.9.1 – Βασικά αριθμητικά στοιχεία που αφορούν την ΚΕ

	2019	2018
Προϋπολογισμός πιστώσεων πληρωμών (εκατομμύρια ευρώ)	721,1	794,8
Προϋπολογισμός πιστώσεων ανάληψης υποχρεώσεων (εκατομμύρια ευρώ)	689,5	649,9
Διαθέσιμος προϋπολογισμός πληρωμών (εκατομμύρια ευρώ) ⁽¹⁾	761,2	847,4
Διαθέσιμος προϋπολογισμός αναλήψεων υποχρεώσεων (εκατομμύρια ευρώ) ⁽¹⁾	729,7	706,2
Σύνολο υπαλλήλων στις 31 Δεκεμβρίου ⁽²⁾	439	442

⁽¹⁾ Στον διαθέσιμο προϋπολογισμό περιλαμβάνονται αχρησιμοποίητες πιστώσεις προηγούμενων ετών, τις οποίες η ΚΕ ενέγραψε εκ νέου στον προϋπολογισμό του τρέχοντος έτους, έσοδα για ειδικό προορισμό και ανακατανομές στο επόμενο έτος.

⁽²⁾ Έκτακτοι και συμβασιούχοι υπάλληλοι, καθώς και αποσπασμένοι εθνικοί εμπειρογνώμονες.

Πηγή: Στοιχεία παρασχεθέντα από την ΚΕ.

⁸⁴ Περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τις αρμοδιότητες και τις δραστηριότητες της ΚΕ διατίθενται στον ιστότοπό της: www.f4e.europa.eu.

Πληροφορίες προς υποστήριξη της δήλωσης αξιοπιστίας

Γνώμη

3.9.4. Ελέγξαμε:

- α) τους λογαριασμούς της ΚΕ, οι οποίοι περιλαμβάνουν τις οικονομικές καταστάσεις⁸⁵ και τις εκθέσεις σχετικά με την εκτέλεση του προϋπολογισμού⁸⁶ για το οικονομικό έτος που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2019, καθώς και
- β) τη νομιμότητα και κανονικότητα των πράξεων στις οποίες βασίζονται οι εν λόγω λογαριασμοί, όπως ορίζει το άρθρο 287 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ).

Αξιοπιστία των λογαριασμών

Γνώμη σχετικά με την αξιοπιστία των λογαριασμών

3.9.5. Κατά τη γνώμη μας, οι λογαριασμοί της ΚΕ για το οικονομικό έτος που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2019 απεικονίζουν εύλογα, από κάθε ουσιώδη πλευρά, την οικονομική κατάστασή της την 31η Δεκεμβρίου 2019, τα αποτελέσματα των πράξεών της, τις ταμειακές ροές της και τις μεταβολές του καθαρού ενεργητικού της για το οικονομικό έτος που έληξε την ημερομηνία αυτή, σύμφωνα με τον δημοσιονομικό κανονισμό της και τους λογιστικούς κανόνες που ενέκρινε ο υπόλογος της Επιτροπής. Οι κανόνες αυτοί βασίζονται στα διεθνώς αποδεκτά λογιστικά πρότυπα για τον δημόσιο τομέα.

---

⁸⁵ Οι οικονομικές καταστάσεις περιλαμβάνουν τον ισολογισμό, την κατάσταση οικονομικών αποτελεσμάτων, την κατάσταση ταμειακών ροών, την κατάσταση μεταβολών του καθαρού ενεργητικού, καθώς και σύνοψη των κύριων λογιστικών πολιτικών και άλλες επεξηγηματικές σημειώσεις.

⁸⁶ Οι καταστάσεις σχετικά με την εκτέλεση του προϋπολογισμού περιλαμβάνουν τις καταστάσεις που παρουσιάζουν συγκεντρωτικά το σύνολο των πράξεων του προϋπολογισμού και τις σχετικές επεξηγηματικές σημειώσεις.

Νομιμότητα και κανονικότητα των πράξεων στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί

Έσοδα

Γνώμη σχετικά με τη νομιμότητα και κανονικότητα των εσόδων στα οποία βασίζονται οι λογαριασμοί

3.9.6. Κατά τη γνώμη μας, τα έσοδα στα οποία βασίζονται οι λογαριασμοί για το οικονομικό έτος που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2019 είναι, από κάθε ουσιώδη πλευρά, νόμιμα και κανονικά.

Πληρωμές

Γνώμη σχετικά με τη νομιμότητα και κανονικότητα των πληρωμών στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί

3.9.7. Κατά τη γνώμη μας, οι πληρωμές στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί για το οικονομικό έτος που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2019 είναι, από κάθε ουσιώδη πλευρά, νόμιμες και κανονικές.

Επισήμανση ειδικών θεμάτων

3.9.8. Το Συνέδριο, χωρίς να θέτει υπό αμφισβήτηση τη γνώμη που διατυπώνει ανωτέρω, επιθυμεί να επιστήσει την προσοχή στα εξής. Τον Νοέμβριο του 2016, το συμβούλιο του ITER⁸⁷ ενέκρινε τη νέα βάση αναφοράς του έργου ITER. Η νέα βάση αναφοράς του έργου ITER εκτιμά ως χρόνο παραγωγής του πρώτου πλάσματος⁸⁸ και έναρξης της φάσης λειτουργίας το 2025 και ως χρόνο ολοκλήρωσης της φάσης κατασκευής το 2035. Η προηγούμενη βάση αναφοράς, που είχε προσδιοριστεί το 2010 προέβλεπε την ολοκλήρωση της φάσης κατασκευής το 2020⁸⁹. Η νέα βάση αναφοράς θεωρείται η συντομότερη δυνατή ημερομηνία που μπορεί να επιτευχθεί από τεχνικής άποψης⁹⁰.

3.9.9. Η ΚΕ F4E επανυπολόγισε την εισφορά της στη φάση κατασκευής του έργου σε 12 δισεκατομμύρια ευρώ (σε τιμές του 2008), ποσό αυξημένο σε σχέση με τα 6,6 δισεκατομμύρια ευρώ (σε τιμές του 2008) που ενέκρινε το Συμβούλιο της ΕΕ το 2010⁹¹. Η εκτίμηση αυτή δεν περιλαμβάνει περιθώριο για απρόβλεπτα, παρότι η Επιτροπή πρότεινε ότι θα ήταν σκόπιμο να περιληφθεί περιθώριο 24 μηνών για απρόβλεπτα από άποψη χρονοδιαγράμματος και 10-20 % από άποψη προϋπολογισμού⁹².

3.9.10. Τον Απρίλιο του 2018⁹³, το Συμβούλιο της ΕΕ ανέθεσε στην Επιτροπή εντολή να εγκρίνει τη νέα βάση αναφοράς του ITER εκ μέρους της Ευρατόμ, και επιβεβαίωσε εκ νέου τη δέσμευση να διαθέσει πόρους εντός των ορίων του νέου πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου (ΠΔΠ), με την επιφύλαξη τυχόν επακόλουθων διαπραγματεύσεων για το ΠΔΠ, στις οποίες θα προσδιοριστούν οι λεπτομέρειες της μελλοντικής χρηματοδότησης⁹⁴.

3.9.11. Μολονότι έχουν γίνει θετικά βήματα για τη βελτίωση της διαχείρισης και ελέγχου της συνεισφοράς της ΚΕ στη φάση κατασκευής του έργου του ITER, εξακολουθεί να είναι υπαρκτός ο κίνδυνος περαιτέρω αυξήσεων των δαπανών και καθυστερήσεων στην υλοποίηση, σε σύγκριση με τη νέα βάση αναφοράς.

3.9.12. Στις 31 Ιανουαρίου 2020, το Ηνωμένο Βασίλειο αποχώρησε από την ΕΕ και την Ευρατόμ. Η μεταβατική περίοδος για τη διαπραγμάτευση νέας συμφωνίας εταιρικής σχέσης με την Ευρατόμ εκπνέει στις 31 Δεκεμβρίου 2020. Η έκβαση της διαπραγμάτευσης ενδεχομένως να έχει σημαντικό αντίκτυπο στις μετά το 2020 δραστηριότητες της ΚΕ F4E και στο έργο ITER.

⁸⁷ 19ο συμβούλιο του ITER στις 16 και 17 Νοεμβρίου 2016. Το συμβούλιο του ITER είναι το διοικητικό όργανο του ITER IO.

⁸⁸ Το πρώτο πλάσμα αντιπροσωπεύει τη φάση κατασκευής της μηχανής σύντηξης που θα επιτρέψει τη δοκιμή των ουσιωδών συνιστωσών της μηχανής, καθώς και το σημείο έναρξης της φάσης λειτουργίας.

⁸⁹ COM(2010)226 τελικό της 4.5 2010.

⁹⁰ Όπως ορίζεται στην πέμπτη ετήσια αξιολόγηση από ανεξάρτητη ομάδα αξιολόγησης (31 Οκτωβρίου 2016) και στην έκθεση του επικεφαλής διαχείρισης έργου της ΚΕ F4E προς το διοικητικό συμβούλιο, τον Δεκέμβριο του 2016.

⁹¹ Συμπεράσματα του Συμβουλίου σχετικά με την κατάσταση του ITER, της 7ης Ιουλίου 2010 (αριθ. εγγράφου 11902/10).

⁹² COM(2017) 319 final της 14.6.2017 (συνοδευόμενο από το έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής SWD(2017) 232 final της 14.6.2017), κεφάλαιο V «ITER: η μελλοντική πορεία».

⁹³ Το ποσό των 6,6 δισεκατομμυρίων ευρώ (σε τιμές 2008) που εγκρίθηκε από το Συμβούλιο της ΕΕ το 2010, λογίζεται επί του παρόντος ως το ανώτατο όριο των δαπανών που μπορεί να πραγματοποιήσει η ΚΕ έως το 2020.

⁹⁴ Συμπεράσματα του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αριθ. 7881/18, εγκρίθηκαν στις 12 Απριλίου 2018.

3.9.13. Οι παρατηρήσεις που ακολουθούν δεν θέτουν υπό αμφισβήτηση τη γνώμη του ΕΕΣ.

Παρατηρήσεις σχετικά με τη δημοσιονομική και χρηματοοικονομική διαχείριση

3.9.14. Ο διαθέσιμος προς εκτέλεση οριστικός προϋπολογισμός του 2019 περιλάμβανε πιστώσεις ανάληψης υποχρεώσεων, ύψους 729,7 εκατομμυρίων ευρώ, και πιστώσεις πληρωμών ύψους 761,2 εκατομμυρίων ευρώ. Τα ποσοστά εκτέλεσης των πιστώσεων ανάληψης υποχρεώσεων και των πιστώσεων πληρωμών ήταν 99,8 % και 97,1 % αντίστοιχα.

3.9.15. Το 2019 ο προϋπολογισμός για το κεφάλαιο 3.4 – Άλλες επιχειρησιακές δαπάνες αυξήθηκε κατά 85 % σε 7,4 εκατομμύρια ευρώ, σε σύγκριση με το 2018. Αυτός ο τομέας του προϋπολογισμού χρησιμοποιείται για διάφορες κατηγορίες δαπανών (ήτοι δαπάνες για απασχολούμενους στο πλαίσιο σύμβασης ή εσωτερικής ανάθεσης, δαπάνες αποστολών και δαπάνες νομικής υποστήριξης κ.λπ.). Για να εξασφαλιστεί η τήρηση των αρχών της διαφάνειας και της ειδικότητας του προϋπολογισμού, θα πρέπει να δημιουργηθεί χωριστό κεφάλαιο για κάθε κατηγορία δαπανών.

Παρατηρήσεις σχετικά με τις διαδικασίες σύναψης δημόσιων συμβάσεων

3.9.16. Όσον αφορά μια διαδικασία σύναψης συμβάσεων υψηλής αξίας, τα αρχικώς δημοσιευμένα χρονοδιαγράμματα και οι προθεσμίες δεν ήταν ρεαλιστικές, δεδομένου ότι δεν λάμβαναν πλήρως υπόψη την πολυπλοκότητα ούτε της ίδιας της διαδικασίας (ήτοι των επιτόπιων επισκέψεων) ούτε της εκάστοτε σύμβασης.

3.9.17. Όσον αφορά τη διαδικασία αξιολόγησης, σε μία περίπτωση ο διοικητικός φόρτος που συνεπαγόταν η απόδειξη της ισοδυναμίας με τη συγκεκριμένη πιστοποίηση, ως μέρος των κριτηρίων επιλογής, ενδέχεται να απέτρεψε δυνητικούς αναδόχους που κατέχουν ισοδύναμες πιστοποιήσεις από την υποβολή προσφοράς.

Παρατηρήσεις σχετικά με τη χρηστή δημοσιονομική διαχείριση και τις επιδόσεις

3.9.18. Κατόπιν αιτήματος του Συμβουλίου της ΕΕ, η ΚΕ F4E αξιολογείται ετησίως από ομάδα εξωτερικών εμπειρογνομόνων. Στους τομείς εστίασης της αξιολόγησης του 2019 περιλαμβάνονταν, μεταξύ άλλων, η διαχείριση του ανθρώπινου δυναμικού⁹⁵. Η ομάδα εμπειρογνομόνων εντόπισε σειρά προβλημάτων και κινδύνων στο επίπεδο των ανώτερων διοικητικών στελεχών και της εταιρικής φιλοσοφίας. Η κατάσταση αυτή, εάν παραμείνει ανεπίλυτη, θα μπορούσε να επηρεάσει αρνητικά τις επιδόσεις του προσωπικού.

3.9.19. Λόγω των περιορισμών στον πίνακα προσωπικού όσον αφορά το μόνιμο και λοιπό προσωπικό, η F4E χρησιμοποιεί όλο και περισσότερο απασχολούμενους με σύμβαση ή εσωτερική ανάθεση ακόμη και για θέσεις που θεωρούνται βασικές αρμοδιότητες και ευθύνες της ΚΕ F4E (π.χ. μονάδα πυρηνικής ασφάλειας). Το 2019 το επίπεδο των εν λόγω ανθρώπινων πόρων είχε ήδη ανέλθει περίπου στο 62 % του μόνιμου και λοιπού προσωπικού της ΚΕ⁹⁶. Η διαχείριση ανθρώπινων πόρων της F4E δεν διαθέτει επικαιροποιημένες πληροφορίες σχετικά με το μέγεθος των εν λόγω πόρων, δεδομένου ότι η διαχείρισή της είναι αποκεντρωμένη σε επίπεδο μονάδας ή διεύθυνσης. Η κατάσταση αυτή ενέχει σημαντικούς κινδύνους για την ΚΕ, οι οποίοι απειλούν τη διατήρηση των βασικών ικανοτήτων της και τη σαφήνεια της λογοδοσίας, όπως και με το ενδεχόμενο δικαστικών διαφορών και τη μείωση της αποδοτικότητας του προσωπικού λόγω της αποκεντρωμένης διαχείρισης. Επιπλέον, το κόστος για το προσωπικό στο οποίο έγινε εσωτερική ανάθεση καταλογίζεται στο κεφάλαιο 3.4 – Άλλες επιχειρησιακές δαπάνες, από κοινού με διάφορες άλλες επιχειρησιακές δαπάνες, γεγονός που αντιβαίνει στην αρχή της ειδικότητας και της διαφάνειας του προϋπολογισμού (βλέπε επίσης σημείο [3.9.15](#)).

3.9.20. Το 2019 το διοικητικό συμβούλιο της F4E όρισε ειδική ομάδα (Ad-Hoc Group, AHG) για να επανεξετάσει το σύστημα υποβολής εκθέσεων της ΚΕ F4E και να προτείνει τις δέουσες αλλαγές. Η ειδική ομάδα πρότεινε την καθιέρωση νέου συστήματος διαχείρισης δεδουλευμένης αξίας (Earned Value Management – EVM), το

⁹⁵ Όγδοη ετήσια αξιολόγηση της F4E από ανεξάρτητη ομάδα επανεξέτασης (28 Νοεμβρίου 2019).

⁹⁶ Στην όγδοη ετήσια αξιολόγηση της F4E από ανεξάρτητη ομάδα επανεξέτασης (28 Νοεμβρίου 2019), η ομάδα εμπειρογνομόνων εκτίμησε ότι, το 2019, η F4E προσέλαβε 289 εξωτερικούς υπαλλήλους για επιχειρησιακά καθήκοντα, επιπλέον του μέγιστου αριθμού των 464 μόνιμων και λοιπών υπαλλήλων που προβλέπονταν στον πίνακα προσωπικού του 2019.

οποίο εγκρίθηκε από το διοικητικό συμβούλιο της F4E τον Απρίλιο του 2019⁹⁷. Ωστόσο, το προτεινόμενο σύστημα EVM δεν λαμβάνει υπόψη όλες τις συστάσεις των ανεξάρτητων εμπειρογνομόνων⁹⁸ και δεν παρέχει σαφείς πληροφορίες σχετικά με την τεχνική πρόοδο που έχει επιτευχθεί μέχρι σήμερα έναντι των αντίστοιχων πραγματοποιηθέντων εξόδων, όσον αφορά το σύνολο των υποχρεώσεων υλοποίησης της ΚΕ F4E σχετικά με το έργο ITER. Λαμβάνοντας υπόψη τη σημασία του νέου συστήματος EVM για την παρακολούθηση των επιδόσεων, είναι ζωτικής σημασίας η ΚΕ F4E να παρακολουθεί την αποτελεσματικότητά του κατά το στάδιο της υλοποίησης του συστήματος και να ενημερώνει το διοικητικό συμβούλιο κάθε φορά που ανακύπτουν σημαντικά ζητήματα.

Παρακολούθηση των παρατηρήσεων προηγούμενων ετών

3.9.21. Στο [παράρτημα](#) παρουσιάζεται επισκόπηση των διορθωτικών μέτρων που ελήφθησαν σε συνέχεια των παρατηρήσεων που διατύπωσε το ΕΕΣ σε προηγούμενα έτη.

---

⁹⁷ Διοικητικό συμβούλιο της F4E, πρακτικά αριθ. 43 της 5ης Απριλίου 2019.

⁹⁸ Έβδομη ετήσια αξιολόγηση από ανεξάρτητη ομάδα επανεξέτασης (30 Νοεμβρίου 2018), σ. 30-31.

Παράρτημα - Παρακολούθηση των παρατηρήσεων προηγούμενων ετών

Έτος	Σχόλια του ΕΕΣ	Κατάσταση εφαρμογής των διορθωτικών μέτρων (Ολοκληρώθηκε / Εν εξελίξει / Εκκρεμεί / ά.α.)
2018	Λόγω σημαντικών αδυναμιών στη διαδικασία προγραμματισμού του προϋπολογισμού για το 2017, οι πιστώσεις πληρωμών που απαιτήθηκαν τελικώς για το 2017 υπερέβησαν σημαντικά τις πιστώσεις πληρωμών που είχαν εγγραφεί στους αρχικούς προϋπολογισμούς. Το 2018 οι πρόσθετες πιστώσεις πληρωμών που χρειάστηκε η ΚΕ ανήλθαν σε 160,7 εκατομμύρια ευρώ (υπερβαίνοντας κατά 25 % τον αρχικό προϋπολογισμό του 2018 ⁹⁹).	Ολοκληρώθηκε
2018	Το 2018, η ΚΕ F4E πραγματοποίησε μια πληρωμή τακτοποίησης με τη μεταφορά 1 εκατομμυρίου ευρώ ήδη εγκεκριμένων και επαληθευμένων πληρωμών εξόδων ταξιδιού του προσωπικού από τον διοικητικό προϋπολογισμό (Κεφάλαιο 1.3 - Αποστολές και μετακινήσεις) στον επιχειρησιακό προϋπολογισμό (Κεφάλαιο 3.4 - Άλλες επιχειρησιακές δαπάνες). Ωστόσο, η πληρωμή τακτοποίησης δεν τήρησε την αρχή της ειδικότητας του προϋπολογισμού.	ά.α.

⁹⁹ Ο αρχικός προϋπολογισμός της ΚΕ F4E για το 2018 που εγκρίθηκε από το διοικητικό συμβούλιο την 1η Δεκεμβρίου 2017 ανερχόταν σε 634,1 εκατομμύρια ευρώ.

Έτος	Σχόλια του ΕΕΣ	Κατάσταση εφαρμογής των διορθωτικών μέτρων (Ολοκληρώθηκε / Εν εξελίξει / Εκκρεμεί / ά.α.)
2018	Η απόφαση του διευθυντή να αλλάξει τον τόπο πρόσληψης ενός νεοπροσληφθέντος ανώτερου διευθυντικού στελέχους από τη Βαρκελώνη στο Cadarache δεν τεκμηριωνόταν επαρκώς ¹⁰⁰ ώστε να δικαιολογηθεί το πρόσθετο μισθολογικό κόστος λόγω του διαφορετικού διορθωτικού συντελεστή ¹⁰¹ .	ά.α.

¹⁰⁰ Τον Δεκέμβριο του 2018, το διοικητικό συμβούλιο υπογράμμισε την ανάγκη της ΚΕ F4E για προσεκτική παρακολούθηση του διοικητικού κόστους, σύμφωνα με το αίτημα για περιορισμό του κόστους που περιλαμβάνονταν στα συμπεράσματα του Συμβουλίου της 12ης Απριλίου 2018 (Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης 7881/18).

¹⁰¹ Ο διορθωτικός συντελεστής χώρας για την Ισπανία (Βαρκελώνη) είναι 91,7 %, ενώ για τη Γαλλία είναι 116,7 % (Cadarache).

Έτος	Σχόλια του ΕΕΣ	Κατάσταση εφαρμογής των διορθωτικών μέτρων (Ολοκληρώθηκε / Εν εξελίξει / Εκκρεμεί / ά.α.)
2018	<p>Στο τέλος του 2018, η F4E εξακολουθούσε να χρησιμοποιεί για την παρακολούθηση της πρόοδο του έργου της το πιστωτικό σύστημα ITER, παρά τις συστάσεις που διατύπωσαν εξωτερικοί εμπειρογνώμονες, οι οποίοι διορίστηκαν από το διοικητικό συμβούλιο της F4E, σε αρκετές διαδοχικές ετήσιες αξιολογήσεις για την καθιέρωση ενός συστήματος διαχείρισης δεδουλευμένης αξίας (Earned Value Management, EVM) που να αντικατοπτρίζει την τεχνική ή φυσική πρόοδο σε συνδυασμό με το κόστος και τις δαπάνες που σχετίζονται με την πρόοδο αυτή. Το 2018 οι εμπειρογνώμονες υπογράμμισαν και πάλι ότι το κύριο όφελος από τη δημιουργία ενός συστήματος διαχείρισης δεδουλευμένης αξίας είναι ότι παρέχει ένα σαφές μέτρο των επιτευγμάτων¹⁰² και ζήτησαν εκ νέου την εφαρμογή ενός συστήματος μέτρησης των επιδόσεων που να συνδέεται με την οικονομική και τεχνική πρόοδο αντί των πιστώσεων του ITER. Συνεπώς, το Διοικητικό Συμβούλιο διόρισε μια εσωτερική ad hoc ομάδα με αποστολή να αναθεωρήσει τη διαδικασία αναφοράς των επιδόσεων της F4E.</p>	ά.α.

¹⁰² Έβδομη ετήσια αξιολόγηση από ανεξάρτητη ομάδα επανεξέτασης (30 Νοεμβρίου 2018).

Απάντηση της Κοινής Επιχείρησης

3.9.15. Η F4E θα καταναείμει τις προβλέψεις του κεφαλαίου 3.4 μέσω της δημιουργίας ειδικής γραμμής του προϋπολογισμού που θα αφορά τις δαπάνες των εσωτερικών διαχειριζόμενων εξωτερικών πόρων από τον προϋπολογισμό του 2021 και εξής. Όλες οι υπόλοιπες λειτουργικές δαπάνες διοικητικής φύσεως θα παραμείνουν κατανεμημένες βάσει του κεφαλαίου 3.4, δεδομένου ότι αντιπροσωπεύουν αμελητέο ποσό σε σύγκριση με το συνολικό ύψος των λειτουργικών δαπανών. Η εξέλιξη του εν λόγω κεφαλαίου είναι αποτέλεσμα της εφαρμογής διάφορων μέτρων που στόχευαν στη βελτίωση της διαχείρισης των πόρων και στον σεβασμό της αρχής της ειδικότητας του προϋπολογισμού.

3.9.16. Η F4E ισχυρίζεται ότι η κατάρτιση του χρονοδιαγράμματος για τη σύναψη συμβάσεων αποτέλεσε πράγματι μια πρόκληση, όμως, συμμορφούμενη προς τις κανονιστικές απαιτήσεις, έλαβε κάθε δυνατό μέτρο για τη διασφάλιση θεμιτού και διαφανούς ανταγωνισμού.

3.9.17. Όσον αφορά την απόδειξη ισοδυναμίας της συγκεκριμένης πιστοποίησης στα κριτήρια επιλογής, η απαίτηση της F4E βασίστηκε στο ρυθμιστικό πλαίσιο για την πυρηνική ενέργεια που διέπει την εγκατάσταση του ITER βάσει του γαλλικού δικαίου, το οποίο απαιτεί την εν λόγω πιστοποίηση ως προϋπόθεση λειτουργίας. Η F4E μετρίασε τις επιπτώσεις στον ανταγωνισμό επιτρέποντας τη χρήση ισοδύναμων πιστοποιήσεων. Καθώς η F4E δεν μπορούσε να αξιολογήσει εκ των προτέρων τις δυνητικές ισοδύναμες πιστοποιήσεις στα κράτη μέλη ή σε διεθνές επίπεδο, η ευθύνη της προσκόμισης ισοδύναμης πιστοποίησης βάρυνε τους υποβάλλοντες προσφορά.

3.9.18. Οι εντοπιζόμενοι τομείς που χρήζουν βελτίωσης αφορούν την εταιρική φιλοσοφία, τη συμμετοχή του προσωπικού και ζητήματα εμπιστοσύνης. Η διοίκηση λαμβάνει μέτρα θεσπίζοντας ένα ολοκληρωμένο πρόγραμμα ανάπτυξης ηγετικών προσόντων, το οποίο συμπεριλαμβάνει, μεταξύ των άλλων μέτρων που προτείνονται από τους αξιολογητές, την παροχή καθοδήγησης και ανατροφοδότηση 360°. Το εν λόγω πρόγραμμα θα βελτιώσει περαιτέρω την αποτελεσματικότητα και την εταιρική φιλοσοφία της F4E. Οι τομείς αυτοί παρουσιάζουν βραδεία πρόοδο, όμως η διοίκηση αισιοδοξεί ότι θα συνεχιστούν οι σταδιακές αλλά συνεπείς βελτιώσεις που διαπιστώνονται στα πορίσματα των ερευνών για τη συμμετοχή του προσωπικού από το 2014.

3.9.19. Τα ανώτατα όρια δαπανών του προϋπολογισμού για το μόνιμο προσωπικό που προβλέπεται στον πίνακα προσωπικού της F4E υπολείπονται πράγματι σημαντικά

των αναγκών του έργου ITER. Η ανάγκη για εξωτερικούς πόρους ενέχει διάφορους κινδύνους τους οποίους η F4E διαχειρίζεται σύμφωνα με:

- i) τη στρατηγική της σχετικά με τους πόρους,
- ii) την ολοκληρωμένη ανάλυση κινδύνων και,
- iii) τον εγκεκριμένο από το διοικητικό συμβούλιο οδικό χάρτη μέτρων μετριασμού.

Τα διάφορα μέτρα που προβλέπει το εν λόγω πρόγραμμα διαχείρισης κινδύνων, το οποίο δρομολογήθηκε τον Απρίλιο του 2020, αντιμετωπίζουν τα προβλήματα που αναφέρονται από το Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο και παρέχουν εγγυήσεις που κρίθηκαν επαρκείς και από το όργανο διακυβέρνησης που είναι αρμόδιο για τη διοικητική και διαχειριστική εποπτεία. Η ανάλυση κόστους-οφέλους και η συγκριτική αξιολόγηση που η διοικητική και διαχειριστική επιτροπή ζήτησε να διενεργηθούν τον Νοέμβριο του 2020 θα επιτρέψουν τη διεξαγωγή μιας τεκμηριωμένης και διαφανούς συζήτησης σχετικά με την ανάγκη είτε να επεκταθεί η εξάρτηση της F4E από εξωτερικούς πόρους είτε, αντιθέτως, να διατεθούν στην ΚΕ οι προβλεπόμενοι από το έργο πόροι βάσει του κανονισμού υπηρεσιακής κατάστασης.

3.9.20. Η F4E επισημαίνει ότι η θέσπιση του συστήματος διαχείρισης δεδουλευμένης αξίας (Earned Value Management – EVM) υπήρξε αποτέλεσμα της ευρείας συνεργασίας με ειδική ομάδα εμπειρογνομώνων (Ad-Hoc Group, AHG) της διαδικασίας πολυετούς προγραμματισμού (Multi-Annual Planning – MAP). Η συνεργασία αυτή περιλάμβανε ενδελεχή ανάλυση και συζητήσεις επί της ουσίας των διάφορων προσεγγίσεων, καθώς και αρκετές δοκιμές προτυποποίησης. Η MAP AHG αποφάσισε τελικά να υιοθετήσει την προσέγγιση EVM, η οποία ακολούθως εγκρίθηκε από το διοικητικό συμβούλιο και εφαρμόζεται πλέον επί μονίμου βάσεως. Θεωρείται σκόπιμο να επισημανθεί η σχετική σύσταση της MAP AHG: «Δεν συνιστάται η εφαρμογή μέτρων από το εγχειρίδιο EVM λόγω των ειδικών χαρακτηριστικών της F4E και της προσπάθειας που απαιτείται για την εφαρμογή τους. Τουναντίον, μέτρα EVM θα έπρεπε να χρησιμοποιούνται για την παρακολούθηση των επιδόσεων της F4E».

Η F4E θεωρεί ότι έχει συμμορφωθεί πλήρως προς τις αποφάσεις της MAP AHG, όπως αυτές εγκρίθηκαν από το διοικητικό συμβούλιο. Το εν λόγω σύστημα ικανοποιεί πλήρως τις ανάγκες διακυβέρνησης για την παρακολούθηση των επιδόσεων της F4E και, ως εκ τούτου, η F4E θεωρεί ότι δεν απαιτείται η λήψη πρόσθετων μέτρων.

Η παρούσα έκθεση εγκρίθηκε από το Τμήμα IV, του οποίου προεδρεύει ο Alex Brenninkmeijer, Μέλος του Ελεγκτικού Συνεδρίου, στο Λουξεμβούργο, στις 6 Οκτωβρίου 2020.

Για το Ελεγκτικό Συνέδριο

Klaus-Heiner LEHNE

Πρόεδρος

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ

© Ευρωπαϊκή Ένωση, 2020.

Η πολιτική για την περαιτέρω χρήση εγγράφων του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου (ΕΕΣ) εφαρμόζεται δυνάμει της [απόφασης αριθ. 6-2019 του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου](#) για την πολιτική ανοικτών δεδομένων και την περαιτέρω χρήση εγγράφων.

Με εξαίρεση τις περιπτώσεις όπου ορίζεται διαφορετικά (π.χ. σε χωριστές ανακοινώσεις περί πνευματικής ιδιοκτησίας), το περιεχόμενο του ΕΕΣ που ανήκει στην ΕΕ παραχωρείται βάσει της άδειας [Creative Commons Attribution 4.0 International \(CC BY 4.0\)](#). Αυτό σημαίνει ότι επιτρέπεται η περαιτέρω χρήση, υπό τον όρο ότι αναφέρεται η πηγή και επισημαίνονται οι αλλαγές. Απαγορεύεται η διαστρέβλωση του αρχικού νοήματος ή μηνύματος των εγγράφων από τον περαιτέρω χρήστη. Το ΕΕΣ δεν φέρει ευθύνη για οποιαδήποτε συνέπεια προερχόμενη από την περαιτέρω χρήση εγγράφων.

Εάν συγκεκριμένο περιεχόμενο αναφέρεται σε ταυτοποιήσιμα φυσικά πρόσωπα, π.χ. φωτογραφίες υπαλλήλων του ΕΕΣ, ή περιλαμβάνει έργα τρίτων, υποχρεούστε να μεριμνήσετε για την απόκτηση των αναγκαίων δικαιωμάτων. Όταν λαμβάνεται έγκριση, η έγκριση αυτή ακυρώνει την ανωτέρω γενική έγκριση και αναφέρει σαφώς τυχόν περιορισμούς στην χρήση.

Για τη χρήση ή την αναπαραγωγή περιεχομένου που δεν ανήκει στην ΕΕ, μπορεί να χρειάζεται να ζητήσετε άδεια απευθείας από τους κατόχους των δικαιωμάτων.

Το λογισμικό ή τα έγγραφα που καλύπτονται από δικαιώματα βιομηχανικής ιδιοκτησίας, όπως τα διπλώματα ευρεσιτεχνίας, τα εμπορικά σήματα, τα καταχωρισμένα σχέδια, οι λογότυποι και οι επωνυμίες/ονομασίες, εξαιρούνται από την πολιτική του ΕΕΣ για την περαιτέρω χρήση και δεν σας παρέχεται σχετική άδεια.

Η «οικογένεια» των ιστοτόπων των θεσμικών οργάνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στον τομέα europa.eu, παρέχει συνδέσμους προς ιστοτόπους τρίτων. Δεδομένου ότι το ΕΕΣ δεν τους ελέγχει, σας συνιστούμε να εξετάζετε τις πολιτικές τους για την προστασία του ιδιωτικού απορρήτου και της πνευματικής ιδιοκτησίας.

Χρήση του λογοτύπου του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου

Δεν επιτρέπεται η χρήση του λογοτύπου του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου χωρίς την προηγούμενη σύμφωνη γνώμη του οργάνου.